

# **SÖMNER UNDER ISTÄCKET**

**En tidsbunden roman**

**(Skriven år 2020/-21)**

**Måtto: Jag inbillar mig inte att världen förbättras av mina ord.  
Men jag kan ge den något att tänka på.**

**© Matts Göransson**

## Introduktion/baksidestext

Anna är färsk som skådespelare och Stina nyutexaminerad AT-läkare. De har en gemensam bekant och vän som heter Reynard. Anna studerade vid scenskolan med Reynard, som blev avstängd från utbildningen då många tyckte att han hade ett stötande uppförande, trots hans utmärkta prestationer på scenen. Anna och Stina har bott tillsammans under flera års studietid. Den ensamma gamla dam de hyrt varsitt rum av har en stor lägenhet i centrala Stockholm. Nu ska de flytta till varsitt boende i andra hand efter studietiden.

Stina, som känt Reynard sedan gymnasiet, tänker sig inte för efter några glas vin vid utflyttningsfirandet och utmanar Anna i ett vad om att Reynard kan komma in på scenskolan igen om han förändrar sitt beteende. Anna är övertygad om att detta är omöjligt, själv ogillar hon starkt hans sätt att vara...

Pjäsen Pygmalion skrevs av G B Shaw och spelades första gången för drygt hundra år sedan. Pygmalion var kung på Cypern under antiken, men också skulptör. Han blev så förälskad i sin vackra kvinnliga elfenbensstaty att kärleksgudinnan Afrodite förmåddes ge henne liv.

Grundhandlingen i berättelsen har varit en utgångspunkt för den humoristiska satiren Sömnen under istäcket.

## **Första delens kapitel**

**Vadet: (sid 1-5)**

**Planen: (sid 6-10)**

**Omställningen: (sid 11-16)**

**Sjöturen: (sid 17-24)**

**Katastrofen; (sid 25-30)**

**Istäcket: (sid 31-37)**

**Förvandlingen: (sid 38-43)**

**Sömnen: (sid 44-49)**

## **Andra delens kapitel**

**Självhjälpen: (sid 50-54)**

**Nystart! : (sid 55-60)**

**Ordningsreglerna: (sid 61-66)**

**Behandlingen: (sid 67-72)**

**Sanningssynen: (sid 73-78)**

**Retuscheringen: (sid 79-84)**

**Flockdjuret: (sid 85-90)**

**Lycksaligheten: (sid 91-96)**

**Epilog (sid 97)**

## FÖRSTA DELEN

## Kapitel ett: Vadet

Detta är berättelsen om två drygt trettioåriga kvinnor och deras upplevelser. Anna är nyligen färdigutbildad skådespelare och har fått sin första tidsbegränsade anställning, Stina började nyss sin tjänst som AT-läkare, efter att ha avslutat grundutbildningen i medicin. Under studietiden hyrde de varsitt rum i en två hundra kvadratmeter stor lägenhet på Östermalm, i den del som vissa tycker är ett av centrala Stockholms mest åtråvärda kvarter. En äldre men pigg och vänlig dam ägde bostaden sedan tjugo trettio år. Nu längtar båda efter att flytta till eget boende, trots att deras nyfunna små lägenheter i andra hand ligger på flera stationers avstånd med tunnelbanan från Stockholms centrum. Dessutom inser de i tysthet att saknaden efter varandras dagliga sällskap kommer bli stor.

De tar en paus i flyttbestyren och sitter på varsin fullpackad kartong i Annas rum och dricker varsitt glas vin. Vårdagen utanför rummets enda fönster är blaskigt grå, men veckorna fram till midsommar kommer göra dygnet ljusare, och förväntningarna om åtminstone några sommarsoliga dagar påverkade deras humör.

- Hur mycket har du i studieskuld, Anna? Jag har tre hundra tusen.

- Då ligger vi nästan lika!

- Jag ska använda mina sista tusenlappar till möbler. En bokhylla ett skrivbord och en säng. Fast i omvänd ordning förstås, skrattade Stina.

- Du är så tråkig. Det är just vad jag också ska göra. Skål, tack och hej då, sa Anna och höjde glaset mot Stina.

De svalde vinet och satt tysta en stund. Annas blick sökte sig mot fönstret och himlens dämpade ljus utanför.

- Det ska bli skönt att komma härifrån, tyckte Stina. Det är för tyst och lugnt och har bara tvingat mig att plugga.

- Ja, du har rätt! Och vi hann aldrig bråka med varandra.

- Kan vi inte börja nu, sista dagen innan vi flyttar?

- Jovisst, kommer du på något så säg till!

Det knackade försynt på dörren, och in kom Reynard med tre uppochnervända höga glas i ena handen och en öppnad flaska bubbelvin i den andra. Han såg ovårdad ut, och var kanske salongsberusad, fastän inget fattades i flaskan han bar. Det axellånga bruna håret hölls slarvigt samlat i nacken med hjälp av en gummisnodd, och han hade välvuxet mörkt skägg.

- Får jag störa med lite flytthjälp, sa han och väntade inte in något svar innan han halvfyllde de tre glasen.

- Varför blev du inte skådespelare? Du vet ju när du ska komma in, tyckte Stina.

- Livet är ingen scen. Därför passar jag alltid tiden!

- Scen och sen... Din humor behöver utvecklas!

Anna fortsatte syrligt:

- Du kan börja med att citera korrekt, och lära av de som skrivit bäst för teatern!

- Var det därför han fick sparken från scenskolan, undrade Stina retfullt.

Både Anna och Stina fnissade, klingade med de nya glasen mot varandra och smuttade sedan på bubbelvinet tillsammans med Reynard.

- Damen ni hyrt era rum av kommer tycka det bli tomt nu.

- Massor av studenter jagar boende. Hon får inga problem efter oss, förklarade Anna.

- Hon gillar dig, konstaterade Stina.

- Skillnaden mellan våra generationer gör både henne och mig ofarliga för varandra.

Reynard gav både Anna och Stina en oskyldig blick, tvärt emot det menande tonfallet.

Vinet tog slut fort under vänskaplig och avslappnad stillhet, och Reynard reste sig, greppade tomflaskan runt halsen, men lät glasen stå kvar bredvid de Anna och Stina använt innan han kom.

- Jag ber att få rekommendera mig. Ni har säkert fler knutar att lösa med flytten än de ni båda har i nacken.

Med en svepande blick över deras mörkblonda uppsatta hår och lika dana träningsoveraller med ett par ränder gick han därifrån.

- Hur visste han vad vi skulle göra idag, undrade Stina.

- Jag råkade väl säga något när vi stötte ihop på krogen igår kväll.

- Gick han för att han blev han sur på oss nu?

- Nej då, det där ingår i hans stil. Det borde du ha märkt som känt honom längst!

Stina rotade bland sina skolminnen innan hon svarade:

- Sådär kunde han vara när vi gick i gymnasiet. En del lärare gav honom höga betyg, men andra fick han inte mycket av.

- Samma sak som på scenskolan! Du skulle ha sett honom. Bäst på antagningsproven, men efter ett tag blev han utslängd.

- Du har aldrig talat om varför!

- Han hade lärt sig en monolog från en känd pjäs. Scenen handlar om en blodig dolk som svävar i luften... Du är ju inte så intresserad av teater, så strunt i pjäsen och scenen...

- Jag är visst nyfiken!

- Ja, lika nyfiken på om jag har någon knöl i bröstet. Men du får ändå inte undersöka mig, doktorn. Tack för att du aldrig frågat!

Båda log roat mot varandra innan Anna fortsatte historien om Reynards uppförande på scenskolan, och hon var noga med att betona att det var vad hon själv varit med om, plus hennes uppfattning om det hon hört från olika håll. Detta skiljde hon på, något hade hon lärt sig som skådis!

Stina tog kamratligt tag i hennes underarm.

- Reynard har en osmidig sida, han försöker dölja att han är elitist men det skiner igenom! En del elever gjorde han ner på sitt överlägsna sätt om han tyckte att de inte höll måttet, men när det spreds att han kallat vår rektor för rektor rektum blev han utslängd.

- Vad heter pjäsen som han tog sin monolog från?

- Macbeth, andra akten, scen två.

- Den har jag sett på teve i svartvitt, utbrast Stina.

- Vilken tur att vi ska flytta härifrån. Annars hade vi hunnit upptäcka gemensamma intressen!

Syrligheten var tydlig i Annas röst, men det bortsåg Stina från.

- Du är likadan som Reynard utan att du märker det! Berätta mer om honom!

- Han är en osympatisk vandrande katastrof som motarbetar sina egna intressen. Det är inte jag.

- Varför tror du det?

- Ett par på scenskolan övade slutscenen i Romeo och Julia. Reynard tyckte deras spel var gay! Romeo tog livet av sig för att han fattat att han borde kommit ut, och Julia sov, men vaknade och insåg att hon var lesbisk och begick självmord!

- Sa Reynard det högt, skattade Stina.

- Nej, det hördes som en teatervisning bland alla på skolan.

- Anna du är rolig, men Reynard gör mig orolig, påstod Stina tvärt.

- Det borde du vara! Din kompis från gymnasiet har sparat ur för länge sedan.

- Han spelar med hjärtat, antar jag.

- Livet är ingen scen, Stina. Fråga mig! Men vardagliga och urdåliga skådisar dräller det av på gator och torg.

- Nu låter du som Reynard igen!

Anna drack det sista av bubbelvinet i glaset som Reynard lämnat kvar. Hon log åt något medan hon tyst tittade ut på den grå och heltäckta himlen genom rummets fönster.

- Äntligen har vi olika åsikter om något viktigt, sa Stina efter en stund.

- Du tar honom för vad han är. Varför är ni inte ihop?

Stina skrattade än en gång men nu överrumplad.

- Du skämmer ut dig om du försöker få i mig att människor är så lätta att förstå!

- Lek inte doktor med mig! Det fungerar inte.

- Anna jag är din vän, men din ämnesomsättning är inte som min.

Stina fick utan ett ord sitt halvfulla glas överrätt av Anna och drack upp det sista med en grimas. Inte för att vinet hade dålig kvalitet utan för att temperaturen ökat för mycket medan de pratade. Vinet hade varit väl kylt när hon blev serverad.

-Varför ska vi bråka sista kvällen vi bor här?

- För att nu har vi tid. Du ursäktar Reynards uppförande som om du var en själsläkare! Psykiater heter det väl. Där har du din specialitet som du kan fördjupa dig i, doktorn!

- Anna, bra skådisar måste vara som själsläkare för publiken och ge den något att tänka på tillsammans med upplevelsen.

Stina hörde hur Anna suckade djupt och dröjde med sitt svar:

- Tack och lov för att vi flyttar härifrån!

- Du är kanske passivt aggressiv, har du funderat på det?

I ett övertydligt avledande försök undrade Anna om Stina glömt att uppmärksamma sin mobil, eftersom hon inte sneglat på den under en timme, vilket hon själv gjort då hon tittade ut genom fönstret.

- Vi lever båda två i samtiden, sa hon menande.

- Anna, du och jag går vidare. Det ska alla göra idag!

Stina fyllde på med att deras flytt bevisade indirekt att de följde tidsandan. Anna gav henne en svårtydd blick, men höll tyst.

Båda reste sig från kartongerna de suttit på, och först skulle de avsluta Annas nedpackning, sedan gå över till Stinas rum och ta itu med hennes få saker som varit nödvändiga för att få studietiden att fungera. Kläderna veks snabbt ihop så de passade kartongernas mått. Det som tog mest tid var att slå in glas och porslin i tidningspapper. Ändå blev de färdiga på ett par timmar.

- Jag har lite mer vin i kylen, sa Stina. Nu firar vi!

Hon skyndade ut till kylskåpet i lägenhetens stora kök och återkom med en halvflaska vittvin som de delade upp i glaset Reynard lämnat i Annas rum.

- Varför har inte du en kille, frågade Stina medan de satt på Annas säng och fuktade läpparna.

- Varför har du inte det själv?

- Vet inte, kanske jag är lesbisk?

- Har du inte provat och tagit reda på om du är det?

Stina tvekade ett ögonblick, men valde att ta Annas fråga på allvar:

- Jag har inte haft tid. Plugget slukade mig.

- Säg som det är! Du har inte träffat någon som förfört dig!

- Du är den snyggaste tjejen jag vet, det är nog därför jag inte blivit lesbisk.

- Vill du kyssas?.

- Sluta nu! Tvinga mig inte att ta på munskyddet jag har på jobbet.

- På teatern kysser vi alla möjliga rollfigurer...

- Måste du driva med saker, precis som Reynard gör?

- Jag påminner ju dig om honom, du sa det själv förut!

- Anna, du är en äkta teaterapa, det är inte han.

Deras samstämda skratt och klingandet mot varandras vinglas bekräftade att de hade en hel del gemensamt, men skillnader fanns på mer än ett sätt, som båda var angelägna om att tona ner.

De avslutade vindrickandet, och Stina var på väg att lämna Annas rum för att sova sista natten i den hyrda sängen, men likt vanligt förekommande scener i film och teveserier vände hon om med handen på dörrkarmen och sa att hon undrade om hon fick ställa en fråga till Anna. Naturligtvis fick hon en nick som svar, med aningen höjda ögonbryn.

- Varför tycker du så illa om Reynard?

- Det har jag aldrig sagt!

: Du döljer det ganska bra, men jag läste av dig när han var här.

- Han gör ju bort sig hela tiden utan att märka det själv! Och så tror han att han är rolig, när han bara är klumpig mot andra.

- Hur kan du som är skådespelare tolka honom fel?

- Kom och sätt dig igen!

Stina följde uppmaningen och sedan fick hon lyssna till en historia som Anna hade svårigheter att påbörja, hon harklade sig och hostade lätt, men väl igång flöt orden på och till slut utan hinder:

Reynard hade varit på en bar nära scenskolan efter en tung studiedags slut, tillsammans med andra elever. Det var ett gäng både tjejer och killar som drack alltifrån mineralvatten till billigaste drinkarna. De pratade om dagens övningar, men kom in på annat.

Några tyckte regissörerna de hade på skolan förtryckte bra tankar och elevernas utveckling. Alla människor har ju självklart samma värde! Då kunde Reynard inte hålla tyst och lyssna, utan kom med en kommentar om att det där skulle de säga till passagerarna på ett flygplan som höll på att störta för att piloterna tuppatt av. Vem är värd mest då, vem som helst eller en pilot bland passagerarna som var på väg hem? Då blev det en vild debatt bland alla, och ingen hörde vad Reynard fortsatte säga, att alla liv är lika mycket värda, ditt för dig, mitt för mig, men sedan beror det på situationen vem som är värd mest just då. Jag var där och hörde honom! Han fattar inte när han trampat i klaveret!

Stina visade inte hur hon reagerade, istället ställde hon sig upp och sa på vägen ut ur rummet, för att krypa ner i sin säng:

- En sak är säker, du har hört vad han säger.
- Han är som elefanten i porslinsbutiken.

Stina invände och tyckte Anna överdrev:

- Vem tror blint på att en elefant inte kan röra sig i butiken utan att något går sönder? Den kanske till och med dansar på ett ben.
- Jag har pratat med honom om det här. Vet du vad han svarade? Jo att tunga budskap måste framföras med lätthet, annars riskerar de att krossa ömma tår! Jag blev så vansinnig att jag höll på att ge honom en örfill!
- Jag förstår inte riktigt vad du och han syftar på...
- Men det gör jag! På teatern har jag tolkningsföreträdare och det gäller nu också! En regissör kan till exempel inte komma och säga åt mig hur jag ska ta hand om orden i en pjäs, om det inte stämmer för mig.

Stina gav Anna ett tvivlande ögonkast.

- Jag slår vad om tusen kronor, sa hon med glimten i ögat, att han kan komma in på scenskolan igen. Om han vill!
- Är du så dum att du satsar pengar på en hopplös sak?
- Ja, scenen behöver honom.
- Åh, fåna dig inte!

Anna skakade irriterat, men road på huvudet.

- Du inbillar dig väl inte att du kan vinna? Jag vill inte ta emot en enda krona från dig.

Stina funderade en kort ögonblick och svarade med en både klurig och lockande min att de kunde strunta i pengarna. Istället får vinnaren av vadet en blomma, inga snittblommor utan en krukväxt för den håller längre. Om Anna övertygade Reynard att söka in på scenskolan igen, hon hade hela kommande sommaren på sig, och om han sedan misslyckades än en gång att hålla sig kvar där hade Anna vunnit!

Inte oväntat häpnade Anna inför Stinas krångliga förslag, men frågade ändå lekfullt efter en tidsgräns. Stina tyckte att det räckte om Reynard blev antagen och inte avstängd första terminen på scenskolan. Anna gäspade och sa att de måste sova på saken båda två. Flyttbestyren hade tagit på krafterna. Kommande natt blev den sista hos den sympatiska gamla damen de hyrt sina rum hos.



## Kapitel två: Planen

Morgonen efter att Anna och Stina packat ner sina få saker från den avslutade studietid, satt båda två vid det grova furubordet i det rymliga lantköket. Klockan hade nästan blivit elva, och de åt en sen frukost med smörgåsar till kaffet, efter att ha sovit länge för sista gången som inneboende. Som ofta serverade damen de hyrt rummen av en påtår i deras koppar. Hon småpratade och tyckte det skulle bli ensamt utan flickornas sällskap, men förstod och tröstade sig med att det inte kommer bli svårt att hitta nya inneboende studenter. Det gällde bara att välja rätt och få lika trevligt som hon haft, detta hade ju lyckats många gånger förr. Själv ville hon inte flytta, trots den överdrivet stora lägenheten. Hon hade levt där i 40 år med sin numera avlidne man och barnen, som var utflugna till olika länder i världen efter sina studier.

När Anna och Stina blev ensamma vid bordet enades de om hur det skulle gå till när flyttbilen anlände på kvällen. Lastutrymmet räckte åt båda, därför delade de på den. Sedan blev föregående kväll, när Reynard tittade in och bjöd på vin, ett livligt samtalsämne.

- Han såg fruktansvärt ovårdad ut, skäggig och håret i en tofs bakom huvudet, tyckte Stina. Anna ruskade lätt på huvudet och svarade att hon blev chockad när han dök upp. Därför hade hon inte lagt märke till det.

- Han har det kanske inte så bra, fortsatte Stina.

- Alla har ett ansvar för sig själva, påpekade Anna ointresserat och bredde ännu en mjuk smörgås.

- Han behöver nog något så han kommer igång igen.

- Du kan ju slå vad med honom istället för mig, som du fånade dig med igår!

Annas ton var smeksamt vänlig och passade ihop med rollen som vältränad skådespelare. Stina tog hennes ord på sitt sätt.

- Förstod du inte att jag skojade? Jag skyller på vinet vi drack.

Anna höll smörgåsen i handen och ville till Stinas förvåning anta vadet. Det gällde ju inte mer än en krukväxt som skulle kunna dekorera hennes lägenhet, men förutsättningen måste bli att Stina fick Reynard att ställa upp! Stina gjorde ett liknande tvärt kast som Anna, ändrade sig och sa utmanande att det blev bra för henne också att få en blomma till fönsterbänken i det nya boendet i andra hand!

Damen de hyrt sina rum av återvände till köket, och när hon fick höra att de tänkte hoppa över lunchen ställde hon sig genast vid gasspisen och gjorde sparrissoppa. Hon serverade Anna och Stina varsin skål med orden att detta blev deras sista måltid dagen före den första maj. Flickorna log åt hennes ungdomligt skämtsamma sätt och tackade för omtanken.

Timmarna fram till att flyttbilen skulle vara där gick Anna och Stina omkring i sina rum och kontrollerade att alla deras saker fanns nedpackade i kartongerna. Ätminstone Anna sträckte ut sig då och då en kort spontan stund på överkastet till sängen som hon var på väg att lämna. Hennes nyinköpta plus Stinas hade redan hämtats

av flyttbilen, det hade killarna som körde lovat, och fick plats tillsammans med kartongerna, så inflyttningen i deras ettor med eget kök fungerade så smidigt som möjligt. Både Anna och Stina var effektivt praktiska.

Stina stod framför fönstret i sitt rum och hade ryggen mot dörren, som öppnades efter en diskret knackning. Hon antog att det var Anna som kom in och slutade inte se ner på gatan som hade den sena eftermiddagens eller tidiga kvällens solblänk i asfalten.

- Ursäkta om jag stör, men ni behövde kanske hjälp att bära, sa Reynard bakom Stinas rygg.

Hon vände sig om, överraskad men snabbt lugnad, och upptäckte ett färskt skrapsår på Reynards kind. När Stina bad att få rengöra huden, svarade han att det gick bra att undersöka honom om han slapp betala patientavgiften! Sedan berättade han att två eldrivna sparkcyklar kört omkull honom på trottoaren.

Stina visade ingen reaktion på förklaringen, hon hittade direkt flyttkartongen där hennes medicinska saker fanns nedpackade, och tryckte fast ett hudfärgat plåster på hans kindben efter rengöringen av såret.

Då Reynard rest sig från stolen där han suttit tittade han på sin klocka och frågade om hon ville att han började bära iväg hennes och Annas flyttkartonger.

- Hur visste du vilken tid bilen ska komma? Du och jag har inte pratat om flytten på flera veckor.

- Anna skvallrade när vi stötte ihop på hennes favoritställe för några dagar sedan. Något måste vi ju ha att prata om!

Kartongerna var inte särskilt tunga att bära. Det gick fort att stuva in varenda en på den täckta bilens flak med hjälp av två unga killar, som redan hämtat Annas och Stinas nya inplastade sängar. Anna betalade killarna i förskott, och efter att hon sagt att de inte behövde ge henne ett kvitto blev killarna ännu trevligare än från början. De lovade att ställa in sängarna plus kartongerna med hjälp av både Annas och Stinas reservnycklar, som de stoppade ner i brevlådorna efteråt. Reynard hade nämligen övertalat Anna och Stina att följa med till Annas favoritbar för att både fira Valborg och att de flyttade, och fått Stinas gillande, men Annas syrliga min.

Så blev det, så fungerar majoritetens styrande och ställande i praktiken! Dessutom är Valborg något extra för nya och äldre studenter. Den röda dagen efter var det inte fel att vissa låg länge och lågt och mådde dåligt som minne av kvällen före.

- Han är med oss. sa Anna i förebyggande syfte till ordningsvakten som kände igen henne utanför barens dörr, medan de passerade den korta kön och gick in.

Både Anna och Stina hade på något obegripligt sätt lyckats byta från träningskläder till fräscha klänningar och skor, dessutom hade de hunnit sminkat sig, medan Reynard fortfarande såg ut som förut, men han luktade åtminstone inte svett.

Bordet trion satte sig vid stod i ett hörn, så de fick bra utsikt över lokalen utan att det varit deras avsikt från början. Anna och Stina beställde in fisk plus varsitt glas vittvin, Reynard nöjde sig med öl.

- Ska inte du äta något, undrade Stina.
- Jag spelar rollen som fattiglapp, ute på stan med två hungriga kvinnor.

Reynard gav Anna en blick, och det märktes att hon inte var road, medan Stina bad om ursäkt för att de glömt bjuda honom på mat som tack för flytthjälpen. Det måste bero på att de känt varandra så länge, trodde hon och fortsatte:

- Anna tror att du inte passar som skådespelare.
- Sanningen känns alltid obekvämt för alla som inte handskas med den dagligen, påstod Reynard gravallvarligt.
- Jag tar inte åt mig, invände Anna.
- Det var inte min mening heller, svarade Reynard med ännu ett ögonkast mot henne.

Maten kom på bordet och slukades hastigt av Anna och Stina, flyttbestyren och omställningen till ett nytt boende hade antagligen ökat deras aptit. Reynard tittade intresserat på deras raka, fösande och ibland nästan halvcirklande rörelser med kniv och gaffel utan att själv bli hungrig, och beställde in ännu en öl när tallrikarna dukades ut.

- Kom hit och sätt dig hos oss i soffan sa Stina till Reynard, och förklarade att hon ville ta en bild med alla tre bredvid varandra.

Flera av bilderna Stina visade på sin mobils stora skärm blev lyckade, eftersom trion ansträngt sig för att visa upp den version av sig själva som passade tillfället. Stina satt i mitten och hade den tillmötesgående öppna hållning som hon visade i arbetet på sjukhuset, Anna höll masken som vid provspelningen för en roll på teatern, och Reynard såg ut som den skäggigt ovårdade förlorare han var.

Han studerade bilderna länge, bad Stina pausa ibland och såg överdrivet förvånad ut.

- Anna, du vet ju vem det var som påstod att livet är en scen!
- Den tänker jag aldrig spela med i, svarade hon neutralt.
- Då är det väl bra om man slipper ställa till med en?

Hon log mot honom och höll med, reste sig ur soffan med ett lätt stöd mot Stinas axel och sa att hon skulle gå ut en stund, prata med några bekanta som satt i sofforna innanför barens staketförsedda utomhusdel och sedan komma tillbaka.

- Härinne kan man ju lätt bli smittad.

Antagligen syftade Anna åtminstone delvis på viruset som spridit sig över världen. Reynard tyckte att hon inte borde vara överdrivet försiktig, de satt ju på avstånd nästan hela tiden, och erbjöd henne att låna ett munskydd han hade i fickan. Hon log återigen, tackade nej och gick ut.

Reynard flyttade på sig och satte sig mitt emot Stina igen med sin andra öl. Plötsligt lutade hon sig mot bordets kant och blev uppriktig:

- Anna och jag har slagit vad! Ingen av oss tror att du kan komma in på scenskolan igen, men jag höll emot!

Hon tillade aningen besvärad att annars blev det ju inget vad.

- Jag vill inte ha med teatern att göra! Det finns tillräckligt många människor i livet som förställer sig, sa Reynard kort.

- Du spelar väl en roll för andra? Dina föräldrar till exempel.

Stina verkade påtagligt nöjd med sin vinklade formulering, och Reynard fick bekymmer med sitt svar.

- Du spelar mer roll på sjukhuset än vi andra utanför. Men först när folk blir riktigt dåliga vill de ha hjälp. Det är inget friskhetstecken, eller hur?

Hon undvek att besvara Reynards retfulla påstående och undrade istället hur hans föräldrar hade det och om de trivdes på landet,

- De mår bra. Går upp fem varje morgon och mjölkar korna och sedan ut på åkrarna, eller något annat. Vad vet jag? Jag tar nattåget ikväll, men måste hem och raka mig först.

Stina förstod hans krystade påstående eftersom hans föräldrar drev ett skogsbruk, och tyckte att han hade en gömd bondpojke i sig. Hon förklarade att snart var det dags att hon lämnade baren, men ville inte vara oartig, bara undvika ställets toalett med tanke på smittorisken.

- Stina, varför inbillar du dig att jag vill bli skådis?

- Du passar bra som det, om du skärper dig, vilket Anna tror att du inte kan.

- Varför tror du det då?

Stina tvekade, men sa att hon blivit tvungen att envisas och sätta emot. Visst, det var hennes dumma förslag medan Anna och hon drack vin, sedan fick han veta detaljerna.

- Då får du ta ditt straff, doktorn. Först måste du övertala Anna att övertyga mig om att söka in på scenskolan igen. Sedan ska hon se till att jag blir kvar där en termin. Var det inte så ni bestämde? Jag kommer göra motstånd, men är inte våldsam som du vet.

I samma ögonblick som Reynard reste sig återvände Anna, och hon sa att han behövde väl inte stå upp för hennes skull. Reynard uppfattade hennes giftiga tonfall och förtydligade att hon kunde slå sig ner på hans plats. Han var nämligen på väg hem för att raka sig och hämta sina saker till nattåget, och måste spela rollen som välartad son för föräldrarna. Efter att ha skjutit in stolen bakom Anna då hon slog sig ner lämnade Reynard henne och Stina.

- Han borde klippa sig också, sa Anna till Stina när han gått.

- Hårtofsar för killar är modernt. Och tatueringar!

- Det är en sak att följa havets tidvattenvågor, men en annan att dras med av konstgjorda.

Stina förklarade långsamt och fundersamt att Anna har mer gemensamt med Reynard än hon förstått, vilket Anna fnyste åt.

- Du vill bara komma undan vadet! Jag ska vinna min krukväxt! Nu fattar du att Reynard är omöjlig. Du är en given förlorare!

- Anna, hur länge har vi känt varandra? Är det fyra-fem år sedan vi hyrde våra rum? Jag har träffat dina föräldrar här i stan, och du mina på landet.

- Vart vill du komma?

- Ingenstans! Jo, jag behöver gå om en stund för jag använder inte toaletten här. Extranycklarna till våra lägenheter ska ligga i brevlådan. Flytckillarna verkade schysta.

- Du flyr från vårt vad!

- Vet du vad Reynard sa när du var utomhus? Tunga budskap måste framföras med lätthet, annars kan de krossa ömma tår.
- Där hör du själv! Han inser aldrig när han ska hålla tyst.
- Anna, du och jag har ju aldrig bråkat förr. Vi struntar i det idiotiska vadet som jag hittade på!
- Nej! Jag behöver en krukväxt på fönsterbänken. Du tolkar symptom och ställer en diagnos. Jag tolkar en roll på samma sätt!
- Det här har inget med teater att göra. Om en patient säger till mig att synen blivit suddig, och jag senare upptäcker att det beror på en tumör i hjärnan som trycker på nerven...
- Du har tolkningsföreträdare som läkare! Det har jag också som skådis. Vi är lika där!

Genom att ruska lite på huvudet visade Stina att hon hade invändningar men avstod från att säga något. Däremot ville hon veta om Anna tänkte glömma vadet, som tröstpris kunde hon bli bjuden på ett glas vin.

- När jag vunnit måste jag få välja blomma själv. Vi bor så nära varandra nu att du kan promenera över med den!

Stina fick svårt att dölja sin häpnad över Annas envishet, och frågade vad den berodde på. Hon ville absolut undvika att verka omedgörlig, eftersom Anna blivit hennes närmaste vän de senaste åren.

- Tolkningar är mitt jobb, Stina. Det utvecklar mig som skådis, vare sig de bottnar i mig själv eller inte.

Efter en lång tankepaus föreslog Stina att Anna skulle ta hand om Reynard kommande sommar och trimma in honom för att bli antagen till scenskolan igen, vare sig det visade sig omöjligt eller inte!

- Men... men det ändrar ju vårt vad. Förutsättningarna...

- Se till att han misslyckas då! Du får chansen.

Anna suckade ljudligt och nästan stönade.

- För en gångs skull har du ett äkta personligt uttryck, sa Stina med glimten i ögat. Vill du vinna vadet finns det inget enklare sätt!

\*\*\*

## Kapitel tre: Omställningen

Dagen den femte maj började med en solig men sval morgon. Även i södra delen av staden, dit Anna och hon nyligen flyttat, hade Stina snabbt hittat en butik som öppnade tidigt och sålde färska wienerbröd. Hon handlade två stycken, som kändes varma i papperspåsen, och hade gott om tid innan hennes pressande sjukhuspass började ett par timmar efter lunch. Hon hade sin schemalagda huvuduppgift på intensivvården, men beläggning hade minskat tillfälligt där, så hon skulle vårda andra patienter denna lördag. Stina gjorde vad hon kunde för att behålla så mycket som möjligt av livet utanför sjukhuset. Bland annat av den anledningen ville Stina överraska Anna med ett färskt wienerbröd.

- Du ser oförskämt frisk ut, log Stina när Anna öppnade dörren rufsigt i håret.

- Skämta inte så tidigt på dagen, doktorn. Jag bjuder på kaffe om du kommer in, lovade Anna efter en blick på påsen i Stinas hand.

- Jag hade sista repetitionen igår före sommaren, ursäktade Anna sin morgonrock med. Trots att vi inte får ha den publik som vi förtjänar, går de flesta ut efteråt och dricker vin eller värre. Men jag klarar mig undan med juice än så länge. Sent blev det i alla fall.

- Vilken tur att Reynard slapp följa med då! Han passar ju inte in i gänget, retades Stina.

Wienerbrödet frasade då Anna bet av en bit nära gulan i mitten, tuggade och svalde, och drack en klunk svart kaffe efteråt. Den aningen ranka och tjocka bordsskivan rörde sig lite när hon ställde ner kaffekoppen. Anna hade hittat det runda halvantika bordet på en loppmarknad för ett par dagar sedan, plus fyra stapelbara stolar med rörformade metallben från ett stort möbelvaruhus. Första egna boendet hade märkbara vuxenpoäng!

- Stina, började Anna allvarligt efter att ha slukat sista biten wienerbröd, jag har tänkt till och vill inte tjafsas med dig om vadet. Vi glömmer det! Jag ska inte riskera något när det gäller dig och mig.

Stina spelade först förvånad, men ganska dåligt, och ställde sedan en överrumplande fråga:

- Är det du som är lesbisk? Du kanske har en dold sida som kommit fram när du känt efter? Men jag respekterar allas känslor så länge de inte krockar med mina.

Anna såg förvirrad ut och det sporrade Stina att föreslå en undersökning på sängen i den rymliga ettans sovalkov, men först måste hon få i sig sista biten wienerbröd.

- Skoja inte med mig, nästan stammade Anna fram.

- Jag har längtat efter att vi ska bli riktigt nära vänner! Och du har tolkningsföreträdet till allt som händer mellan oss.

Plötsligt insåg Anna poängen som Stina dolt, och svarade så beskt hon kunde att det märktes att Stina gått i gymnasiet med Reynard och påverkats sedan dess. Anna smålog mot Stina, som gav ett erkännande leende tillbaka.

- Har du pratat med honom på sistone? Han är säkert tillbaka från sina föräldrar, fortsatte Stina utmanande.

- Nej, det har jag inte. Varför skulle jag det?
- Vadet som du ska vinna!
- Vi skulle ju glömma det. En rolig tanke, javisst, men inte värd att fullfölja.
- Anna, jag har insett att du har rätt när det gäller Reynards klantiga okänslighet mot folk runt honom. Men numera tror jag ändå att han kan bli vad han inte är!
- Ställer du lika grumliga diagnoser på sjukhuset är vi alla döda snart! Och då blir du arbetslös!

Anna fick Stina att haka på sitt smittsamma skratt, men Stina blev allvarlig:

- Sjukhuset har schemalagt mig hela sommaren. Då har du ledigt och tid att lära Reynard sanningen om livet. Spela ut Reynard mot honom själv! Då förtjänar du en blomma.
- Du är poetisk, men jag tar dig på allvar. Kalla det för min tolkning om du vill!

När de skildes åt efter några timmars prat om de nya kvarteren, där det fanns få slarvigt kvarlämnade elsparkcyklar jämfört med i området där de tidigare bott, deras studieskulder och vardagens ekonomi, påminde Stina om att Anna skulle höra av sig till Reynard.

Anna ringde honom efter några minuter sedan Stina gått, säkerligen för att få det gjort. På en artig fråga om hon störde fick Anna svaret att han var arbetslös och därför gjorde som han ville med dagarna. Så länge det inte kostar för mycket tillade han och fortsatte:

- Det finns inga gratisluncher, som du vet. Jag måste kolla ljudlöst i skåpen efter något att äta, så det inte ekar.
- Du kan vara lycklig där du bor. Jag saknar folket i kvarteren redan.
- Inte blir jag mätt på det!
- Då kan du komma hit så får du lunch, men den är inte gratis. Jag behöver prata med dig!

Genom att snabbtina ett köttfärspaket i varmvatten, fräsa lök och färsen och avsluta med tomatpure samtidigt som spagettin kokade, kunde Anna få ihop maten innan Reynard ringde på dörren.

- Otroligt så fort det gick att komma hit, sa han efter att ha klivit innanför dörren. Jag hittade en elsparkcykel som låg slängd på trottoaren bredvid min port, och slapp ta tunnelbanan!

Anna gav honom en tvetydig blick medan hon la upp spagettin på tallrikarna vid köksbänken.

- Var inte orolig! Jag parkerade den i cykelstället här utanför.
- Du kan vara otroligt irriterande, tyckte Anna och tog lugnt för sig av köttfärssåsen i grytan medan de satt vid det runda bordet.
- Jag märker aldrig när du är allvarlig, klagade hon.
- Du vet säkert att sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen.
- Reynard, allvarligt talat, ditt behov av att vända och vrida på verkliga problem, gör att ingen känner igen sig. Det stöter bort folk.
- Kanske är det ett spel för gallerierna, som på teatern?
- Snälla du, hålla igen ett tag. Jag bjöd dig på lunch för att vi måste prata om Stinas och mitt vad.
- Hon sa något när jag hjälpt er flytta, men jag lyssnade dåligt.

- Bra, för jag vill att vi bestämmer hur vi ska göra!
- Anna, jag lägger mig inte i era vad eller vad ni håller på med. Dessutom har jag inte tid, jag är arbetslös!

Hon reagerade på hans ordval och självmotsägelsen.

- Reynard, du har något slags syndrom, inte vet jag vad det kan kallas, men du vränger och leker med ord, som människor inte gillar. Därför blev du utkastad från scenskolan. Men jag ska hjälpa dig in igen!

- Livet är ingen scen. Livet är en färskvara med ett bäst-före datum.

- Du har fel! Jag är inget mjölkpaket.

Reynard sneglade ofrivilligt på Annas överkropp samtidigt som han snurrade upp sista spagettin på tallriken, och sa att det är de långsiktiga som lider mest på kort sikt.

Hon suckade och konstaterade högt att de hade ett tungt arbete framför sig så han blev presentabel, men Reynard skrattade, det var första gången sedan han kommit dit för att få en så kallad fri lunch.

- Vad skulle det ge mig? Egennyttan är underskattad när det gäller arternas uppkomst...

- Skärp dig! Samförstånd är nyckeln till det bästa för de flesta.

Anna gjorde en kort tankepaus innan hon lämnade bordet, och frågade om han ville ha kaffe efter maten. Med en svepande rörelse plockade hon upp deras tomma tallrikar på vägen till diskhon och spisen.

Efter kaffet, som båda drack svart, tackade Reynard och reste sig för att gå, han hade en tid att passa.

- Jag har lånat en studio av en kompis på helgerna. Han är porträttfotograf. Jag får till och med använda hans kameror.

- Varför har du aldrig sagt något till Stina eller mig om det?

- Jag är arbetslös och ska plåta min väns tjej. Hon är ledig idag.

- Kan han inte göra det själv?

- Jovisst, men han är inte intresserad av kroppens detaljer som jag.

Anna gav Reynard en föraktfull blick där hon satt vid bordet, medan han stod kvar intill lägenhetens ytterdörr.

- Så han låter dig ta nakenbilder av sin flickvän en lördag?

Än en gång förklarade Reynard med ett skratt att han intresserat sig för kroppens former i närbild, likt ett landskap som byggs upp av sina delar.

- Tar hon av sig kläderna då?

Han blev förvånad över hennes nyfikenhet.

- Anna, både Stina och du vet att jag plåtat i många år. Jag var på väg att börja jobba som fotograf men gillade teater mer. Sedan blev jag avstängd från scenskolan i våras. Nu är det kört. Som arbetslös har jag tid att ta tag i mina oavlönade projekt.

Anna sköt tillbaka stolen med baksidan av sina ben då hon reste sig från det runda bordet, och började försöka övertyga honom om att söka in igen kommande höst.

- Om jag inte spelar någon roll, varför ska jag försöka spela andras?

- Jag vill veta var din kärna finns! Därför gick jag med på vadet som Stina hittade på!



Hon gick fram till honom vid ytterdörren och sa att hon fortfarande mindes monologen han kom in på scenskolan med, som hon suttit och lyssnat till i smyg.

- Det var inte mer än min sanning och mitt tolkningsföretade!

Reynard märkte att Anna ryggade tillbaka, och bad om ursäkt för orden som kunde verka spydiga, och tackade än en gång för maten.

- Ibland är du omöjlig, men inte hopplös. Jag ska hjälpa dig! Teatern behöver dig!

Det gapskratt som Reynard exploderade i dämpade han under slutfasen med handen över munnen. Anna tog tag i hans tunna och korta vårjackas överdel och fräste att hon skulle se till att han kom in på scenskolan igen, vare sig han ville eller inte! Efter en lätt skakning på huvudet gick Reynard ut ur huset till tunnelbanan mot stadens centrum. Anna diskade bort lunchresterna från tallrikarna, glaset och besticken under rinnande vatten, innan hon sträckte ut sig på sängen och svor högt för sig själv över vad hon skulle använda sommaren till förutom att läsa.

Pressen var däremot stor för Stina i sjukhusjobbet, med dubbla pass ibland och en krävande, nästan kvävande mask över näsa och mun mot viruset som hejdlöst svävade runt i luften överallt.

En promenad utomhus i den allt varmare majsolens sken hann Stina med mitt i arbetsveckan, efter att Anna ringt hennes mobil svarare och erbjudit sig ta med en termos kaffe så de skulle kunna glädjas åt utsikten från berget på söder, nära sjukhuset där Stina arbetade. För en gångs skull hade Stina ett par extra timmar ledigt efter lunchen i personalmatsalen.

Vyn över fjärden var vilsam, med den välvda nitade bron i stål västerut och den vida vattenytan framför, som krusades tillräckligt så små glittrande solreflexer nådde Anna och Stina på berget. Anna dukade upp nybakade bullar och kaffemuggar ur korgen hon burit dit. Båda slog sig ner på den rutiga filten i sina sommarlätta bomullsklänningar. Stina hade en återhållsamt klarblå, Anna en färgsprakande bredrandig som dolde hennes utsträckta bleka ben till hälften.

- Jag måste säga en sak om Reynard, började Anna efter en stunds tystnad.

- Måste vi prata om honom? Han är frisk vad jag vet, och jag har lunchrast från de som är sjuka på jobbet.

- Han var hemma hos mig och fick lunch. Jag berättade om ditt och mitt vad, men det blev fel.

- Hur menar du? Försökte han förföra dig och lyckades, fantiserade Stina.

- Nej inte alls, jag blev riktigt sur på honom och sa att jag skulle få in honom på teatern vare sig han ville eller inte!

Stina kunde inte hålla tillbaka sin munterhet och önskade henne lycka till och fortsatte:

- Du har hela sommaren på dig, medan jag är fångad på jobbet!

- Stina, allvarligt, kan vi inte få ett slut på det här?

- Du vet att jag tycker du är tjuvig, fastän jag inte är lesbisk. Du har alla förutsättningar för att lösa dina problem själv. Så jag slipper bli syndabock om jag säger något!

Vinden kom stötvis från väster, men var aldrig starkare än en bris, när de lämnade berget och gick arm i arm inåt södra delen av staden, Stina tillbaka till sjukhuset, Anna hemåt.

Väl innanför dörren till ettan hon hyrde i andra hand, slog Anna sig ner i sin välstoppade länsstol med hög rygg och böjda öppna träkarmar, även den hade hon köpt på loppis, förutom det runda bordet. Hon bläddrade i ett välläst pjasmanus med flera hundöron som markerade hennes repliker här och där, men koncentrationen brast. Till slut la hon undan den häftade pappersbunten på bordet, tog upp mobilen och försökte ringa Reynard som förmodligen använde det fina vädret utomhus någonstans. Arbetslösheten har sina fördelar!

Samtalet började knöligt men avslutades snabbt efter att Anna rakt på sak bett Reynard träffa henne. Det kom fram att han legat i solen någon timme bakom en trädunge nära där han bodde och just tänkte ta sig hem. De kunde mötas på vägen.

Anna slappnade av en stund genom att ringa och prata om helt andra saker med sina föräldrar. De svarade som oftast direkt, och hade alltid varit omtänksamt generösa, bland annat genom att ge henne pengar till studierna, som hon vänligt inte tog emot, utan sände tillbaka. Efter att alla vardagliga fraser om hälsa, saknad och eventuella bekymmer var avklarade, kände Anna sig beredd att först ta tunnelbanan, sedan en av de många utspridda eller dumpade batteridrivna elsparkcyklarna som var tillgängliga överallt i innersta staden och möta Reynard.

Hon påminde om en avlägsen släkting till frihetsgudinnan då hon stod orörlig och rullade framåt med fötterna i gymnastiskor bakom varandra på sparkcykelns smala metallplatta, Hennes rödblommiga klänning fladdrande runt låren. Reynard fick syn på Anna i den asfalterade uppforsbacken, men det var nedförsbacke för henne, därför bromsade hon och hoppade av bredvid honom och hälsade med ett blekt leende. Sedan promenerade de bredvid varandra uppåt, samtidigt som Anna ledde cykeln. Hon ville inte överge den slarvigt som många gör, trots att vägen låg asfalterad och nära centrum. Ändå fanns skogspartiet inom gångavstånd från Reynards lägenhet.

- Jag ska vara ärlig, började hon med kraft i rösten, alltså om det här förbaskade vadet. Det var Stina som kom på det efter några glas vin. Och jag var dum nog att sätta emot! Hon var fruktansvärt envis och sa att du skulle komma in på scenskolan om du lärde dig folkvett. Jag sa till Stina att det går inte, men jag var korkad nog att sätta emot!

- Var inte orolig, Anna! Sanningen känns obekvämlig för alla som inte handskas med den dagligen.

Hon blev arg och visade det tydligt.

- Fattar du aldrig när du vräker ur dig förolämpningar till folk?

Hennes utbrott verkade förvåna honom och han försökte avvärja eller åtminstone dämpa missförståndet:

- Ta det på rätt sätt, Anna, som min egen sanning! Den siktar inte mot en enda ensam människa.

Hon gjorde en grimas men slätade snabbt ut ansiktsdragen.

- Reynard, jag vill inte ha ditt stöd...

Han avbröt henne och påpekade att han var bra på att bära flyttkartonger enligt vissa bekanta. Anna mörknade i ansiktet, och det berodde inte på att hon suttit i solen med Stina under lunchen.

- Hoppa upp bakom mig, sa hon plötsligt efter att ha vänt sparkcykeln neråt backen.

Reynard ställde sig på cykelns smala fotplatta och höll om Annas axlar bakifrån medan de rullade utför till den gamla taktäckta källan med träbänkar runtomkring. Ugglevikskällan ligger i en svacka mellan en backe utför och den uppför, där biltrafik är förbjuden trots asfalten. De slog sig ner och blev ensamma för stunden. Mellan skogens träd på båda sidor om den öppna ytan runt källan skymtade enstaka löpare i overall eller kortbyxor, som använde LillJans-skogens sågspånsspår. Anna sträckte ut benen och slappnade av i skuggan.

- Hur går det med fotona på din kompis flickvän, undrade hon.

- Hon ställer upp helt hämningslöst.

- Det är inte schysst att ligga med en kompis tjej!

- Jag drömmer inte ens om att komma i ett sånt läge.

- Säg som det är! Du är feg och vågar inte ta för dig!

Hennes klivna inställning fick tydlig effekt. Reynard reste sig med ett stelt småleende, gick ut i solskenet och stirrade tyst på blänket här och där hos gräsyntans kortklippta stråns toppar.

- Hur går det för dina föräldrars lantbruk, höjde Anna rösten till honom.

- Jodå, än märker jag inga ålderstecken. De har just klippt gräset på ängarna, så korna får mat i vinter, skämtade han.

Reynard vände om och slog sig ner i närheten av Anna, som satt med korslagda sollängtgående vita ben.

- Varför säger du inte att de jobbar med ensilaget?

- För att du ska förstå vad jag säger och tolka mig rätt.

Reynard gav Anna en mångtydig blick och tillade att sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen.

- Nu är du där igen! Så jag inte vet vad jag ska tro.

- På dig själv naturligtvis, replikerade han kvickt.

Hon var nära att ge ifrån sig ett irriterat ljud, men kvävde det.

- Du kommer aldrig in igen på scenskolan!

- Jag har inget där att göra.

- Överskatta inte dig själv!

- Det är din tolkning inte min avsikt.

Genom att sätta ner vänsterfoten, som dinglat i luften medan hon hade korslagda ben, fick hon tillbaka något slags balans efter sitt vassa utfall mot Reynard. Med tillkämpat lugn i rösten upplyste Anna honom om att hon sanningsenligt ville bevisa att han genom sitt sätt att vara aldrig skulle komma i närheten av en teaterscen. Det beviset skulle hon få fram genom att göra allt för att få honom antagen och därefter se honom misslyckas!

## Kapitel fyra: Sjöturen

- Därborta ser du Reynards föräldrars hus, pekade Stina, och tog tag i Annas huvud och vred det så hon tittade i rätt riktning.

- Jag har sett det förr, men nu förstår jag honom bättre, sa Anna tvärt. Ett stort vitt hus på en kulle, synligt från många håll och två rödmålade lador nedanför, som man märker så lite av som möjligt.

- Du har elaka tankar! Inte visste jag att du kunde spela över.

Båda skrattade åt varandra. Stinas mamma som körde bilen från stationen där hon hämtat flickorna, som hon valde att säga, frågade om de visste varifrån uttrycket mitt i mörkaste Småland kom, denna soldränkta dag.

- Jaha, tack för påminnelsen! Jag har svårt att hålla reda på var vi är...

- Anna, kan du inte vara seriös? Uppträder du så här dåligt på scenen kommer jag aldrig och ser dig! Om du inte lovar att spela med munskydd.

Till och med Stinas mamma delade deras munterhet efter dessa ord, och Stina förklarade sedan allvarligt att eftersom Reynards föräldrars hus låg på en höjd med utsikt över deras sjö, var det inte konstigt att ladorna kom i skymundan nedanför.

Stinas mamma bakom ratten tyckte att det skulle bli trevligt med flickornas besök några dagar mitt i sjukvårdskrisen, som gjorde Stinas ledighet en knapp vecka till något slags vattenhål för att orka med resten av det oväntat kämpiga arbetsåret.

- Härifrån syns Reynards föräldrars hus också, upplyste Stina om när de steg ur bilen på grusgården framför hennes barndomshem och skulle bära in sina väskor.

- Jag blir sjuk bara du pratar om honom. Du var inte smart när du hittade på det katastrofala vadet. Och jag var en idiot som satte emot! Antingen tar du examen som själsläkare, eller så håller du tyst, sa Anna med ett beskt leende.

De tog in varsin väska i den ungefär trehundra år gamla välskötta karolinergården och installerade sig i sina rum med utsikt över en blomöverströdd baksida.

- Nu behöver vi koppla av båda två, tyckte Anna när hon kom in i Stinas rum efter upppackningen av sitt sommarlätta bagage. Finns det något ställe i närheten där man kan sola ifred?

- Jag tar med en kortlek så kan vi spela finns i sjön, svarade Stina kryptiskt och stuvade ner sin baddräkt plus nödvändiga tillbehör i en sportväska hon plockat fram ur sitt flickrums byrå.

Stubbarna efter björkar och al ner mot strandkanten visade att det gallrats för många år sedan. Slyn hade vuxit vilt och vattenytan skymtade knappt. Stina förklarade att Reynards föräldrar ägde hela den kräfterika lilla sjön. Anna frågade först om de fick lov att gå omkring där på stigen, och sedan oroligt ifall det fanns risk att någon kom och såg hennes vita kropp i bikini. Stina log åt alltihop och svarade inte mer än att grannarna alltid varit pålitliga och diskret vänliga.

- Jag tog med en kortlek. Först tar vi ett dopp, sedan spelar vi! Trodde du jag inte menade allvar med finns i sjön?

- Du är så barnslig ibland, Stina. Det gillar jag!

Simturererna och solbadandet på varsitt liggunderlag denna varma junidag påverkade deras välbefinnande. Stina hade en helgrön baddräkt, Anna en polkagrisrandig minimal bikini, mest för att få färg på så stora delar av kroppen som möjligt. Anna undrade lekfullt liggande på rygg, med mobilen i händerna höjda mot solen, om Stina verkligen kom ihåg barnsliga kortspel, istället för att ladda ner något nytt på telefonen.

- Jag minns hur mycket vi gillade att spela finns i sjön när jag var liten. Jag har aldrig letat upp spel på mobilen. Den lämnade jag hemma när vi skulle åka hit.

- Du är ju tvungen att jobba för mycket, instängd med all smitta...

- Istället för att surfa på nätet borde du ta en paddeltur i kanot. På den här sjön till exempel. Inget är bättre än verkliga upplevelser!

Med ett ryck la Anna undan mobilen och hävde sig liggande upp på armbågarna bredvid kroppens sidor.

- Du har pratat med Reynard!

- Inte mer än vanligt, högst en gång i veckan.

- Han har sagt att vi ska paddla kanot i skärgården i sommar! Antagligen för att han känner på sig att han behöver hjälp, så han kommer in på scenskolan.

- Det har jag inte hört ett ord om! Se till att du inte tar dig vatten över huvudet då, fnissade Stina.

De följande dagarna fylldes av många lugna sjöblöta stunder i det molnfria sommarvädrets förutspådda högtryck, och Anna stördes inte av sin mobil som hon lämnat avslagen i väskan på sitt gästrum.

Tillbaka i Stockholm småpratade Anna med Stina på centralens betonggrå perrong innan de skulle skiljas, medan tåget rullade iväg i bakgrunden.

- Jag jobbar hellre med intensivvård än paddlar kanot med Reynard, hävde Anna ur sig.

- Sjukdom, liv och död är inget att skoja om! Mitt liv är inget skämt, svarade Stina allvarligt.

Anna bytte blixtnabbt ut sin buttra min mot en glädje som inte var spelad:

- Tack för underbara dagar hos dina föräldrar! Hälsa båda från mig!

Medan Anna duschade i badkaret hemma kände hon en stark doft av sololja och vred det gamla badrumsskåpets spegeldörr för att se kroppens färgpåverkan. Hon var varken missnöjd med hudtonen eller sin figurs framsida, eller det som syntes av ryggen och baksidan.

Dagen efter tog Anna bussen ut till en av fastlandets ytterkanter mot skärgården där Reynard tänkte möta henne, det hade de kommit överens om. Hon fick inte reda på fler detaljer än att hon skulle ha oömma kläder och ta med en sovsäck.

Stenbryggan var inte särskilt inbjudande att sitta på, men till slut gjorde hon så ändå, eftersom bussens ankomst gav henne en halvtimmes väntan fram till klockslaget de bestämt.

Reynard kom paddlande runt närmaste udde i en hyrd öppen kanot, och innan Anna försiktigt tog plats räckte han över en orange flytväst och tog emot hennes ryggsäck plus sovrullen i ett vattentätt fodral. Kanoten gungade till medan hon hukande hittade den tvärgående sittbrädan och en paddel bredvid. Sedan bar det av över den lätt krusade vattenytan. Reynard höll kursen där han satt bakom henne. Snabbt fann Anna rytmen med paddeln, och tyst koncentrerad började hon uppskatta öarna och skären. På avstånd såg de ut att bilda en sammanhållen horisontlinje, men skiljdes åt i storlek och läge ju närmare de kom. De hade inte mer än sagt hej sedan Anna klev i kanoten, båda tycktes påverkade av stillheten under sommarmoln och sol, plus det sorlande skvalpet runt kanotens tunna skrov.

Timmarna gled fortare iväg än vanligt under den långsamma kanotturen, och solen var nära horisonten då de steg iland på en kal liten ö bland andra liknande i ytterskärgården. Tydligt hade Reynard varit där förr, eftersom han målmedvetet gick före mot en vindskyddad skrevla, tog isär paddlarna och fick två pinnar som stöd till den kompakt rullade regnduken, som sedan blev till ett primitivt tält. Anna hann inte känna sig sysslolös medan hon stod bredvid innan allt var klart, och de gemensamt kunde bre ut liggunderlagen plus sovsäckarna.

- Jag snarkar inte, upplyste han Anna om, då hon såg tveksam ut till hur nära varandra de skulle komma under natten.

Stormköket gav båda en varm mugg te, innan skymningen gjorde att de fick treva sig fram till sovsäckarna. Anna använde sin mobilslampa en kort stund för att hitta tandborsten.

Nästa morgon när Anna sömnmosig kom ut ur deras regnskydd frågade Reynard om hon sovit gott i träningsoverallen.

Han hade badshortsen på sig, de såg blöta ut, och det våta håret antydde en tidig simtur. Under kvällen före växlade de inte några ord, inte ens om väderutsikterna. Den absoluta tystnaden med en blankpolerad vattenyta och inte en enda ropande sjöfågel i närheten gjorde att Anna sovit som drogad. Reynard värmdes vatten och ordnade ett par muggar pulverkaffe, smörgåsar fick Anna göra själv om hon ville ha. Han gjorde en gest med armen ut över sjön och sa muntert att det går att leda en åsna till vatten, men inte tvinga den att dricka som en häst!

- Jag har ingen humor på morgonen, svarade Anna kyligt och strök ut mjukt margarin på en brun brödskiva i handen.

Reynard verkade utmanad av Annas likgiltighet och fortsatte:

- Människor känner sig underlägsna när deras överlägsenhet inte fungerar. Har du märkt det?

Anna ställde häftigt ifrån sig kaffemuggen på berget och sa med hetta att hans kommentar gällde honom själv, och han måste bli av med lusten att bita sig i svansen! Därefter dominerade fridfullheten i ytterskärgården så de anpassade sig och ville inte bryta tystnaden.

Värmen denna vecka före midsommar ökade och svävade som en ogripbar fuktig dröm tyst och stilla över fjärdarnas blanka vatten. Ibland paddlade de genom förmiddagens dimma, utan att Anna bekymrade sig om kursen. Enstaka båtar låg orörliga med hissade

slaka segel i tjockans varmluft, med glada besättningar som de vinkade åt och passerade.

Tre dagars kanotfärd utan blåsor i händerna eller ömmande axlar gjorde att Anna och Reynard kom in i ett avspänt tillstånd av ordknappt samarbete om det rent praktiska för deras färd framåt bland skär och trädfattiga öar. Anna ställde inte en enda fråga om kursen eller deras mål och Reynard förklarade aldrig spontant.

Fjärde kvällen riggade de upp sitt enkla tält på ännu ett kallt skär, och la ut sovsäckarna ovanpå underlagen. Därefter gjorde Reynard iordning sparrissoppa när äggen var färdiga. Anna kom besviken tillbaka över skärets låga krön med mobilens hörlurar dinglande runt halsen, och berättade att prognosen för vädret de närmaste dagarna talade om ett försvagat högttryck och sedan blev det ostadigt.

- Vet du var min mobil är, frågade Reynard utan att vänta på svar. Den ligger avstängd i jackfickan hemma. Folk är alltid uppkopplade, men aldrig inkopplade eftersom hjärnan är bortkopplad!

Hon tog emot äggsmörgåsen han räckte henne, efter att försiktigt ha sjunkit ner på berghällen med korslagda ben och muggen i handen.

- Hur vet du var vi är?

- Jag hittar, men sjökorten finns i min ryggsäck.

Hon talade med blicken rätt ut över vattnet som låg platt, men utan värmediset, en fyr blinkade regelbundet långt bort i skymningen.

- Reynard, började Anna med muggen soppa i ena handen och smörgåsen i den andra, om du inte säger så mycket går det faktiskt att vara med dig.

- Livet är ett skämt! Men sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen!

- Jag har aldrig gillat dina rökridåer, svarade Anna lugnt. Hur tror du folk uppfattar dig? Här och nu börjar din scenskola, Reynard! Sitt still och lyssna så går det bra för dig.

Annas röst stämde överens med hennes övertygande uttryck i ansiktet, och hon gick ner till vattenbrynet för att skölja ur sin mugg. Sedan drog hon på overallbyxorna från sin nätta ryggsäck bredvid deras uppspända regnskydd, eftersom det blivit kyligt om benen med shorts, medan Reynard tog ett kvällsdopp.

På skärets högsta punkt fungerade mottagningen bäst, och där bläddrade Anna med vana fingerar bland mobilens mottagna meddelanden. Först nu upptäckte hon att Stina hört av sig under eftermiddagen. Anna fnissade då hon såg en filmsnutt Stina sänt, där hon hade full mundering med genomskinligt ansiktsskydd, skyddskläder och handskar, och dessutom sa med stänk av humor att nu visste hon vad A T betydde, det vill säga alltid tillgänglig läkare!

- Hoppas ni har det bra! Jag önskar jag också var ledig.

Sedan avslutade Stina sitt meddelande med sådant Anna inte ville höra, hon undrade nämligen hur det gick med planen att ändra på Reynards uppförande. Hälsa honom blev Stinas sista ord. Det dröjde till dagen efter innan Anna besvarade meddelandet, och hon fick ytterligare en anledning till detta.

Nattsömnens antal timmar skiljde sig stort åt mellan Anna och Reynard, åtminstone denna vecka. Han hade snabbt vant sig vid simturen på morgonen och kaffe eller te till brödet efter yoghurten, oftast var allt färdigt på plats när Anna ålat sig ur sovsäcken. Himlen hade ett grått täcke, men luften var fortfarande varm och sjön låg näst intill spegelblank.

- Vi tar oss hemåt idag. Vädergudarna signalerar, och kanoten ska lämnas tillbaka senast imorgon kväll.

Lika många upplysande ord om deras kanottur hade han inte yttrat i en följd de senaste dagarna, och Anna var inte ledsen för det.

- Reynard, började hon trevande, varför spelar du inte teater utan ord?

Han log mot henne och sa retfullt att "Ord flyr ur mig, mina tankar blir kvar. Tanklösa ord aldrig till himlen far!"

- Du är ingen Hamlet!

- Nej, och Polonius är inte din pappa. Du heter inte Ofelia, blev Reynards syrliga kommentar.

Annas temperamentsfulla kroppsspråk tog han inte miste på, men hon samlade sig och sa att hon kände sig överlägsen, eftersom hennes underlägsenhet slutat fungera. Denna omvändning av Reynards egna ord gjorde honom tydligt omtumlad ett ögonblick. Han ruskade på huvudet som för att skaka liv i sig själv och hoppades sedan att hennes känsla inte gällde honom. Därefter mumlade han att orden aldrig svikit, men ibland höll de sig borta. Anna visade ingen reaktion och hjälpte till att stuva ner deras saker i kanoten innan de paddlade iväg med raska tag.

Vinden började öka märkbart, de hade den i ryggen, och sjön som legat stilla senaste dagarna rörde sig allt mer, det blev ett utmanande nöje att ta sig fram oväntat snabbt med kanoten.

Flera timmar senare, mitt på eftermiddagen, i både tilltagande vind och sjögång ville båda ha varm mat på fast mark någonstans. Deras färd tillbaka mot bryggan, där Anna blivit upphämtad en vecka tidigare, hade gått fortare än väntat. Reynard siktade in kanoten mot en liten ö, och styrde med paddeln så gott det gick i den nu rejält gropiga sjön. Anna höll utkik i fören efter grynnor, men plötsligt ställde hon sig upp och tryckte ifrån med paddeln mot en sten under ytan, tiotalet meter från land och föll i! Flytvästen höll henne uppe och Reynard såg att hon började simma mot ön. Han manövrerade raskt in mot land i medvinden, drog upp kanoten och kastade sig i vattnet.

- Jag klarar det här själv, hostade hon fram och spottade ut lite vatten när Reynard greppade runt hennes midja.

- Förväxla aldrig vänlighet med svaghet, svarade han och släppte taget.

Nära strandkanten hjälpte han henne iland, och medan vattnet skvätte över strandens stenar beslöt de, sittande på en berghäll, att vänta ut vinden medan de övernattade. Det var tillräckligt varmt i luften trots deras blöta kläder, vinden tilltog plus våghöjden, men avståndet till Annas busshållplats blev ändå överkomligt nästa dag.

Kläderna Anna tagit av i skymundan och hängt på tork över ett par lämpliga tallgrenar längre upp på ön rörde sig måttligt trots att det



blåste friskt. Hon behöll underkläderna på och frös inte medan de torkade på kroppen. När hon kom tillbaka till berghällen vid vattenbrynet satt Reynard kvar med ryggen synlig.

Han hörde Annas steg, vände på huvudet och såg hastigt henne i behå och trosor, reste sig, plockade fram ett anteckningsblock ur ryggsäcken och föreslog att de skulle ha sex. Därför måste hon skriva under på pappret att det var frivilligt, så han inte riskerade att bli åtalad. Hon slog sig ner bredvid honom på berget medan han iakttog vågornas toppar. Hon skrev kvickt och räckte över blocket med sidan undertecknad. Där stod kort och gott att hon avstod från sex med motiveringen att hon är lesbisk!

- Lek aldrig med sanningen, kommenterade Reynard med en svårtolkad min efter att ha läst. Till slut leker sanningen med dig!

Han funderade ytterligare en stund och tittade ut över vattnet medan hon satt bredvid honom i underkläderna.

- Vi kan ju ha sex som kompisar, föreslog han.

- Jag är inte någons KK!

- Hur ska mänskligheten kunna överleva om folk inte samarbetar?

- Spring upp i skogen och runka av dig!

- Kompromisser är nödvändiga för kollektivets bästa!

- Jag är inget kollektiv Reynard, svarade Anna och reste sig för att gå iväg och känna efter hur mycket hennes kläder torkat i vinden.

Hon återvände påklädd. Under tiden hade han hade gjort i ordning deras flera timmar försenade lunch. Efter att ha ätit utforskade de den okända lilla ön. En fallfärdig bod med lättöppnad dörr fanns bortglömd bland vindtuktade små tallar och blev det enda de hittade, men den verkade ha uthärdat värre vädertyper förr och kunde bli ett vindskydd för natten.

De vände kanoten upp och ner och la allt som inte behövdes under den, ifall det regnade medan de sov. Väl inne i den övergivna och tomma boden bredde de ut liggunderlagen och sovsäckarna på golvet. Anna plockade ivrigt fram mobilen ur en hopknuten plastpåse som skyddat mot vatten. Hon la sig direkt på rygg ovanpå sin sovsäck med mobilen i handen och hörsnäckorna i öronen, och började surfa runt bland musik och filmer, efter att ha kollat in meddelandena hon fått. Reynard lämnade boden och satte sig utomhus lutad mot en vägg i lä för blåsten, och drog för första gången denna vecka fram en pocketbok ur bakfickan för att utnyttja ljuset som dröjde kvar någon timma.

Då det blev för svårt att särskilja bokstäverna gick Reynard in till Anna i boden. Fortfarande liggande på rygg med mobilen höjd i luften, drog hon snabbt ur ena hörsnäckan när hon märkte att han var där, och upplyste honom om att vinden skulle avta lite under natten, men inte byta riktning. Det hade väderprognosen sagt.

Först vred Reynard sitt liggunderlag plus sovsäcken ett kvarts varv för att undvika ljuset från Annas mobilskärm. Sedan slumrade han i sovsäcken, men rycktes flera gånger ur sömnen av hennes små ljud medan hon antagligen tittade på en film med hörsnäckorna som proppar i öronen. Det var uppenbart inte bara vinden som störande tog sig in mellan väggarnas otäta panel, men han gjorde sitt bästa för att somna om, och sov en timme längre än vanligt.

- Jag skulle hälsa från Stina, sa Anna på morgonen, tillbakalutade mot väggen där Reynard suttit och läst i lä kvällen före.

Vinden hade mycket riktigt avtagit, men verkade inte ha bytt riktning. Han gnuggade sig i ögonen och började plocka fram stormköket ur ryggsäcken plus det övriga för deras frukost. När Anna reste sig och rotade i den för att hjälpa till, bad han henne sätta sig igen utan att inte bli blöt av daggen på marken, eftersom han visste precis var saker och ting fanns. Detta var första gången under veckan hon vaknat före honom.

Reynard provocera henne impulsivt och frågade om hon förstätt varför han inte talar sanning ibland. Han log utmanande med sömndruckna ögon och väntade inte på svaret, innan han la till att han var för bra för att vara sann!

- Varför gör du frukost till oss när du kan prata smörja istället?
- Varför höll vi inte tyst igår kväll och hade sex du och jag?
- För att jag var upptagen med min mobil. Och lyssnade på ett meddelande från Stina.

Reynard log och upprepade sig mjukt:

- Vet du varför jag ljuger ibland? Jo jag är för bra för att vara sann!
- Med stor svårighet lyckades Anna hålla tillbaka sin explosiva reaktion, hon hade ju kopplat av helt de senaste sex sju dagarna, men träningen i skådisjobbet kom fram just när den behövdes, och hon bad behärskat Reynard ge henne en ostskiva till smörgåsen.

- Vad är du rädd för när du säger som du gör?

Reynard replikerade snabbt och skojfriskt:

- Att någon genomskådis ska komma på mig!

Utän att vara road tittade hon på honom:

- Du passar inte på teatern! Du är för känslokall. Dessutom har ansökningstiden till hösten på scenskolan gått ut.
- Det visste jag långt innan du ville paddla. Jag har fått ett vikariat som lärare en termin i höst. Så jag överlever ekonomiskt.
- Du ville bara ha ut mig i skärgården där ingen kan se oss och utnyttja mig... mitt sällskap!

Reynard nickade och sa allvarligt:

- All verklighet är uppdiktad! Din för dig, min för mig. Och några tokstollar skriver ner sin.

Omärkligt och utstuderat lugnt samlade Anna ihop sina saker, hjälpte till att städa överallt för att ingen skulle ana att de använt den övergivna boden, och vandrade med Reynard bakom sig mot kanoten.

Medvinden från gårdagen höll i sig, men den var inte lika stark som förr, och strax före lunch blev Anna ur på fast mark vid bryggan där bussen mot staden vände. Reynard paddlade vidare för att återlämna den hyrda kanoten.

Blåsten under himlens täcke var varken besvärande häftig eller kall, men inbjöd inte till att sitta vid hållplatsen. Anna tog ändå plats ensam på bänken bredvid och väntade. När busen anlant fick hon kliva ombord direkt då den stannat och motorn stängts av, trots att det fattades en kvart till avgångstiden. Mobilen kom fram nästan automtiskt sedan hon som enda blivande passagerare valt att sitta längst bak.

Denna lördag var antagligen ingen ledig dag för Stina, med tanke på viruset som smittade folk då de minst anade det, därför sände Anna ett textmeddelande till henne ifall hon arbetade på sjukhuset. Mindre än fem minuter senare ringde Stina, och det syntes inga spår av trötthet eller överansträngning i ansiktet på Annas mobilskärm. Några timmars sömn hemma innan nästa arbetspass hade hjälpt Stina, och efter ett par vanliga hälsningsfraser ville hon veta hur veckan varit.

- Nu har jag vunnit vadet, påstod Anna kort, men Stina skrattade.

- Jag vill ha minirosor i en kruka, rosa blommor tack. Ingen kan stå ut med Reynard i längden!

- Du gjorde ju det en hel vecka! Vi slog vad om att han kunde komma in på scenskolan och bli kvar en termin. Det trodde jag på, men inte du.

- Ju mer han säger desto mindre vill jag höra, svarade Anna irriterat.

- Han var lika dan när vi gick i gymnasiet. Men en del elever och lärare lyssnade på honom. De tyckte han var underhållande, och tog honom aldrig på allvar.

- Han passar inte som skådis i varje fall. Det fattar han tydligen, och har inte ens sökt till scenskolan. Vet du att han ska jobba som språklärare på högstadiet i höst?

- Anna, nu säger du emot dig själv, sa Stina och fnissade vänligt. Har du redan blivit yrkesskadad som skådespelare?

- Reynard kommer inte klara av att stå framför tonåringarna han ska jobba med i skolan. Ingen tror på vad han säger!

- Du slog vad med mig att han inte kunde hålla sig kvar på scenskolan en hel termin. Om han ens kom in där igen. Nu har du ett halvår på dig medan han jobbar med annat, så du får nästa chans att vinna!

- Varför bråkade vi aldrig när vi bodde i samma lägenhet, suckade Anna.

- För att då hade jag inte bestämt vad jag ska specialisera mig på när AT-tjänsten är slut. Jag förstod inte vad jag måste välja förrän du sa de rätta orden.

- Nu lägger vi ner det här dumma vadet och fortsätter vara vänner, sa Anna med svag röst, men avrundade samtalet mera engagerat med detaljer som fastnat i minnet från kanotturen, och hoppades slutligen att Stina såg till att inte bli smittad på sjukhuset där hon jobbade.

\*\*\*

## Kapitel fem: Katastrofen

Anpassningen till signalerna då en lektion skulle börja eller sluta gav Reynard problem, men blev kvickt en vana. Sommaren dröjde som vanligt kvar några veckor inför hösten och vintern när hans vikariat som lärare i svenska kommit igång. Eleverna hos de fem högstadielklasserna han tilldelats vädrade honom undersökande som om han vore ett upphittat djur, det märktes direkt, men hans korta erfarenhet från teatervärlden hjälpte antagligen till att känna av stämningen under de första lektionerna.

Efter att han presenterat sig genom att använda en krita på tavlan vid första mötet med eleverna, kom han med en drastisk begäran att de skulle lägga sina mobiler i en pappkartong han tagit med från vaktmästarens skrub. Under tiden då de motvilligt långsamt, ibland en och en, gjorde som han sagt utan att ta blicken från sina mobilers skärmar, försäkrade han eleverna om att deras telefoner kunde hämtas på vägen ut efter lektionen. Men när Reynard högt och tydligt la till att de måste lämna in sina eventuella tatueringar i lådan också, stannade rörelserna i klassrummet tvärt upp.

- Ni får inte tillbaka tatueringarna. De åker iväg med skolans sopor!

Inte oväntat var det ingen av eleverna som skrattade eller ens drog på munnen.

Under de första två tre veckorna av Reynards vikariat fungerade hans arbete, men det var inte allt. Han ringde Stina, hon var på jobbet, och frågade honom om det var viktigt att prata just nu, med tanke på hennes långa sjukhuspass utan möjlighet till planerad semester. Hon ville veta ifall han inte hade vänner som kunde lyssna, och då svarade han att hon var den enda han kände som visste skillnaden mellan virus och bakterier!

Stina kunde inte hejda ett kort skratt, och Reynard ökade på sin skämtsamhet med att han hade skäl för att vilja läka sin själ.

- Du och Anna är kvinnor, det är inte jag. Två tjejer i en av niorna jag har på högstadiet spelar ut sin färskva kvinnlighet varenda lektion. Först var de sura och tvära, sedan började de tugga tuggummi och puta med läpparna.

- Där ser du, svarade Stina. Du har en skådespelare i blodet. Där vann du en publik!

Utandningen han var på väg att göra, som riskerade att uppfattas fel, den svalde han hastigt och hoppades att hon inte märkt något. Istället förklarade Reynard att han numera fattade hur Stina kunde bli utmattad av mötena med mängder av patienter hela tiden. På samma sätt kände han sig helt slut efter varje skoldag.

- Jag är inte utmattad, Reynard! Arbetet lär mig mycket hela tiden.

Höstterminen började göra skäl för namnet då björkarna gulnat och lönnlöven var på väg att bli rödbruna. Eleverna hade vant sig vid att lägga sina mobiler i kartongen han alltid hade med sig då de gick förbi till sina platser, men han upptäckte aldrig någon tatuering i lådan, som började bli sliten!

- Har du hört av Anna på sistone, ville Stina veta i ett av sina samtal med Reynard.

Det var tydligt att hon ansträngde sig för att vårda kontakterna med yttervärlden, trots långa och oregelbundna arbetsdagar på sjukhusets intensiv. Han hade inte pratat med henne mer än en handfull gånger de senaste månaderna. Stina utmanade Reynard genom att påminna honom om att hon slagit vad med Anna att han kunde bli antagen vid scenskolan igen. Hade han börjat slipa av sina yttre kanter i skolan så hon kunde hoppas på att vinna?

När han hörde detta svarade han med att berätta om en av sina lektioner i svenska, ämnet gällde exempel på telegramspråk och hur detta förändrats med åren. Eftersom han inte var utbildad skådis kunde han leva ut och agera som han kände för, vilket han gjort i flera av klasserna han undervisade. Stina höll tyst i telefonen och det gav Reynard utrymme att citera sig själv från ett papper han hade liggande bredvid skolväskan på skrivbordet i sin tvårummare. Han berättade för Stina att eleverna blivit påtagligt överraskade när han rytmiskt läste följande, efter att ha förklarat detta som exempel på hur telegram lät förr, och jämförde med språket de använde i dagens meddelanden med mobilerna:

Jag stod vid min tröskel, och såg på en hund, den lyfte på benet, och pinkade en stund. Mitt hus är min herrgård, med möblerna på plats, jag ser inte ner på, unga som tar sats. Drömmar ni lever med, är hoppet av en sort, för framtida lycka, vi äldre glömmer bort. Hundens år går fortast, men leder ingenstans, om ni inte lyssnar, förloras varje chans. Jag bor i en herrgård, och ser uti min park, det regnar på gräset, och gör naturen stark. Marken suger vatten, och söker sin balans, men kan svämma över, som livet utan sans!

- Det där är ju rapp, hojtade flera elever efteråt. Jag log åt att min pedagogiska poäng fungerat, påstod Reynard.

Stina sa fortfarande inget under en lång stund, sedan fick han ett oväntat råd om att han borde utbilda sig till lärare!

- Hur går det med Annas och din vadslagning då, undrade Reynard. Har ni problem med att jag inte ens sökte till scenskolan nu i höst?

Respekten för Stinas tunga arbetsbörda på sjukhuset hindrade honom ibland från att ta upp för många berättelser om sina öden och äventyr i skolans värld, så sällan som de träffades eller hördes per telefon under höstterminen. Det hände att han inte kunde låta bli, som till exempel när Stina och han träffades en sen ovanligt varm och solig eftermiddag i slutet av oktober.

De hade slagit sig ner på en smal brygga med två små bänkar längst ut och satt mitt emot varandra. Tvärs över fjärden låg berget där Stina druckit kaffe och ätit Annas nybakade bullar en lovande solvarm försommardag. Detta påminde sig Stina och pekade högt och glatt ut läget. Hon hade blivit sugen på årets sista glasspinne utomhus som de köpte i en kiosk, och medan hon rev av plasten den packats i höll inte Reynard inne med orden, trots att han hunnit ta en tugga på sin.

- Kommer du ihåg när jag berättade att jag rappade för mina elever? Första lektionen i måndags förra veckan... då höll sig solen undan.

Han tittade på Stina, som vänt ansiktet och blundade mot ljuset för att få ut så mycket som möjligt av det, innan han fortsatte:

- Eleverna kom in, lämnade ifrån sig mobilerna och tog sina platser medan jag satt vid katedern. Plötsligt reste sig fem tjejer, kom fram och radade upp sig bredvid mig. De tog på munskydd medan klassen klappade takt, och började dansa som på musikvideorna, knyckigt, sprättigt och ryckigt, men deras steg följde rytmen perfekt. När de slutat böjde alla fem sig framåt och ruskade på håret, samtidigt som de drog av munskydden. Sedan satte de sig tyst och jag började lektionen!

- Du påverkar eleverna, men de erkänner det på sitt sätt, tyckte Stina och drog av sista biten glass från den platta pinnen med framtänderna.

- Hur som helst, jag har skrivit på för att förlänga min karriär som lärare hela vårterminen. Så jag behöver inte sova utfattig på en parkbänk förrän nästa sommar.

Stina öppnade ögonen, tittade på Reynard och gav honom faktiskt en puss på kinden då hon rest sig från bänken där hon slappnat av. Nu måste hon skynda hem för att hinna till sjukhuset.

Mot slutet av november kom den första snön och låg kvar ett par dagar. Fördelen var att många eldrivna sparkcyklar försvann från oplogade trottoarer, några envisa användare föredrog de bättre röjda gatorna istället. Reynard halkade aldrig omkull, han litade på reflexerna och parerande med ett stapplande fotarbete, men det finns flera sätt att riskera tappa balansen fick han snart veta.

I en av niorna han undervisade hade de två tjejerna som brukade puta med munnen åt honom slutat med det. Han kunde obesvärat gå runt i klassrummet och hjälpa till med skrivuppgifter han delat ut. Träningen i att uttrycka sig bra och genomtänkt både muntligt och med nedskrivna ord fanns det nästan ingen som kunde få för mycket av. Detta såg Reynard som viktigast i sin lärarroll.

Rektorn bad honom komma in under en lunchrast och berättade rakt på sak att två kvinnliga elever anmält honom för sexuella trakasserier!

Reynard reagerade som om han fått en hink isvatten innanför skjortkragen i nacken, och blev tvungen att sätta sig. Fakta bestod av att två elever känt sig kränkta och hade upplevt honom som närgången med ord och blickar under lektionerna. Han hade velat bli intim, lutat sig tätt intill och tagit stöd på deras bänkar medan han låtsades ge hjälp så de kunde skriva. Samtidigt upplevde eleverna att han andades tungt på ett opassande sätt. Naturligtvis måste båda eleverna få vara anonyma så de inte riskerar att utsättas för repressalier. Jag kan inte göra mer, förklarade rektorn, ärendet har redan överlämnats till polisen för utredning, så är den formella gången.

En ynkygg är en person som uppför sig ynkligt, muttrade Reynard som en skolpojke för sig själv då han stängt dörren till rektorns rum. Han hade verkligen kommit in i rollen som lärare i svenska!

Två snabbt flyende dagar dröjde det innan han blev kallad till ett förhör i polishuset. Under tiden hade han hållit flera lektioner för sina klasser om det individuella hos människors uppfattning om verkligheten, hur detta påverkade beteendet i allmänhet och vilka verktyg de främsta litterära språkbehandlarna använde med finesse

och fullbordade vad de planerat att säga. Med tiden skymtade dessutom mer bakom helheten än de tänkt sig!

Efter att ha infunnit sig och framfört sitt ogilland över att tvingas lägga ner obetald tid på ett förhör, lämnade Reynard sin plikt som medborgare bakom sig, och var logiskt övertygad om att ha motat bort ytterligare besvär. Han insåg inte att när rå dumhet ger sig till känna bland avlönade människor hos myndigheterna saknar den gränser. Reynard fick ett brev om att han åtalades för kränkande beteende!

- Där ser du hur en del människor uppfattar dig, påstod Stina, och Reynard hörde en klang av sympati blandad med retfullhet i hennes telefonröst.

- Du är den som känt mig längst. Du kommer aldrig vinna vadet mot Anna om du inte lyssnar på mig!

Eleverna hade studiedag en måndag mot slutet av november, och Reynard behövde inte vara närvarande. Detta sammanföll med att Stina hade en paus till eftermiddagen bland hennes intensivt vårdade patienter före lunch. De träffades och satt på ett museums gård med glastak över, och beställde varsin lättlunch. Dagsljuset genom novemberdagens molntäcke hade nått maximal blek styrka, och muntrade inte upp någon, men det fanns annat att bry sig om.

Reynards talutrymme mellan tuggorna blev kort och bekymrat över Stinas arbetsbörda, men han kunde inte låta bli att fånigt undra varför hon inte hade munskydd då hon åt mat. Stina tog honom avsiktligt på orden och kontrade med att han visat sig behöva munskydd på jobbet som lärare!

- Det finns en målning här i huset med en känd likfärd, har du sett den, ville hon veta och såg tvivlande ut.

- Konst är livets lavemang och fungerar lika bra som vilken tarmsköljning som helst, svarade han kvickt, och medan de skrattade tillsammans sa Stina att hon förstod varför han inte passade som skådepelare.

Minst en gång i veckan pratade Reynard med sin mamma, och hon ställd alltid vänligt närgångna frågor om hans liv, så mycket visste Stina. Han talade lika gärna med pappa, men det hände bara när mamma inte svarad först i telefonen. Varför ett sådant mönster uppstått hade han sina funderingar om, men behöll teorierna för sig själv. Därför nämnde han aldrig för sina föräldrar att han blivit anklagad och åtalad för kränkning av två kvinnliga elever, eftersom det vore som att sprida onödig oro över hål i skosulorna, som enklast löstes med ett par nya skor. Stina som var neutral kände i varje fall till det mesta av händelsen, och han sa inget mer just då.

Genom att lägga besticken på tallriken bredvid varandra signalerade Stina att hon var färdig med den matiga salladen. De betalade, därefter envisades hon och ville visa en målning i huset som antagligen skulle säga honom något. Han förstod inte alls hennes avsikt eller vad hon syftade på, men följde med.

Målningen gjordes av en tysk för fem hundra år sedan och föreställde en kvinna utan kläder med en tunn genomskinlig slöja över kroppen.

- Nu förstår jag varför kvinnor inte har skägg, och renrakar sig idag, kommenterade Reynard ironiskt och ville lämna museet efter en snabb titt på målningen.

- Du fastnar alltid bland detaljerna, fnissade Stina. Det är helheten som säger något!

Närmaste station för Stina låg i närheten och hon hade inget emot att skynda iväg från museet till tunnelbanan, pådriven av sina krävande arbetstider, medan Reynard började vandra hela vägen hem till fots i duggregnet. Han hade första mötet dagen efter med sitt ombud, med anledning av åtalet för påstådd kränkning av sina två unga kvinnliga elever.

Advokaten han tilldelats skulle åtminstone inte kosta honom något i kronor och ören, utan fick ett frikostigt arvode av staten förstod han, men det personliga pris han tvingades betala för sin egen förspilda tid och annat fick han aldrig ersättning för. Att advokaten tog emot pengar från samhället för så många bokförda timmar som möjligt, gjorde att kvantitet alltid kämpade mot kvalitet. Därför tog Reynard tag i problemet för fullt på egen hand för att bli hjälpt.

Eleverna hade snabbt fått rutinen att lämna ifrån sig sina mobiler när de kom in i klassrummet före lektionen. Pappkartongen Reynard hade med för den tillfälliga förvaringen började bli sliten efter några månaders användning.

Under rasten vid en dubbellektion i den klass de påstått kränkta eleverna antagligen gick, stannade han kvar och rotade bland alla insamlade mobilerna. Telefonerna var avstängda, men de flesta bekvämt och slarvigt nog utan kod för att komma igång. Reynard hittade en konversation mellan de två högstadietjejerna som sagt sig vara kränkta, där de messade om att sätta dit honom. Pratet handlade om att han trodde han var cool men det var han inte!

Genom att vidarebefordra meddelandena direkt till sin egen telefon, men med flit låta bli att dölja sitt nummer, hann han sedan sjunka ner i stolen bakom det som förut kallades katedern längst fram i rummet, och bläddra i läroboken som förberedelse inför nästa lektion. När eleverna kommit in och tagit plats improviserade han ett samtal om falska fakta och deras påverkan, likt upprepade lögnar på så kallade sociala media till exempel, som blir sanningar till slut, och jämförde med smittspridningen de hade runt sig med eller utan munskydd.

Utskriften av messen från de två eleverna som anmält Reynard överlämnade han till sin offentligt utsedda advokat som i sin tur kontaktade åklagaren, som drog tillbaka åtalet efter några dagar med den skriftliga motiveringen i brist på bevis! Advokaten fakturerade omgående den statliga rättshjälpen för de många värdefulla timmarna som lagts ner för Reynards räkning, Vid deras sista möte hade han stillsamt frågat om det inte var dags att bilda föreningen Jurister utan gränser. Han fick inget svar. Då fullföljde han med en giftig kommentar om att börsmäklare och advokater har en sak gemensamt: De följer pengarna! Advokaten blev så blank i ansiktet efter dessa ord så det blev omöjligt att upptäcka om det var en man eller kvinna.



Eleverna hanterade Reynard enligt de rutiner han kvickt tagit till sig, så även de två hormonellt välutvecklade tjejerna som låg bakom hans besvär med demokratins myndigheter. De tittade ner på sina bänkar när han gick runt och hjälpte klassen med språket i deras skriftliga uppgifter. Vid ett tillfälle, under rasten mellan dubbeltimmarna i klassen, kontrollerade han de två tjejernas mobiler som de lydigt lämnat i lådan, och upptäckte leende att de hade lagt till en kod för att öppna telefonerna.

Den enda som visste vad han råkat ut för var Stina, åtminstone de viktigaste delarna, men han tvekade ändå flera gånger att ringa med tanke på hennes extrema belastning på jobbet. Till slut gjorde han så i alla fall och väntade sig bara att få prata in ett meddelande utan detaljer på svararen, och be henne ringa när hon hade möjlighet. Reynard blev stum i flera sekunder efter att hon oväntat svarat med hans namn som hon sett på mobilens skärm. Hon bad honom säga något, och han hittade på en humoristisk ursäkt för att ha använt larmnumret till sjukvården och ring fel.

- Tack för att du respekterar mitt intensiva arbete, fick Reynard som svar innan hans invanda takter kom fram:

- Du vet väl att sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen?

- Reynard, jag har förstått att du mår dåligt, men är det akut?

- Varför måste du alltid behandla mig på rätt sätt?

Allvaret i Stinas röst visade att hon bortsåg från den eventuella dubbeltydigheten bakom Reynards ordval:

- Dina föräldrar satsade på skogsbruk för tio år sedan, när din pappa gav upp läkarjobbet. Min pappa jobbade på bank. Båda gillar att ta hand om saker som växer på olika sätt.

Denna påminnelse fick Reynard att rysa lite, men Stina anade inget eftersom det inte syntes i mobilen. Snabbt bytte han samtalsämne och berättade om slutet på historien med de två kvinnliga eleverna som anmält honom för påhittade kränkningar i klassrummet. Hans återhållsamma löje över de barnsligt påtvingade besvären märktes ändå i mobilen, och Stinas reaktion blev att hon försäkrade att Anna inte skulle få höra ett dugg, åtminstone inte från henne!

- Jag kommer förlora vadet nu, när du kan jobba kvar nästa termin, sa hon oväntat glatt.

- Jag beklagar sorgen! Dåliga nyheter färdas ofta långsamt. Men de slår alltid ner som blixten hos mottagaren!

Stinas skrattade hjärtligt åt att Reynard var sig lik, och hon påminde om att ett virus kan drabba vem som helst som inte är tillräckligt försiktig. Sedan tar det tid innan sjukdomen visar sig, och följderna det får.

## Kapitel sex: Istäcket

Höstterminen närmade sig sitt slut och förväntningarna på jullovet betydde allt mer för både elever och lärare. Reynard hade flera gånger märkt ett nyfiket blängande och en del undvikande blickar från flera personer i lärarrummet. I början brydde han sig inte, men till slut stördes han så pass att han vid ett tillfälle grep runt armen på den siste läraren på väg ut genom dörren när skolklockan ringt inför nästa lektion. Vi vet vad du varit med om, och många tycker det skadar skolans rykte, fick Reynard höra innan de skyndade mot lektionerna åt varsitt håll i korridoren.

Dagen före julafton ringde Anna och tackade för kortet han skickat, med en bild från skärgården de paddlat omkring i under sommaren.

- Fotade du bara skärgården och tog ingen bild där jag finns med?  
- Anna, tack och lov är få kvinnor så vackra som du att de får utseendet emot sig!

Efter ett kort ögonblick sa hon att nu hade han bevisat att han aldrig skulle ta sig igenom någon utbildning till skådespelare över huvud taget. Sedan tillade hon belåtet att hon tänkte ringa Stina och berätta att hon vunnit vadet!

- Du kan få krukväxten ni slog vad om av mig istället, Anna.

Hon tvekade ett ögonblick innan hon sa åt honom att inte driva med henne. Ibland förstod hon inte vad han ville få fram.

- Är inte det bra skådespeleri?

- Nej, det ger mig bara tolkningsföreträde!

Anna sa inte ett ord mer på en lång stund, inte Reynard heller, så åtminstone den effekten upplevde hon.

- Jag har några bilder där du skymtar, Anna. Då du paddlade framför mig i kanoten, och jag plåtade skärgården. Du får alla nästa år, eftersom de inte passar som julklapp.

När hon spontant utbrast att det var tur att hon inte gillade att bada naken ifall någon kunde se, drog Reynard på munnen för sig själv.

- Jag såg dig aldrig ta bilder, bara stoppa ner kameran i din vattentäta påse.

Reynard drog till med en liknelse:

- Tillfället måste vara det rätta innan krypskytten använder sitt vapen. Tålmod och studier av målet med andra ord.

Med en hörbar utandning bad Anna honom om att bli som en vanlig människa. Annars går salongens publik därifrån, och lämnar scenen han spelar apa på.

- Du skrämmer inte bara mig när du säger som du gör!

- Därför passar jag inte på teatern, eller hur?

Med ett bekymrat leende som Anna inte kunde se önskade Reynard henne en trevlig julafton, som båda två skulle tillbringa hos sina föräldrar.

Vårterminen började grått och mörkt utan snö, och han tog sig igenom årets första månader främst tack vare lärarlönen som enda ljusglimt, för övrigt hanterade han arbetsdagarna med sina numera inövade rutiner.

Eleverna blev långsamt bättre och bättre på att vara just elever, koncentrerade och kritiskt lyssnande, de fullföljde sina uppgifter samtidigt som det syntes att Reynard mådde sämre och sämre för egen del. Ofta tröttnade han på sig själv i lärarrollen, berättade ärligt om detta plus någon rolig historia från sin uppväxt, som i alla fall några skrattade åt.

Bland lärarna i kafferummet hade blängandet försvunnit från ytan, det blev omöjligt för Reynard att upptäcka signaler från deras inre. Inte ens på teatern förekommer buanden nuförtiden, och applåderna var oftast så dämpade att förstklassiga prestationer sällan bekräftades. Han längtade inte dit.

Vid en lektion mot slutet av februari fick Reynard impulsen att utmana eleverna i alla klasser han hade den dagen. Han uppmanade samtliga att skriva ett stycke om vad många kallade förakt för kunskap! Texten skulle ha så nära fyratusen ord som möjligt, och utskriven från det han kallade deras tekniska hjälpmedel till nästa lektion. Han tog för givet att alla hade tillgång till ord- och teckenräknare. De fick börja anteckna med penna och papper på en gång.

Matlådan hade de flesta med sig varje dag och värmden i lärarrummets mikrovågsugn. Reynard gjorde detsamma för att det blev billigare än matkupongerna till skolmatsalen, och dessutom en vilopaus i kontakten med eleverna. För det mesta åt lärarna under tystnad utspridda vid olika bord, ibland med en tidning framför sig, men någon gång utbröt en diskussion som kunde sprida sig som en oberäknelig eld i blåsten bland lunchätarna.

Först fick Reynard en försynt kommentar om uppgiften hans elever fått, att skriva om föraktet för kunskap, den infallsvinkeln var intressant för hela skolan. Reynard förklarade att eftersom han var lärare i svenska hade han svårt att hitta ämnen som kunde stimulera uttrycksförmågan. Kanske berodde det på att han var vikarie utan mångårig erfarenhet. Sedan blandade sig en lärare som hade matematik och fysik i samtalet, efter att ha lyssnat vid ett bord inte långt bort. Reynard fick höra att det inte var lämpligt att uppmuntra förakt för kunskap genom att skriva om det, även om träningen att uttrycka sig i ämnet svenska verkade nyttig. En lärare i historia påpekade myndigt att eleverna blivit rotlösa nuförtiden och kunde blåsas omkull av framtiden, eftersom de struntade i mänsklighetens erfarenheter genom århundradena.

Därefter tog samtalet fart i hela lärarrummet främst parvis, men Reynard uppfattade ett skratt tillsammans med en högljudd åsikt att skriva om ämnet hade stänk av humor på hög nivå. I det alltmer bullriga pratet passade Reynard på att fråga närmaste sittande lärare hur de fått veta vad han gjorde på lektionerna. Svaret blev att allt som hände på skolan beskrev begreppet offentligt hemlighet på bästa sätt!

Omärkligt lämnade Reynard lärarrummet. De som mötte honom tyckte att han verkade gå omkring i en dimma under dagens återstående lektioner.

För en gångs skull svarade inte Stina då Reynard ringde henne, trots att han valt en sen söndagförmiddag då det eventuellt gick att

få tag i henne. Oväntat hörde hon strax av sig på väg till sjukhusets personalmatsal och berättade att hennes lunchrast just börjat. Hon skulle ringa igen efter maten. Själv var han ute och gick nära sin lägenhet, hittade ett ställe som serverade hamburgare, hann tugga i sig och dricka upp läsk stående innan Stina återkom i mobilen. Reynard frågade och lyssnade på hennes svar om hur hon orkade med det maratonlika arbetet, och kom med en ogenomtänkt liknelse att på teatern dör en del på scenen varje kväll, men reser sig efter föreställningen och hänger med ut och tar en öl efteråt.

- Menar du att jag ska säga till patienterna att ställa sig upp, ta sin säng och gå, undrade Stina, och hennes tonfall avslöjade att hon inte var katastrofalt tungt belastade.

- Jag förstår varför jag vill pratar med dig, Stina. Men jag är inte religiös. Du är den enda jag har kvar sedan vi gick i gymnasiet.

- Jag tycker om när du har så bra skäl för det du säger, fnissade hon.

- Att kalla sig ödmjuk är ett molnsvärmeri... Och den mest ödmjuka formen av hyckleri!

Han dämpade munterheten åt sina egna ord, men lyckades inte kväva den helt.

- Nu känner jag igen dig, Reynard. Om jag blir psykiater någon gång får du bli min första patient!

När båda skrattat färdigt åt allt och ingenting tog han upp en av trådarna han tappat och berättade om det spretiga bemötande hans uppsatsämne om förakt för kunskap mött, mest av lärarna i skolan.

- Alla människoliv har lika värde för mig på sjukhuset.

- Du använder din kunskap för att hjälpa andra, eller hur?

- Visst, men när jag går därifrån är jag feminist till exempel!

Reynard lät osäker på Stinas uppriktighet, men slängde ändå iväg en provokation:

- Så du håller med om att det bakom varje stor man finns en förminskad kvinna, enligt feministerna?

- Reynard, kunskap är aldrig konfliktfylld utom i politiken. Kunskap är makt, men inte där! Jag ska hinna med kaffet efter lunchen nu. Anna kommer på middag hos mig nästa fredag, när det är vårdagjämning. Då måste du komma och spela din roll för oss!

Den neutrala ton hon använde fick honom att entusiastiskt tacka ja efter några sekunders paus. De avslutade samtalet, han hade pratat gående och kommit innanför dörren hemma. Sedan började han förbereda morgondagens lektioner vid skrivbordet.

Veckans återstående dagar försvann omärkligt. Att döma av besväret med att noga raka bort sitt välansade skägg verkade han se fram mot att träffa Stina och Anna. Det var ett tag sedan, och han var verkligen inte van att äta kvällsmat i deras sällskap.

Den första som ringde på Stinas dörr var Anna, och eftersom de sista förberedelserna just var avklarade hade hon köksförklädet på då hon öppnade. Buketten nejlikor blandade med lite grönt tog hon emot och sa att de passade bra till salladen. Anna svarade med en liknande antydning att Stina tydligen glömt ta på munskyddet när hon lagade mat. De log förtjust mot varandra medan Anna hängde av sig sin nya vårkappa. Stina kände på det ljusa tunna ylletyget och

tittade gillande på skärningen och detaljerna. Sedan kunde hon inte låta bli att lukta på sina favoritblommor innan hon fyllde en passande vas med vatten och ställde den mitt på det färdigdukade bordet. De slog sig ner med varsitt glas vittvin, det blir fisk förklarade Stina, den blir klar i ugnen om Reynard passar tiden. Efter att de uppskattande jämfört sina gula klänningars olikheter, stått upp och gått omkring, blev de eniga om att en sak hade de gemensam, de mörka strumporna! När de fnissat färdigt som två tonårsflickor och satt sig igen sa Anna:

- Vi borde ha setts för länge sedan, men jag har repat så många veckor. Trots att vi inte vet när vi kan ha premiär, eller om den ens blir av.

- In vino veritas, skålade Stina med Anna.

Inom några minuter kom Reynard och han höll två oinslagna vinflaskor i händerna, en röd och en vit, med motiveringen att han inte visste vad Stina planerat för mat.

- Visserligen är jag immun mot skolsjukan, men det är säkrast att hålla avstånd i alla fall, raljerade Reynard. Stina gav honom ändå en hastig omfamning innanför ytterdörren.

Medan Stina la vittvinet i kylen och ställde rödvinet på bänken i köket efter att ha tittat på etiketten, sa Reynard brett leende hej till Anna, som satt kvar vid det dukade bordet.

- Annu en gul påskkyckling, skojade Reynard när Anna reste sig, och även hon kramade om honom.

- Nyrakad men oborstad som vanligt. Jag förstår att du är singel!

- Tyvärr kan jag inte säga detsamma om dig, svarade han och svepte flinande med blicken över henne från topp till tå.

Hon hytte lekfullt med pekfingret:

- På teatern får man lära sig spela ödmjuk, även om man inte är det.

- Att kalla sig ödmjuk är ett molnsvärmeri... Och den mest ödmjuka formen av hyckleri!

- Du har rätt på ditt sätt, Reynard. Därför vann jag vadet med Stina.

På grund av att Stina inte hade en ishink till vinet fyllde hon deras tre glas, ställde vinflaskan i kylen igen och återvände med förrätten.

- Anna berättade om ditt fotoprojekt. Hur har det gått?

Mellan tuggorna hemlagad toast Skagen klagade Reynard över att vikariatet i skolan tog för mycket tid. Dessutom hade hans kompis förhållande tagit slut. Han ville inte ringa den före detta flickvännen som ställt upp som modell och visste hur bilderna skulle tas.

Både Anna och Stina stirrade ett ögonblick på honom, sedan på varandra. Alla tre hade en kväll med skratt och prat som inte är intressant för denna berättelse. Reynard fann en kullvält sparkcykel på trottoaren utanför huset och tog sig hem på den efter midnatt.

Att alla elever inte hade en dator hemma som hjälp när de skulle skriva om föraktet för kunskap, det insåg Reynard kort efter att de fått uppgiften. Därför förlängde han inlämningstiden, och bokade dessutom en sal med datorer anslutna till en skrivare. Några elever hade med sig minnesstickor som de kopplade in, medan andra skrev av sina anteckningar från vanligt papper.

Långsamt vandrade Reynard omkring bland bänkarna, svarade på frågor och drog på munnen, dels åt att varenda elev syntes fullt

upptagen, dels för att denna avspända typ av arbete tilltalade honom. Eftersom han varit noga med att boka dubbeltimmar i datasalen fick eleverna gott om tid att göra vad de skulle.

Mot slutet av första passet upptäckte Reynard att vissa elever snabbt bytte skärmbild när han sakta närmade sig mellan bänkarna. De var ute på nätet, spelade spel, följde några bloggare eller sände meddelanden. Detta var något han anat, efter att ha insett hur eleverna brukade uppföra sig. Därför hade han under kvällen dagen innan roat sig med att skapa en hemsida kallad Rapphjälp!

Varken stegen eller blickarna avslöjade att han förstätt vad en del sysslade med bakom skärmarna. Reynard klev fram till tavlan och skrev hemsidans adress med krita. Sedan bad han högt om deras uppmärksamhet och föreslog att de skulle söka upp sidan, namnet fanns på tavlan. Genom att tänja på sanningen och förtiga en del fakta fick Reynard eleverna att uppfatta det som en slump att han funnit hemsidan med texten till en rapplåt då han surfat på nätet. Sidans besökare ombads att skicka in förslag på hur det kunde låta med musik, och de tre bästa skulle belönas. Att det inte fanns något annat än en obekant adress att sända förslagen till, gissade han ingen skulle reagera på. Värre var det med texten, men den hade han ju bara läst högt en gång. Eleverna mindes säkert inte mycket:

Jag stod vid min tröskel  
och såg på en hund  
den lyfte på benet  
och pinkade en stund

Mitt hus är min herrgård  
med möblerna på plats  
jag ser inte ner på  
unga som tar sats

Drömmar ni lever med  
är hoppet av en sort  
för framtida lycka  
vi äldre glömmer bort

Hundens år går fortast  
men leder ingenstans  
om ni inte lyssnar  
förloras varje chans

Jag bor i en herrgård  
och ser uti min park  
det regnar på gräset  
och gör naturen stark

Marken suger vatten  
och söker sin balans  
men kan svämma över  
som livet utan sans

Innan Reynard fortsatte svepte hans blick ut över klassen, och sa att på hemsidan fanns två delar. Smygrapparen del två, läste han från pappret i handen:

Vädrets sanna vägar  
har ingen förutsett  
hunden pissar klargult  
och tar sin egen rätt

Unga börjar livet  
med dagar likt en fest  
drömmarna är många  
men kraschar som ett test

Lära av historien  
är inte alltid lätt  
frågor med mobilsurf  
ger svaren på fel sätt

Hundpiss är en vätska  
som marken sväljer ner  
det liknar aldrig regn  
men vem vet inte mer

Kunskapen den kommer  
med vanan mången gång  
tiden är dess hjälte  
som tystar ungas sång

Unga har sin instinkt  
och gör sina behov  
flockens surf på nätet  
blir hundars feta rov

Arbetsron dominerade sedan länge på Reynards lektioner, men nu märktes ett dämpat viskande här och där som stegrades så han blev tvungen att säga ifrån. Innan lektionen tog slut betonade han den ungefärliga dubbla ålderskillnaden mellan eleverna och honom själv, och att många yngre gillade rapp. Därför vore förslaget om att besöka hemsidan något de kunde gilla. Han var noga med att hålla undan sin personliga åsikt om rapp, istället jämförde han med poesi som han först och främst ville veta hur mycket de visste om.

De övriga tre klasserna Reynard undervisade i svenska följde ett liknande mönster inför uppgiften med föraktet för kunskap, plus besöket på hemsidan med rapptävlingen.

Efter en vecka hade han inte fått ett enda förslag på musik till texten på sin hemsida. Detta tog han som en framgång! Däremot lämnade varenda elev mer eller mindre intressanta uppsatser om föraktet för kunskap, som de fick prata om. Det blev en både häftig och sansad diskussion i samtliga klasser, därefter sas inget mer.

I lärarrummet var artigheten bedövande neutral, och det var som om han lämnats ensam under ett istäcke.

Medan Reynard låg utsträckt på rygg utmed parkettgolvet i sitt vardagsrum efter dagens arbete, ringde mobilen och störde bredvid honom. Anna sa att hon hade en paus i repetitionerna på teatern. Då erkände han direkt att skoljobbet tömde honom på krafter, med så många elevansikten och massor av prat hela dagarna, därför behövdes tio minuter eller en kvart hemma för återhämtning. Nu låg han där just uppvaknad. Han hade lärt av eleverna att alltid ha mobilen inom räckhåll och påslagen, åtminstone dagtid.

- När jag ringde Stina och tackade för middagen vi fick, bad hon mig ställa upp som modell åt dig. Hon har inte tid själv som du vet.

- Anna, du passar inte för jobbet.

- Du vet precis hur du ska göra för att ge en kvinna komplimanger för hennes utseende, fråste hon.

Reynard kunde inte ge mer ljud ifrån sig än ett besvärat skratt.

- Varför är du otacksam när jag ställer upp gratis?

- Anna, du vet att jag haft bilder på utställningar ibland. Nu jobbar jag med ett projekt där jag vill visa kroppens detaljer som delar av ett mänskligt landskap...

Hon avbröt honom, fortfarande med syrlig röst:

- Du spelar skitstövel mycket övertygande! Sådana finns det ett enormt behov av på teatern. Du kommer säkert in där!

- Anna, jag vill visa de förbisedda detaljerna hos kroppen. Sedan får var och en bygga ihop helheten själv!

Han hörde hur hon fortfarande andades temperamentsfullt tungt i telefonen.

- Jag kommer ihåg hur du försökte med mig i somras, på ön där vi hittade ett skjul. Du måste lära dig när du ska hålla tyst, och inte förstöra en hel vecka!

- Din sanning är säkert den enda för dig, svarade Reynard och gav henne adressen till studion som han säkert fick låna av sin kompis kommande söndag. Anna sa att hon var ledig på eftermiddagen, och de kom överens om ett klockslag som passade båda.

\*\*\*



## Kapitel sju: Förvandlingen

Första tillfället Anna träffade Reynard i studion som han lånat med all dess utrustning, till och med kamerorna om han ville, började han med att visa några bilder han tagit på sin kompis före detta flickvän. Minneskortet till hans egen digitala kamera var knappt halvfullt, och trots att kompisens kameror var av samma modell tog han med sin egen. För att Anna skulle förstå vad han ville fånga fick hon se flera exempel på skärmen inbyggd i kamerans bakstycke.

Förvånad upptäckte Reynard hur lätt Anna tog instruktioner när han bett henne sitta i en stol medan han ordnade med belysningen. Han tänkte börja med gränsen mellan hennes nackhår och halsen, därför ville han få henne att lyfta på sitt blonda axellånga hår. Hon provade olika grepp om håret upp över huvudet, och han tittade snabbt då hon frågat vad han tyckte, samtidigt som han ändrade lampornas placering.

Efter ett tiotal bilder med justerad belysning och kameran på lånat stativ hade han suddat ut varje tagning utom en enda som hon fick se.

- Så här ville jag ha det!
- Ibland kan man få det man inte vill, sa Anna tjurigt.
- Varför tror du jag tog slängde bort så många tagningar? Titta på hårfästet här och din bara nacke!
- Om jag inte visste vad det var och vem det är skulle jag inte bry mig!
- Påminner det inte om trädgränsen i fjällen?
- Om man har livlig fantasi, ja.
- Därför behöver jag flera detaljer för att locka fram helheten,
- Jag trodde vi var färdiga nu...
- Anna, det här är bara början!

Nästa tagning fick hon ligga platt på rygg i en soffa utan stöd för huvudet. Han bad henne ta av tröjan, men jeansen kunde hon behålla på. Sedan förklarade han att hennes böjda arms veck blev som en ravin mot bröstets kulle, men knoppen på toppen fick inte synas. Han grinade brett åt sitt rim.

- Jag visar inte bröstet för dig, protesterade Anna och knäppte bara upp behåns hakar bakom ryggen utan att ta av den.
- Har jag bett om det, frågade Reynard, och först nu upptäckte Anna att han tagit på ett munskydd.
- Jag vill inte flåsa på dig när jag måste komma nära.

Hans mångtydiga tonfall bakom masken gick inte att ta miste på.

Enda bilden Reynard slutligen sparade på minneskortet hjälpte Anna ogenerat honom att få, hon hade dessutom självmant lättat på behån till hälften. Båda verkade nöjda med resultatet och fortsatte ett par timmar.

När de skiljdes utanför studion frågade Reynard om Anna kunde tänka sig att boka in nästkommande helg, och hon bekräftade detta med en nick innan hon tog cykeln hem på rensopade gator.

Arbetet med fotoprojektet hade legat nere sedan kompisens brutit med flickvännen, som också fungerat som Reynards modell. När

Anna på flera sätt visat sig passa och frivilligt ställde upp och hjälpte till med bildskapandet kom han igång igen.

Veckans första arbetsdagar i skolan verkade han ibland så frånvarande att eleverna till och med vänligt frågade vad han tänkte på. Förklaringen de fick var att hans fantasier ibland dök upp i huvudet och störde, inget farligt istället kanske barnsligt. Impulsivt snickrade han ihop ett ämne de skulle skriva om hemma, deras lektioner handlade ju om träning i förmågan att formulera sig så bra som möjligt.

Låtsas att en ny myndighet ska bildas, sa Reynard. Den har arbetsnamnet Myndighets Myndigheten. I er uppsats ska ni tala om vad den gör för svenska folket, och indirekt motivera varför den är nödvändig. Realistisk fantasi får ni plus för. Om ni dessutom ser en skillnad mellan barnslighet och naivitet eller inte, då är det bra om ni utvecklar det!

Eleverna suckade och stönade och tyckte det var för svårt, men Reynard stod på sig. Till slut fick han frågan om när de skulle lämna in uppsatsen.

Vikarier som Reynard var naturligtvis mindre erfarna än de yrkesutbildade, men förväntades ändå följa läroplanen. Han hade pluggat in allt som fanns om målen i ämnet svenska och gjorde sitt bästa för att nå dessa. Utöver detta upptäckte han snabbt hur undervisningen kunde förenklas för honom själv, genom att ta upp samma saker i olika klasser med gemensam kurs. Det återstod för Reynard att inse hur han kunde minska efterarbetet med rättningen. An så länge gjorde han det så snabbt som möjligt för att lära sig något om och av eleverna.

Inomhus utanför den låsta dörren i en av stadens gallerior stod Anna och väntade, trots att Reynard kom dit på minuten de bestämt. I fönstret mot gången fanns porträtt både i svartvitt och färg med alltifrån dekorativa brölloppar till poserande barn i olika åldrar. Inne i studion bad han Anna gå och tvätta sig i ansiktet. Hennes lätta makeup på kinderna och i pannan plus en del diskret smink runt ögonen ville han bli av med.

- Varför jobbar du inte med likadana bilder som din kompis? Han verkar leva bra på det, sa Anna smått irriterad.

- Jag är inte porträttör, klippte han av hennes undring med.

Vänligt la han ut texten om vad han hoppades de skulle börja med, nämligen en närbild på halva hennes ansikte från sidan, med näsan i profil och ett öga.

- Duger inte hela mitt ansikte, frågade hon nyfiket.

- Anna du vet mycket väl att du är den vackraste kvinnan jag och andra sett! Du väljer lagom snygga kläder för att dölja det, men den historien ska inte mina bilder berätta.

- Fånga dagen, invände hon. Mitt utseende varar inte för evigt.

- Exakt! Därför lever det lite längre om jag får till bilderna.

När Anna tvättat ansiktet och böjt upp ögonfransarna satte hon sig på en pall framför bakgrundspappen som Reynards kompis lämnat där den stod. Då han riggat upp belysningen, ändrat en del och monterat kameran på stativ kom de igång. Efter ett flertal tagningar och nästan lika många utsuddningar av resultatet från minneskortet

hade Reynard fått den enda bild han sökte. Anna förstod honom när han visade resultatet på en väggskärm kameran kopplats in till, men skojade och tyckte det var bra att munskyddet han använt under tagningen inte syntes! Reynards skratt lät lättat, antagligen på grund av att koncentrationen släppt. Han blev övertydlig när han pekade på skärmen och beskrev sina tankar för Anna om bilden i jättelik förstoring.

- Jag gillar hur du ser på mig, erkände hon fundersamt. Det märks att lärarjobbet förändrat dig!

Intill vänstersidans lodräta bildkant fanns hälften av hennes huvud i profil med lite luft framför den skarpa raka näsan, sedan kom ögat, därefter håret som dolde örat med tunna raka linjer längs sidan av huvudet, innan den hårt beskurna kvadratiska bildytan tog slut vid högerkanten.

- Detaljerna gör helheten mer intressant att utforska, påstod Reynard med ett snett leende som Anna kunde se, eftersom han dragit ner munskyddet under hakan.

Samarbetet mellan Anna och Reynard fungerade så smidigt lyhört att han gav henne en kram när de slutat två tre timmar senare, och han skyndade hem till traven med uppsatser som måste rättas.

Till morgonens första lektion dagen efter hade Reynard hunnit gå igenom den klassens alla uppsatser. Då eleverna lämnat in sina avstängda mobiler och satt sig, talade han om att han rent ut sagt var imponerad av deras skrivande, särskilt med tanke på den korta tid de fått av honom, det var faktiskt medvetet. Den elev som suttit närmast Reynards kateder skötte utdelningen av uppsatserna, och därefter ville han höra deras syn på ämnet de skrivit om, det vill säga Myndighets Myndigheten. Visst hade han fantiserat fram detta, men kanske ledde deras tankar till allvarliga ord eller humoristiska vinklingar som de skrivit ner. Syftet var ju att utveckla förmågan att använda språket.

Mest av allt fäste sig Reynard vid det en tjej skrev. Hon var sexton och ville inte bli myndig. Ingen myndighet skulle tvinga henne till det. Men tiden går och där har jag problem, tyckte hon!

När Reynard läste upp detta, utan att tala om vem som skrivit, utbröt en sjövild debatt om mognad jämfört med fysisk ålder, ansvar för egna handlingar och regleringsivern som politiskt självändamål plus mycket mer. Medan denna storm av åsikter och infall rasade runt i klassrummet höll han sig stilla både för att lyssna och vänta på att skolklockan signalerade lektionens slut.

Stina hindrade Reynard precis i det ögonblick han var på väg att ta igen sig på golvet hemma, dränerad på ork efter skoldagen. Hon lät betydligt mer vaken än hans egen svarsröst i mobilen. Hennes schema på sjukhuset löpte sju dagar i veckan och han undrade hur hon klarade det, när hans fem arbetsdagar höll på att avliva honom!

- Jag behöver inte prata lika mycket som du.

Reynard kunde inte låta bli att skratta åt och med henne, och när han allvarligt ville höra vad hon varit med om, berättade Stina en lång stund om allt möjligt, plus att hon tyckte det värsta var att flåsa

bakom de militära gasmaskerna många i personalen fick ha för att skydda sig mot viruset i arbetet.

- Hur har det gått med Anna och bilderna? Vinner jag vadet?
- Stina, jag är inget objekt för er vadslagning!
- Du kan skämta och vara ironisk, men när någon annan gör det blir du sur. Särskilt om det är en kvinna! Då visar du gärna upp mansgrisens trubbiga tryne.
- Är du feminist?
- Jag är feminist och rasist eller vad du vill! Jag tror på människors olika värde. Ditt liv är lika mycket värt för dig som mitt för mig. Men vi har inte samma värde i olika situationer. Det har du själv sagt! Hälsa Anna när du träffar henne! Hej då.

Det blev tyst i Reynards telefon efter Stinas tvära avslutning, och han valde att ligga på soffan istället för golvet, men kunde inte få till sin kvarts sömn som vanligt.

Anna hade svårt att bestämma nästa tillfälle som skulle fullborda hans projekt med närbilderna, teatern slukade all hennes tid. Reynard klagade inte eftersom vårterminens slut närmade sig i skolan och mängden skrivningar att rätta gav honom nästan omänsklig sysselsättning.

Trots sina tunga dagar på sjukhuset med oregelbunden ledighet ringde Stina alltid tillbaka så fort hon kunde eller sände ett textmeddelande omgående, vilket var ett ovanligt sätt att sköta kontakterna. Reynard hade sökt henne en vanlig molnig tisdagkväll då han tog en paus under läsningen av en bunt uppsatser.

- Du låter så oförskämt pigg, sa han när hon ringde upp. Du får gärna smitta mig.

Stina talade om att hon hade ett kort uppehåll i jobbet och skulle ta nattskiftet, därför hade hon förberett sig med en tupplur på eftermiddagen.

- Har du lärt dig något i skolan, retades Stina.
  - Ja, att inte lita på folk. Särskilt inte tjejer som ska bli kvinnor.
- Denna spetsighet hade snabb effekt på henne. Det gick så fort att när Stina började säga hans namn med kylig röst avbröt han henne för att hejda vad som än skulle komma, och påstod med ett generat skratt att visst förstod Stina skämt.

Sedan fortsatte han lekfullt:

- Sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen. Eller hur?
- Reynard, sa Stina behärskat, jag förstår varför Anna kommer vinna det dumma vadet jag gick med på. Du talar alltid bara för dig själv.
- Hon följer i alla fall med strömmen när jag plåtar henne. Det är säkert tack vare dig!
- Anna har berättat att du är omöjlig som vanligt, trots att hon försöker göra allt för dina bilder.
- Jag anade det. Ambitiösa drömmar försvinner ofta i dagsljuset.

Som tur var kunde Reynard inte se Stinas ansiktsuttryck.

- Reynard jag tror på dig, men du måste bli ödmjuk!
- Tack så mycket. Bara för att dina föräldrar bor grannar med mina?

Stina fnissade till, men det var allt. Reynard började trevande, och konstaterade sedan att han inte hade någon att förvandla sig för.

Han gjorde en konstpaus, som teaterarbetarna kallar det, men orden lät seriösa och äkta:

- Stina, du får mig att skratta åt mig själv. Du har väl hört att det värsta med omdömeslösa människor är att de inte inser det själva! Tack igen för den upplysningen!

- Reynard, varför pratar du så mycket?

- Är det din upplevelse? Eller ditt tolkningsföretade av vad jag säger? Hur som helst: Jag ville bjuda tillbaka för maten hemma hos dig genom en lunch eller middag när du kan schemalägga det.

Namnet på krogen han valt att de skulle besöka var så välkänt och ryktbart att ekonomin inte tillät att det blev mer än han själv och Stina, men hon måste bestämma en dag minst en vecka i förväg så han kunde boka bord. Det lovade hon med lika pigg röst som i början av samtalet, och Reynard avslutade med att önska han var hennes patient, vilket hon tyckte lät som ett trevligt hot.

Vårsolen tryckte mot fönsterrutorna näst högst upp i skolan där Reynard undervisade klassen som han fungerade bäst med. De gjorde alltid vad han bad om, ibland efter motstånd, i och för sig med olika framgång, men under lektionerna fanns hela tiden en öppen dialog, därför ansträngde han sig för att vara uppriktig med allt som de berördes av.

- Kommer ni ihåg att jag gav er ett tips om en hemsida ni kunde besöka? Ingen av er gjorde det, vad jag vet. Rapptexten som fanns där hittade jag på!

En tjej räckte upp handen och sa att det visste vi redan, majen. Då log Reynard och tyckte det var synd att ingen avslöjat detta. Arlig kommunikation utan att vinkla eller dölja fakta är det enda språket ska användas till. Det räcker med att allt ändå tolkas olika. Annars blir språket ett dödligt vapen riktat mot dig själv, utbrast Reynard och gjorde en dramatisk gest.

Eleverna fick som ny arbetsuppgift att skriva en kort jämförelse mellan rapp och poesi, högst fyra fem tusen ord, eftersom klassen visat sig kunna hantera datorer och hittade på nätet. Nu ville han att varenda en skulle tala om för honom vad de fått fram. Ingen av eleverna protesterade, suckade eller stönade, och han förstod att begränsa efterarbetet för sig själv, så detta blev enda klassen som fick uppgiften.

Veckan före valborgsfirandet hörde Stina av sig till Reynard och berättade dels att hon hade ledigt två dagar under helgen, tack vare att trycket på sjukhuset där hon jobbade lättat lite, dels kunde Anna inte följa med och fira deras flytt för snart ett år sedan. Hon skulle hem till sina föräldrar. Reynard lovade att boka ett bord på restaurangen han valt, och efter ett par dagars väntan i kö fick de plats. Reynard textade ett meddelande till Stina och föreslog en tid.

Högst två tre minuter hann Reynard se ut genom fönstret över kajkanten på den småglittrande vattenytan, innan Stina kom till deras bord precis på klockslaget. Han såg henne klädd i rödblommig klänning med svart lackbälte och matchande halvhöga skor.

- Är det så varmt ute att du kan ha bara ben, undrade han.

Innan hon slog sig ner svarade hon att ska en man ge en kvinna komplimanger måste de vara lättförståeliga och ärliga.

- Du har väl tagit dig igenom tillräckligt många pjäser för att få exempel på hur man gör!

- Förlåt, stammade han. Jag menade att det var länge sedan jag såg dig barbent utomhus. Den förbaskade vintern...

- Det finns strumpbyxor, påpekade Stina. Nu tar vi in ett glas vin och tittar på menyn, om du inte har något emot det?

Tjugo grader i luften och kvällssol då valborg firades med brasor hör inte till det vanliga. De tänkte sätta sig på kajkanten utanför restaurangen, smälta maten och spana. Stina sa åt Reynard att det var nu magistern skulle ta av sig kavajen, för att hon skulle kunna sitta på den utan att bli smutsig och dingla med benen över vattnet. När Reynard började göra vad hon bett om skrattade Stina roat och sa att hon hade en tillräckligt stor näsduk i handväskan.

Berättelserna Stina hade från sitt arbete var så tunga att Reynard gång på gång ruskade på huvudet och tyckte det var otroligt att hon inte bara orkade utan gjorde det med gott humör.

- Jag har ju dig och Anna och andra vänner.

Reynard tittade förvånat på Stina, men hon tillade att det är inte bara du som kan vara ironisk, Reynard.

- Varför händer det som händer när man borde ha sitt öde i sina egna händer, mumlade han.

Nu var det Stinas tur att titta förvånat men lite roat bekymrad på honom.

\*\*\*

## Kapitel åtta: Sömnen

- Du bor ju så nära så du kan väl komma hit och äta middag med mig ikväll, tyckte Anna en lördag.

Aven hon var medveten om Stinas oregelbundna tider, men chansade, delvis påhejad av ett personligt behov.

Innan Stina fick tag i mobilen och svarade hade hon nyss klivit ur duschen, virat in håret i en handduk och fått på sig morgonrocken.

- Varför det? För att du är min gamla studiekompis som jag delat lägenhet med?

Anna märkte snabbt att Stina var på ett sprudlande humör.

- Du vet vad jag menar! Jag känner mig ensam och behöver sällskap av någon jag litar på.

- Det finns många fiskar i sjön...

- Sluta skoja nu Stina! Det här är inget spel.

- Okey, när vill du att jag kommer? Jag ska ju utbilda mig vidare till psykiater, så jag hoppas du är riktigt deppig! Jag behöver varenda erfarenhet jag kan få.

Anna kunde inte hejda ett leende, osynligt för Stina, men svor till över kampen med pjäsen på teatern som gjorde henne urlakad. Det ordet var inte särskilt vanligt, men Stina förstod betydelsen och la på efter att ha sagt att hon måste tvätta öronen en extra gång innan de träffades!

Trots att Stinas garderob inte innehöll överdrivet mycket kläder använde hon en timme framför spegeln till att byta och välja vad hon skulle ha på sig.

- Du är så fin, tyckte Anna när hon öppnat ytterdörren och släppte in Stina. Du ser inte alls ut som en terapeut!

- Eftersom det här är ett sjukbesök har jag inte något annat att ge dig än mitt sällskap. Blommorna får vänta.

Båda två log glatt över varandras axlar när de kramades. Anna påstod spontant att ingen kan gissa vad du jobbar med, när du ser ut så här. Bara du låter bli att berätta, tillade hon.

Stina tog om Annas axlar och höll henne på armlängds avstånd medan hon sökte av hela hennes upplädda stil med blicken:

- De flesta som tittar på dig fattar ungefär vad du håller på med. Hur mycket du än försöker prata bort det.

Sedan detaljgranskade de nyfiket och ivrigt varandras klänningar och skor, som om deras tjejiga år kommit på återbesök. Båda två tyckte att det var mycket roligare att välja kläder då de kunde vara säkra på att ingen man såg.

- Hur funkar ditt och Reynards fotoprojekt, ville Stina veta när de satt och åt.

På vägen mot munnen hejdade Anna vinglasen och svarade med en motfråga:

- Varför skulle det inte gå bra? Jag är ju en teaterapa, eller hur?

- Ja en sådan måste ju träna förmågan att dölja sina verkliga känslor för att överleva i rampljuset.

- Stina, jag utnämner dig till min terapeut: Vad ska jag göra om jag dras till någon som jag samtidigt tycker illa om?

- Tacka gudarna för att du lever! Då blir ingen starkare än du på livets scen.

Resten av kvällen bestod mest av samspråk och skratt som borde passerat in på vilken sida som helst i sociala media, men varken Anna eller Stina använde mobilen för att ta de nödvändiga bilderna.

- Jag ska ringa Reynard så vi kan fixa till den sista tagningen innan sommaren.

Detta blev Anna avskedsord samtidigt som hon tackade för terapin under kvällen, innan hon stängde lägenhetens dörr bakom Stina. Den korta sträckan hem promenerade hon utan att hindras av sina skors höga klackar.

- Jag skulle hälsa från Stina, började Anna samtalet med en dag i mitten av maj, då Reynard hade fullt upp inför betygssättningen och terminens slut.

Gallerian där fotostudion fanns öppnade senare än vanligt på söndagar. För säkerhets skull träffades Anna och Reynard efter lunch klockan ett. Hon tyckte att han hade en generös kompis som lät honom använda lokalen på helgerna med all dyrbar utrustning.

Bakgrundspappen i ställningen med olikfärgade rullar gick att använda direkt, plus stolen uppställd för porträttbilder. Lamporna behövde bara justeras, och på stativet framför kunde han montera sin egen kamera. Kompisens kameror var inlåsta i ett skåp, men Reynard hade fått nyckeln till det också, ifall han behövde låna något objektiv eller annat.

Anna satt med uppdragna ben och sina vita gympaskor på stolsitsen. Hon höll armarna runt underbenen och väntade medan Reynard gjorde i ordning utrustningen som han ville ha den. De småpratade under tiden, och han frågade om Stina påmint henne om att ringa honom, eftersom jobbet på teatern slukade mer än full tid, dessutom många kvällar. När Anna svarade aningen irriterat att hon hade en egen vilja, tog Reynard på sig munskyddet och tänkte börja plåta.

- Bra att du har klänning så benen syns. Behåll din sittställning, Anna!

Några korta instruktioner fick henne att ha högerbenet på golvet, men behålla vänster fot på stolen med knät böjt. Reynard tog i Anna och vred kroppen en liten bit mot kameran innan han siktade på henne. Sedan drog han ner en rulle med mörkgrå bakgrundspapp från stativet och tittade i sökaren igen. Efter att ha tagit en serie bilder med små variationer verkade han nöjd och rätade på ryggen.

- Ta av dig munskyddet Reynard, uppmanade Anna honom och tyckte han såg fånig ut, medan hon reste sig för att titta på bilderna i kamerans bakstycke bredvid honom.

Han drog ner skyddet runt halsen med gummisnoddarna kvar runt öronen och log brett:

- Jag ville skydda dig från mig, eftersom jag blev närgången.

Han visade och beskrev hennes böjda ben som fanns på tiotalet närbilder, där knätoppen och gränsen mellan låret och underbenet formade en illusion av ett stort bergslandskap, som han ville locka fram enbart genom detaljerna. Bilden skulle antyda och avslöja mänsklighetens början och slut med knäskålens höjd över livet!



- Reynard, jag vill inte kalla dig knasig, men du är definitivt udda! Bakgrundens färg som du valt ska inte vara grå, hellre vulkaniskt rödrosa!

Valet av den enda bild han som vanligt tänkte behålla påverkades av deras temperamentsfulla diskussion.

- Varför tar du inga bilder av hela mig?

Innan Reynard svarade drog han upp munskyddet över näsroten.

-Varför gör du så där?

- Du vet väl att kärlek är en sjukdom? Jag tänker inte smitta dig, skrattade han bakom masken.

- Sluta vara dubbeltydig och retas! Försök inte vara ironisk! Vad är du rädd för?

Hon slet ner hans munskydd, och läsaren kan fantisera om vad som hände eller inte därefter.

De fortsatte med ytterligare ett par av Reynards uttänkta närbilder. Till slut tackade han henne för tålmodet och undrade om hon tog regi lika lätt på scenen.

- Vem tar du mig för, svarade Anna surt.

- Mig själv naturligtvis, påstod Reynard med ett avslappnat leende, och tillade att den repliken hade han snott, men förklarade inte varifrån.

- Nu vill jag ha bilder av hela mig. Då slipper du ha munskydd!

Med en återhållen utandning gjorde Reynard vad Anna bad om, antagligen för att han trott att de var färdiga för dagen med plåtandet. Detaljbilderna han tagit skulle samlas i en portfölj, och befria honom från beroendet av försörjning som lärare hoppades han.

- Maila bilderna du fick av hela mig, bad Anna när de sett resultatet i kamerans bakstycke.

Reynard nickade, men var noga med att klassa fotona på henne som långt ifrån de bästa han tagit.

- Är det för att jag har kläder på mig?

- Anna, jag blir sorgsen när jag ser hela dig. Jag har sett så mycket, särskilt av dig när vi paddlade kanot förra sommaren. Det räcker.

- Tack för att jag inte behöver slåss med dig för att försvara mitt utseende!

Glimten i Annas ögon syntes inte omedelbart, men Reynard uppfattade den utan att visa någon reaktion.

Medan han ställde tillbaka studios utrustning så exakt som den varit när de kom, och kontrollerade att skåpet med kameror och annan dyr utrustning var låst, satt hon och väntade. Ytterdörren till studio mot gallerian dubbelkollade han så den också var låst när Anna gått ut före honom. Hon stannade medan han kände på handtaget.

- Stina och jag hade tjejmiddag hemma hos mig förra lördagen. Hon berättade att ni varit ute på krogen och ätit.

- Du var ju hos dina föräldrar. Jag hade inte råd att bjuda er båda, ursäktade han sig.

- Nu är det dags för dig att använda munskyddet igen, Reynard. Vi är ute bland folk.

- Ändamedlet helgar målen, svarade han osäkert trevande.

- Håller du på att tappa greppet? Du borde bli skådis! Luckor i minnet är inget att skämmas för. Det finns sufflörer.

Trots att hans kamera hängde över axeln hindrade den inte henne från att ge honom en intensiv omfamning innan de gick åt varsitt håll på trottoaren utanför gallerian.

Tiden, eller snarare flera arbetsdagar, fram till terminens slut blev extremt krävande för Reynard som orutinerad i lärarrollen. För länge sedan hade han gått igenom sin favoritklass inlämnade uppgift om jämförelsen mellan rapp och poesi. Däremot låg bunten med deras skrivningar kvar på skrivbordet och väntade på att bli återlämnad till eleverna.

Meningsutbytet i klassen blev livligt, vilket inte var oväntat, och han nöjde sig med att dämpa de högsta vågorna, samtidigt som han föreslog olika infallsvinklar flera elever delvis lämnat skriftliga synpunkter på. Hade inte poesi och rapp gemensamma rötter både i verstakt och rim? Finns det undantag? Innehållet, är det politiskt, eller kan man upptäcka drag av livsfilosofi och känslomässiga erfarenheter?

Frågorna dämpade inte diskussionens böljande fram och tillbaka, men han la sig aldrig i ordväxlingarna. Just när skolklockan ljudligt avslutade lektionen sa Reynard att han gillade deras engagemang och förmågan att formulera sig. Därefter reste sig eleverna från bänkarna och lämnade rummet efter att ha tagit med mobilerna.

Under de långa och många timmar Reynard satt med rättandet av skrivningar och betygsättningen som bekymrade honom, hade han allt oftare sällskap av vin och öl. Ibland somnade han sittande med kinden mot skrivbordets belamrade yta. När han vaknat efter ett par timmars obekvämlig sömn var det omöjligt att ta sig till sängen som vanligt, det var bara att fortsätta med pappersarbetet, ibland ända fram till gryningen. Så levde han sista veckorna före avslutningen på vårterminen, och blev slitsamt utmattad, särskilt som han inte hade tid att umgås med en enda människa.

En sen kväll när han tuppats av över en pappershög, påhejad av några öl och lite vin, väcktes Reynard med ett ryck när dörrklockan plingade. På ostadiga ben hävde han sig ur skrivbordsstolen och öppnade för Stina!

- Har du lite vin med dig så vi kan fira ditt oväntade besök?

- Reynard, jag har varit på kurs i närheten och ville se om du lever.

Kappan Stina hade på sig var så tunn att hon kunde vika den över Reynards skrivbordsstol, efter att ha torkat av skorna på mattan innanför ytterdörren. Hon bad honom slå sig ner i soffan, och använde hans stol. Reynard behövde tydligen sitta mjukare med tanke på hans tunga klumpiga steg. Så blev det, och genom att böja överkroppen framåt stödd med armbågarna mot låren, kunde han gömma ansiktet i händerna, och mumlade sedan något om att det går att leda en åsna till vatten, men inte tvinga den att dricka som en häst!

- Är du självkritisk, undrade Stina.

- Absolut! Introspektionen, som du vet, gör att jag försöker se mig själv utifrån. Alla skådisars våta mardröm.

- Varför är du så fixerad vid teatern? Lärarjobbet passar dig bättre.

- Jag lär mig mer än eleverna, men inte att leva...

Tydligen tyckte Stina att det vore lämpligt att byta samtalsämne, eftersom hon frågade hur bilderna med Anna fungerat, och han svarade kortfattat att de var klara. Med en slängig armrörelse pekade han på albumet som prydligt låg på bordet bredvid soffan, och uppmanade Stina att bläddra själv. De bytte plats, och under tiden som Stina hängde över bilderna började Reynard gå igenom de sista skrivningarna som låg på skrivbordet, och måste bli klara innan terminen i skolan var över.

- Jag förstår varför du bara valt detaljbilder av Anna, sa Stina bakom hans rygg, och han kunde inte låta bli att skratta, som om någon kittlat honom under armarna medan han sovit en stund.

- Min kompis tjej som jag först plåtade... Jag gjorde om allt med Anna. Deras förhållande hade ju tagit slut!

Medvetandet är en teaterscen för föreställningar om omvärlden, påstod Reynard, antingen för att göra intryck på Stina, eller skapa en dimridå. Stina visade inget tecken på att ha blivit berörd. Tvärtom sa hon att det vore bäst om han höll sig borta från teatern.

- Det värsta med omdömeslösa människor är att de saknar omdömet att inse det själva. Gäller det mig också?

Stina skrämdes lekfullt och hotade honom med en diagnos, inte visste hon exakt vilken, men det tänkte hon utbilda sig till för att lyckas med. Leendet hon gav honom var helt klart smittsamt, så han piggnade märkbart till. Reynard utmanade Stina genom att vilja veta vad hon tyckte om att tänka fritt är stort, att tänka rätt är större. Svaret kom direkt från Stina, och fortfarande visade hon vänligt sina tänder:

- Att tänka fritt är störst, trots att det blir fel ibland. Att tänka rätt låter som en uppmaning att hålla sig till flokken. Vilken den nu är...

Ställningen Reynard suttit i en stund, vriden i skrivbordsstolen mot Stina, blev obekvä. Den hopslagna portföljen med Annas bilder låg på bordet bredvid soffan framför henne. Tveklöst lät hans oväntat spontana fråga provocerande:

- Kan man bli förälskad i sin själavårdare?

- Reynard, det är vanligare än du tror. De kloka ser det komma och omvandlar känslorna till ett pedagogiskt växande. Som en lärare, eller hur?

Han muttrade något om att han varken gillade distansundervisning eller munskydd, och satte sig grensle med benen på vardera sidan stolsryggen. Han verkade angelägen om att finna lämpliga ord:

-Stina, varje gång jag plåtade Anna tänkte jag på Pygmalion. Han gjorde en så bra skulptur i elfenben att han blev förälskad i den. Varför kunde jag inte förmå mig att ta bilder av Anna och visa mer än delar av henne?

För första gången undvek Stina att se så lugnt på Reynard som hon brukade, utan tittade vid sidan om honom.

- Du har själsliga val och kval som du måste ta dig igenom själv.

- Jag spelar ingen större roll för dig, Stina. Och du har aldrig spelat för mig. Det gillar jag!

Förmodligen tolkade hon honom rätt, eftersom hon gapskrattade och sa att nu hade han övertygat henne om att han passade som teaterapa. Dessutom kände hon en till, det gjorde han också!

- Se till att vinna mitt vad med Anna åt mig! Sedan kan du föreställa dig vad som händer, teaterapan.

På omvägen från soffan mot ytterdörren snappade hon upp sin kappa som hängde över Reynards stolsrygg, och gav honom samtidigt en puss på kinden i förbigående medan han satt kvar. Efter att Stina lämnat lägenheten mobiliserade Reynard kraft nog för att hämta en kall öl i kylskåpet och fortsatte med skolarbetet. Nattens antal timmar sömn i sängen blev få innan det var dags att gå till arbetet.

Terminens avslutningsdag började med att försommarregnet brutalt vräkte ner, men upphörde tvärt. Kyrkans invanda enkla orgelmusik och sång höjde ändå stämningen för eleverna, medan lärarna inte var mer än närvarande. Solen lyste till och med in genom glaset hos kyrkans höga målade fönster. Reynard slumrade till, opåverkad av träbänkens hårdhet och den obekväma vinkeln på dess ryggstöd.

Efter utdelningen av elevernas betyg i skolans aula stod han i hallen innanför de många dörrar som ledde från byggnaden till gatan. En lärare småpratade med honom och tyckte det var synd att hans vikariat inte förlängts. Då Reynard uttryckte sin förvåning över hur dåligt skolan skyddade personal och elever i kyrkan och aulan mot smittspridningen av viruset som härjade, fick han höra den vanliga ogenomtänkta frasen att lokala variationer förekommer!

- Du ska veta att det är många som håller med dig, sa kollegan som också undervisade i svenska, utan att förklara mer innan han ursäktade sig och lämnade Reynard.

I samma ögonblick som han börjat gå mot utgången över hallens stengolv, kom en av de välväxta tjejerna, som förmodligen stått bakom den avskrivna anmälan om påstådda trakasserier, och slängde sig glädjestråland runt halsen på honom, tackade för året som varit och önskade trevlig sommar!

Hemma hos sig städade Reynard undan några tomma ölburkar och en vinflaska innan han somnade på soffan med avstängd mobil. När han vaknat såg han i telefonens fönster att både Stina och Anna ringt, men det dröjde till kvällen innan han försökte ringa tillbaka.

\*\*\*\*\*

## ANDRA DELEN

## Kapitel nio: Självhjälpen

Vänskapen mellan Anna och Stina var fast cementerad, till och med orubblig. De uppfattade och uppskattade varandra som viktiga nära vänner. Därför blev det naturligt för Stina att träffas så ofta som möjligt. Med tanke på bådars oregelbundna arbeten var mobilen en dålig men användbar kompromiss. Det ringde hos Anna och hon svarade.

- Ska vi inte fira kvinnans frigörelse på fredag? Jag är ledig, solen kommer skina.

På sekunden förstod Anna att Stina syftade på att det gått drygt ett åt sedan de frigjort sig från studentboendet.

- Det bästa med vänner som du, svarade Anna, är att feltolkningar blir underbara!

- Nu har du smittats av Reynard!

- Åh, strunt i männen. Jag tar på mig ett par gamla jeans så är det ingen som ser oss.

Den äldre damen de hyrt sina rum hos blev ett minnesrikt ämne när Anna och Stina åt skaldjurssoppa sittande på uteserveringens trämöbler i kvällssolen. Vem flyttade in först? Hur hade deras intryck av varandra förändrats med åren? Varför nöjde de sig inte med att bara säga hej, och låsa in sig på sina rum? Båda kom överens om att de skulle besöka damen de hyrt rum av och ge henne en liten present.

Anna och Stina hade bestämt sig för att ta en lång promenad hem tillsammans, och avslutade kannan med isvatten utan att behöva besöka toaletten.

- Nu fattas det bara att Reynard dyker upp, sa Stina. Men jag tänker inte byta boende idag.

- Varför tror du jag valde det här stället?

- För att du och han brukar gå hit och umgås med folk. Och du vill göra honom avundsjuk och tala om att du fått din första stora roll.

- Du är så elak när du säger sanningen!

- Om han dyker upp ska jag flytta på mig...

Både Anna och Stina log i samförstånd mot varandra, och vem kom inte fram till deras bord i detta ögonblick och tog plats på träsoffan bredvid Stina, mitt emot Anna?

- Här sitter ni och gömmer er. Jeans och gamla tetröjor, ser jag. Som om ni just hoppat upp ur varsin flyttkartong!

- Reynard, Anna sa att vi skulle gå hit och fira för hon har fått sin största roll på teatern!

- Då var det bra att jag beställde in en flaska bubbel och tre glas. Det rätta ögonblicket är sorgligt underskattat, utom på scenen!

- Vi skulle just gå härifrån, protesterade Anna.

- Livet har en färdplan som kolliderar med verkligheten... ibland.

- Du är jobbig, Reynard, utbrast Anna.

Blicken han fick var så sval som hon klarade av, och sedan frågade hon kyligt när vinet kom.

Han reste sig för att skynda på ishinken med bubbelvin, och detta lämnade plats för ohörda kommentarer från Anna och Stina.

- Han är knäpp, tyckte Anna. Vem kan få ordning på honom?
- Äntligen har jag vunnit vadet, erkänn dig besegrad!
- Vänta du! Jag ska spela rollen som förälskad i honom, det kan jag!

Deras vänskapliga konflikt avbröts när Reynard återvände med en hink som innehöll den beställda flaskan plus tre glas. Stina lät uppriktigt nyfiken när hon ville veta hur det gått med bilderna på Anna. Hade han sålt en eller alla? Visades de på någon utställning?

- Nu skålar vi för att jag snart blir av med jobbet som lärare, sa Reynard och höjde glaset.

Sedan vände Reynard sig till Stina och berättade att han helt glömt sina bilder. De låg bakom honom, var avklarade helt enkelt, och därför blev de inte mer än något slags tidsmarkör.

Anna höll inte tillbaka sin sympati:

- Du är ju arbetslös nu! Jag kommer hem till dig imorgon kväll och tittar på bilderna! Varför har du bara visat Stina?

- Ett slags fotograferad anatomi är vad de är, sa Stina innan Reynard hann svara. För flera hundra år sedan gjorde Leonardo perfekta teckningar som vi använde när jag pluggade. Men Reynard stannar vid ytan.

När Anna invände att hon definitivt inte såg så gammal ut, sa Reynard att han såg samma tidlöshet hos henne som en skulptur i elfenben. Det gav honom materialet han letat efter och tvingade honom att göra bilder av!

Med pekfingret påminde Anna Reynard om att de skulle ses dagen efter, sköt långsamt stolen bakåt och reste sig för att gå. Hon lämnade Stina med ett enkelt hej och Reynard med en blick. Teaterns repetitioner började på förmiddagen och Anna måste hem och plugga manus.

- Jag tror du sårade Anna när du sa att hon var lika tidlös som en skulptur i elfenben.

- Du vet väl hur kvinnor är som scenarbetare, log Reynard menande mot Stina. Skådisar tolkar repliker hur som helst om de inte har en regissör med visioner.

- Hur är det med din självkritik?

- Tack bra, den är alltid påkopplad, men de flestas är avstängd!

- Hur skulle du ta det om Anna visade att hon är förälskad i dig?

- Stina, du och Anna har era givna platser för mig, hos mig. Men på olika ställen, det vet du.

Hastigt la han till att hon var en av få som missuppfattade honom på rätt sätt, det var ingen komplimang!

Stina skakade milt på huvudet ett par gånger, men varken ironiskt eller elakt.

- Reynard, spela på din charm, inte med dina ord!

Blicken han gav henne hade grumlats, och efter att han rest sig från bordet sa han att sparkcykeln som tagit honom till stället, den hade han hela tiden haft koll på från uteserveringen. Nu måste han iväg innan den försvann. Reynard böjde sig mot Stina, gav henne en puss på kinden som han fått förr av henne, och viskade

några avskedsord i hennes öra, nämligen att ju närmare du står en annan människa, desto fler fel får du när du har rätt.

Stina tömde sitt vattenglas, dröjde kvar en stund och tog sedan bussen hem med ett munskydd på.

Sömnen välsignade Reynard många timmar i sängen under flera dagar efter hans avslutade vikariat som lärare. Han hade inte haft någon kontakt med en enda person under tiden, allra minst Anna som själv bestämt, men glömt att de skulle ses dagen efter hennes och Stinas minnesstund av första årets självständiga boende.

Det ringde på dörren, klockan var nära lunch och Reynard hade inte mer än en burk soppa att se fram emot.

- Du måste visa mig hur man använder en kamera, sa Anna och gav honom en svepande blick då han öppnade klädd i morgonrocken.

Det spontana svar hon fick var att det vore svårt nog att hantera hans eget elfenben med konstnärlig finess! Sedan bad Reynard om ursäkt för den yrvakna komentaren och bjöd in henne.

- Jag har några timmar på mig, så jag kom hit, sa hon med hörbar röst bakom sovrumsdörren, medan Reynard slet på kalsongerna, ett par byxor och en skjorta. Barfota återvände han till Anna som sjunkit ner i vardagsrummets soffa. Hon hade hittat albumet, eller rättare sagt portföljen med närbilder på sig själv, som länge legat orörd på bordet, och grymtade om att han inte vågat ta in helheten.

- Helheten består av detaljer, dina fångade mig för länge sedan.

- Varför ville du inte ha med hela mig?

Med en kvävd suck svarade han:

- Anna, jag har sett så det räcker för länge sedan. Jag ville säga andra saker med mina bilder.

- Har jag ingen helhet du vill ha mer av, envisades hon.

- Ursäkta mig Anna, jag måste leta reda på ett par strumpor.

Medan Reynard var inne i sitt sovrum ställde Anna sig upp och såg ut genom fönstret på en färglös husfasad mittemot, där solen blänkte skarpt i ett par glasrutor. Då han återvänt påminde hon honom om deras kanotvecka förra sommaren, hur den varma solen slängde reflexer från vattenytan i deras ansikten, medan de paddlade. Så härligt det var med sällskap utan att prata särskilt mycket, och känna av omgivningen, ja bara finnas till!

Allt detta sa Anna medan hon granskade blänket i husets fönster tvärs över gården. Sedan vände hon sig om, upptäckte hans svarta strumpor med ett till hälften gömt håll längs vänsterfotens insida och pekade finger utan att förklara. Istället undrade hon vad han skulle göra under sommaren.

- Leka livegen lantarbetare hemma hos morsan och farsan, mot mat och husrum.

- Har du så ont om pengar?

- Jag slipper gå barfota på gatan här i stan åtminstone.

Blicken hon gav honom såg undrande ut.

- Märkte du inte min diskreta antydning, Anna? Du jobbar ju med teater, konstaterade han ironiskt.

- Jag är kvinna, och har tolkningsföreträde, smålog hon tillbaka.

De orden fick en oväntad effekt på Reynard, som tog de få stegen till soffan och satt ner med händerna som stöd för hakan.

- Att fly från egna fel och skylla på andra, är ett självljugande alla bör klandra, muttrade han för sig själv.

Anna slog sig ner bredvid honom, la ena armen runt hans axlar och uppmanade honom att sluta gå omkring som en vandrande citatmaskin.

- Var lite fysisk istället, sa hon och kysste honom med intensivt djup utan motstånd.

Därefter är det möjligt för var och en att fylla på med en tänkbar händelsekedja, men det hör inte till det viktiga i denna berättelse.

Föräldrarna upprepade minst en handfull gånger att Reynard var efterlängtdad före midsommar. Särskilt hans mamma försökte vänligt övertygande locka honom att komma hem, och till slut blev det så. Däremot var han uppriktig och sa att det inte var något han såg fram emot, det vill säga att röja med motorsåg i skogen. Reynards pappa hade nämligen planerat skogsarbetet i detalj, till och med gjort ett preliminärt tidsschema, och arbetet behövde göras. Lika bra att sätta igång fortast möjligt!

Midsommarfirandet började med lunch för tjugotalet närmaste grannarna längs långbord på Stinas föräldrars gårdsplan. Flera av de äldre gladde sig åt det milda vädret och få men vita bulliga moln utan regngrå undersida. Visst fanns många olika sorters sill uppdukade plus brännvin, men Reynard valde nykokta kräftor, antagligen frysta och omkokta i ny lag, med aptitligt utseende, och skaldjuren fick sällskap av en öl.

När kvällen kom samlades sällskapet runt en blomsterklädd stång på Stinas föräldrars gårdsplan, lekte och cirklade runt i en primitiv och traditionsbunden ring. Då smög sig Stina överraskande in i mängden, med en krans av blommor på huvudet, som hennes mamma haft liggande bredvid mattallriken på bordet utomhus.

Flera väl kända historier om lustfyllda äventyr under en av de ljusaste nätterna på året hade inget att göra med Stinas och Reynards promenad i den molnfria natten, mot hans föräldrars vitputsade hus på kullen. Stina hade föreslagit att de skulle ha sällskap en bit innan hon återvände nedför den svagt sluttande backen hem. Gruset på den smala vägen knastrade under deras skor, och när Reynard frågat varför Stina kommit så sent, förklarade hon att journalschemat på sjukhuset ändrats i sista stund så hon hann ta tåget till föräldrarna.

- Jag älskar sommarnatten när den är så här ljum och stilla... började Stina.

Hon höjde blicken mot den tunt blå himlen och kände av dofterna med några djupa andetag.

- Kanske borde jag inte säga det här, men jag tar risken, fortsatte hon.

Reynard avbröt Stina genom att stanna till på grusvägen de strosat längs, och la försiktigt händerna runt hennes höfter medan han samlade sig och sa sedan med allvarlig underton:

- Ord flyr ur mig, mina tankar blir kvar. Tanklösa ord aldrig till himlen far!



Med ett avväpnande leende fick Reynard det återhållsamma hos Stina att försvinna, och hon log tillbaka. Sedan ville hon veta varifrån den frasen kom.

- Jag vet inte, en död men inte bortglömd engelsman sa något liknande i en pjäs. Det var för flera hundra år sedan. Död men ändå närvarande, kan det bli bättre?

- Reynard, du är besatt av teater, men lever idag. Vad tänker du göra åt saken?

- Jobba i skogen i sommar. Farsan vill ha hjälp. Vad hade du tänkt säga förut?

- Ingenting, utom att sommarnatten är min natt.

De skiljdes halvvägs uppför slutningen mot Reynards föräldrars vita hus, och Stina talade om att hon tvingades åka in till sjukhuset imorgon. Kanske påverkad av ljusets kulmen under midsommar gav Reynard henne en kraftig omfamning och önskade henne det bästa.

- Tack detsamma, svarade Stina med kransen på huvudet, som trots timmarna med kroppsrörelser runt midsommarstången fortfarande satt snyggt ovanpå huvudet, svagt synlig i nattljuset.

\*\*\*

## Kapitel tio: Nystart!

Efter att ha fällt träd, kvistat, kapat upp stammar i lämpliga längder och kört traktor till upplagsplatsen under två veckor fick Reynard höra av sin pappa att det märktes hur bra han trivdes med kroppsarbetet. Medan de slukade lunchen hans mamma ställt på bordet en fredag, gratulerade hon Reynard till att få besök av Anna under helgen. Hon hade ringt och sökt honom, och blivit mycket välkommen att hälsa på. Reynard kunde ta bilen och hämta henne vid stationen klockan sju innan middagen serverades. Maten skulle bli något extra, mer avslöjade inte Reynards mamma.

Loket med dess utskjutande ormliknande front drog in tågsettet längs perrongen. Ut ur första vagnen hoppade Anna som enda avstigande, klädd i vita shorts med fickor och ljusgul blus, som hade små broderade blommor i mönster på de breda kragarna,

- Jag känner igen dina knän, skämtade Reynard medan vagnsdörren pös igen bakom henne. Ett finns på bild från i våras.

- Du blev i alla fall inte bestående knäsvag för mig, skojade Anna friskt tillbaka och hängde sig ett ögonblick runt hans hals.

Grytan som Reynards mamma låtit puttra länge nog med tillsatser allt eftersom av grönsaker från egen odling, plus den självklara färskpotatisen vid sidan om, den smakade fantastiskt, tackade Anna. Reynard frågade vad det var för slags kött, och hans mamma såg strängt på honom och berättade att det var vildsvin hans pappa skjutit i går morse medan vissa sov.

- Hit kommer jag som ett lejon, men åker härifrån som ett svin, flinade Reynard. Tack mamma för att du fixat sällskaplig mat så jag känner mig hemma!

Anna gav till ett kort gapskratt, men avbröt detta med handen för munnen, vände sig till Reynards mamma och påstod att han kunde vara mycket värre ibland, och la glatt till att det ska vi kvinnor få ordning på!

Middagen avslutades i salongen med en hemgjord toscakaka till kaffet och valfria starka drycker, som Anna artigt avstod från. Reynard tog mer än hennes ranson av konjak efter dagens hårda arbete i skogen, och hans mamma la märke till att han behövde lägga sig. Rummet mittemot Reynards hade hon gjort i ordning åt Anna.

Hon lyfte sin behändiga lilla resväska med utdragbart handtag uppför trappan till övervåningen, efter att snällt ha avvisat Reynards erbjudande om hjälp.

Anna kikade ut genom ett av rummets två fönster och såg sjön som reflekterade den ljusa kvällshimlen, och berättade att hon och Stina badat och solat där. Reynard stod och väntade utan att säga något medan hon packade upp sina få saker.

- Titta vad arbetsförmedlingen skickat med till dig!

Anna gav honom en kartong som saknade omslagspaper. Reynard öppnade den, granskade etiketten på flaskan som fanns inuti och konstaterade sakligt att en tillräckligt bra champagne smakar fint även om den är rumsvarm.

- Det enda som fattas är två glas, log Reynard uppskattande och lämnade Anna, som installerade sig färdigt på rummet.

Vinets smak gjorde varken Anna eller Reynard besvikna medan de pratade alltmer uppslupet och länge om bagateller.

Reynard, som fått i sig det mesta av flaskans innehåll, ursäktade sig vid midnatt med att han behövde sin så kallade skönhetsömn, och önskade Anna lugn och ro i den ovana gästsängen innan han lämnade rummet.

Många skildringar, skrivna eller filmade, beskriver en påverkad person som sover ensam, men vaknar i sällskap med en av motsatt kön bredvid sig. Denna urvattnade scen utspelade sig i Reynards sovrum, så det finns inga skäl att beskriva ordväxlingen eller annat, som inte var anmärkningsvärt. Däremot stirrade Reynard på Annas minst sagt välformade kropps nakna baksida, förmodligen med en fotografers blick, när hon under den sista tysta morgontimmen lämnade hans rum och gick till sitt eget, med det lånade tunna påslakanet i händerna framför sig.

Frukostbordet i det rymliga lantköket var täckt med nystärkt linneduk och hade det mesta tänkbara att ta för sig av. En plats hade dessutom kräftor och ett glas folköl framför tallriken!

Reynards mamma pekade ut stolen han skulle använda, och berättade att det var sista kräftorna som fångats i deras sjö förra året. De kom från frysen och hade tinat och måste ätas omgående. Han gav henne en gillande blick, och frågade Anna om hon ville vara med på kalaset. Vågade hon sitta bredvid? Det gjorde hon, men nöjde sig med kaffe och en smörgås.

Förmiddagen med mild soldränkt värme inbjöd till en kort rundtur nära huset. Reynard valde stigarna ner mot sjön som inte skulle smutsa Annas vita gym-paskor, de såg så sportigt fräscha ut till hennes kläder från igår. Själv hade han automatiskt valt stövlarna och overallen han arbetat i, tydligen snabbt rentvättad av mamma. Doften av upplaget nysågade trädstammar som de först passerade, fick honom att stanna till och vädra igenkännande, medan Anna mest lyssna till stilla fågelläten.

- Du har ramlat in i rollen som skogshuggare, myste Anna. Det är bra för dig.

- Vet du vad det värsta med omdömeslösa människor är? Jo att de saknar omdöme att inse det själva, påstod Reynard med ett skevt leende.

- Var inte så självkritisk! Alla passar inte in i gemenskapen överallt. Varken på teatern, eller andra ställen.

Nere vid den lilla sjöns strandkant beskrev Reynard hur många lövträd han fällt, glest utspridda men välväxta. Hit ner kunde inte virkesbilen ta sig, så deras traktor fick släpa upp stammarna, för att inte tala om all sly han röjt och eldat upp. Anna tyckte det såg naket ut, och sa spontant att nu gick det inte längre att bada ogenerat.

- När Stina och jag var tonåringar och gick i samma gymnasieklass brukade vi bada här på våren efter skolan. Det var svinkallt i vattnet. Vi tävlade om vem som kunde rusa hit först, när vi gått av skolbussen. Hon brukade vinna, för hennes morsa hade lagt fram

badkläderna på deras trappa. Jag fick springa upp på mitt rum och hämta mina.

- Vad gjorde du efter gymnasiet? Varför blev du intresserad av teater?

- Jag pluggade konst och litteratur på universitetet, men hoppade av. Sedan jobbade jag i en plåtverkstad några år innan jag sökte till scenskolan. Där var det första gången jag träffade dig.

- Ända sedan jag kunde spegla mig själv som liten har jag velat bli skådis. Och utseendet talar inte emot mig än så länge, fnissade Anna oblygt.

Problemet med rensningen av växtligheten nära sjön visade sig bli akut då Anna efter att ha stått bredvid Reynard bad honom vända sig om. Hastigt tog hon av sig och la sina saker på en färsk stubbe innan hon dök i vattnet utan kläder.

Flertalet flitiga motionssimmare klarar inte av mer än ett par hundra meter frisim i uppskruvad takt, därför tittade Reynard efter föräldrarnas eka med utombordsmotor så den fanns redo. Sjön var långsträckt, säkert tvåtusen meter, men Anna vände på mitten och simmade tillbaka i samma tempo hon haft från början.

- Vänd dig om och blunda, ropade hon liggande i vattnet vid strandkanten, och Reynard kunde inte hjälpa att han skrattade då han gjorde som hon begärt.

Plötsligt kände han ett par blöta händer över sina slutna ögon, och hur fukten trängde igenom den nytvättade overallens rygg.

- Jag älskar att få människor att tro på det de ser, viskade Anna.

Romantik är mer fångslande i beskrivningar än logik, men med lite planering kan det bli en balanserad blandning. Resten av lördagen gav Anna och Reynard kristallklara minnesbilder, med lunch och middag som dunkla avbrott i upplevelsena.

Efter att helgen försvunnit lånade Reynard bilen, körde Anna till stationen och väntade till dess tåget rullat iväg från plattformen. Hans mamma hade tagit avsked ute på gården och sagt att Anna måste komma tillbaka så snart som möjligt. Dessutom beklagade hon att det inte var hon som körde bilen, eftersom vägen var mer välkänd för henne än Reynard.

Det vore fel att påstå att Anna och Reynard inte kommit ännu närmare varandra än tidigare. Båda visste att känslor växer eller avtar, med eller utan motstånd. Ofta spelas de ut med inlevelse, ibland under så kort tid som vid en fullsatt föreställning på teatern. Även där förändras åsikter och stämningar, ibland sakta, likt en långsamt verkande medicin utan märkbara biverkningar.

Under sommaren utökades Reynards skogsarbete eftersom han och pappan upptäckte mer som behövde göras. Anna var där så ofta som möjligt, ibland mitt i veckan, på grund av hennes näst intill nyckfulla tider att passa, istället jobbade Reynard under helgerna. Hans mamma vände sig vid att hämta Anna vid tågstationen, de gillade varandra och kom mer än väl överens, inte minst under den korta bilturen.

Medan Reynard och hans pappa en arbetsdag åt sin välsmakande lunch i overaller, utan att Anna var där, påpekade han syrligt att det

vore bra om mamman inte bara uppskattade Annas utseende. Han fick inget svar, men en talande blick.

Rummet mitt emot Reynards i husets övre våning hade blivit en friskt doftande erfarenhet för Anna, alltid rena sängkläder och öppna fönster med myggnät då hon kom in där. Hon somnade skönt till doften av kuddens nystrukna örngott, och vaknade alltid bredvid Reynard i hans säng, som var generöst bred för en person men smal för två.

För det mesta öppnade Anna ögonen ensam på morgonen och kunde sträcka ut sig, Reynard hade hunnit stiga upp för att hjälpa sin mamma med frukosten. Anna drog som vanligt på den röda träningsoverallen innan hon gick nerför trappan till det dukade bordet. Kaffet och smörgåsarna väntade.

- Det här mörka brödet längtar jag alltid efter. Det smakar underbart, började Anna ett översvallande erkännande av hur väl hon blev omhändertagen.

Anna blev förvånad när hon fick veta av Reynards mamma att han bakat brödet kryddat med lingon och hasselnötter. Reynard älskar att tävla i köket, berättade hans mamma, men han får svårt att simma ifrån dig i vår sjö, det hade hon hört honom säga!

Under tiden som Anna tog sin löprunda på morgonen passade Reynard på att gå runt och inspektera marken i närheten av huset för att planera arbetet, ibland i sällskap av sin pappa.

En förmiddag mot slutet av sommaren stod Reynard och väntade på trappan då Anna kom flåsande, för att ställa en fråga till henne som han haft på läpparna i flera veckor:

- Varför springer du alltid efter frukost? Det är väl inte det bästa för kroppen, undrade han.

- Ingen tar mitt jobb som skådis på allvar, folk ser bara ytan. Om den försvinner är jag ingenting. En tidning intervjuade mig när de fick veta att jag fått min största roll hittills enbart för mitt utseende!

Med en bekymrad rynka i pannan kommenterade han Annas upplevelse:

- Journalister vet lite om mycket! Men i värsta fall allt om ingenting.

- Reynard, måste du vara så elak mot allt och alla?

- Det är din tolkning, utifrån vad du väljer att tro på! Om jag till exempel säger att jag älskar dig...

Med ett glädjeskutt slängde Anna sig om halsen på Reynard och viskade i hans öra att det visste hon redan. Fastän hon inte ens var svettig i pannan joggade hon in i huset för att ta sin dusch.

Harmoni och särskilt lycka är omöjligt att sätta en originell mängd ord på, det är kriser och djävulskap som är lättast. Anna och Reynard, skådisen och den hårt arbetande skogsarbetaren som egentligen var arbetslös, de hade fina stunder tillsammans hela sommaren. Anna träffade till och med Stina vid ett par tillfällen när hon besökte sina föräldrar.

Reynards mamma friserade honom och klippte bort hästsvansen, numera var han dessutom alltid välrakad, till Annas uttalade glädje. Däremot fick hon aldrig veta att han hade sökt för att bli antagen vid scenskolan igen till hösten.

Inte oväntat hände det att Anna en morgon upptäckte Stina på långt håll gående längs grusvägen med en axelväska, då hon själv var ute och joggade efter frukost. Först vinkade hon och fortsatte springa. När de sedan stod framför varandra blev hälsningarna mycket glada. Kramades gjorde de inte, nej, deras känslor ledde till en rejäl omfamning, det enda som dög.

- Varför har du inte munskydd på dig ute i naturen, retades Anna. Det finns ju fladdermöss här som du kan smitta, men rättade snabbt sig själv:

- Visst ja, de kommer bara fram på natten.

- Anna, du har träffat Reynard för ofta. Det hörs!

- Så här måste vi gå ut nästa gång, tyckte Anna och såg ner på sina kläder. Jag i min overall, som ingen vågar närma sig av rädsla för svettlukt. Du med jobbväska och jeansen på väg hem!

- Du gör mycket för att inte visa dina tillgångar, log Stina.

- Din yta tänker man inte på för du har läkarexamen. Du kommer lätt undan, fastän jag hellre skulle välja dig än mig för utseendets skull!

- Men Reynard då? Är du inte hans elfenbensskulptur?

- Ah, han är bara intresserad av att ta bilder av mina knän.

- Då är han säkert försiktig och ser till att du aldrig behöver stå på alla fyra?

Anna gav Stina ett häpet ögonkast, men det är inte uteslutet att förvåningen var spelad.

- Stina, vem är det som blivit smittad av hans stil nu?

Lugnet i förmiddagens solsken, med orörligt hängande vitbulliga moln över Anna och Stina, tillsammans med olika fåglars läten och sång på avstånd, avbröts av deras gemensamma gapskratt. Sedan gick de och pratade bredvid varandra till Stinas föräldrars hem, och slog sig ner i trädgårdsmöblerna bakom huset. Det var fortfarande tidigt på förmiddagen. Stina hade inte velat ringa och tala om att hon skulle komma, men hennes föräldrar hade vant sig vid möjligheterna som sjukhusets ändringar i schemat gav, och visade alltid sin glädje varje gång deras enda dotter kom hem.

- Har du fått Reynard att fastna på kroken, ville Stina veta och kisade mot den stigande solen, men Anna såg besvärad ut.

- En sån replik finns i flera gamla pjäser! Men de skrevs före det folk begrep att alla har lika värde.

- Du låter som en politiker, skojade Stina, men Annas svarade med hetta:.

- Jag slingrar mig inte. Jag vet vad jag vill!

- Svara på frågan då, log Stina utmanande. Vad vill du?

- Jag är inte ute efter att vinna vadet, om du tror det. Reynard har förändrats och blivit en riktig arbetsmyra. Vi pratar aldrig om teater. Han har glömt det, precis som bilderna av mig.

- Jaha, så verkligheten fungerar bättre än alla bilder?

Det är inte ovanligt att oväntade vindbyar dyker upp och drar förbi under nästan orörliga moln, särskilt på sjön, därefter blir det snabbt vindstilla igen. Så hände det med Annas humör. Hon andades ut långsamt och anklagade sig själv för att vara dum, när hon ställt upp för en journalist och lät plåta sig som hon skulle vara klädd i musikalen där hon fått en framträdande roll.

- Jag vill inte bli sedd som jag ser ut. Jag vill bli sedd som den jag är!

- En passande replik för en teaterapa, sa Stina och lockade Anna till ett av deras många gemensamma skratt.

I det ögonblicket kom Annas mamma ut med en bricka, där saft och flera sorters kex fanns på en tallrik. Hon försvann ordlöst diskret efter att ha omfamnat sin dotter. Stina höll försiktigt upp den hemgjorda flädersaften från kannan i två glas, för att inte få med alltför många istärningar.

- Stina... som läkare... kan du förstå vad det är för fel om en kvinna ligger i samma säng som en man hur ofta om helst, och det enda de gör är att prata och kramas och sover?

- Du vet att jag inte är psykiater, Anna.

Klirret från istärningarna mot deras glas insida var det enda som hördes under ett par avslappnade minuter. Stina sneglade nyfiket på Anna i solljuset:

- Kan du sjunga och vara med i en musikal?

- Alla tränade på scenskolan. Jag hör inte till de bästa, men det funkade.

Anna tog upp sin mobil som hon lagt på bordet, bläddrade och visade Stina bilderna som tryckts i tidningen, och säkert spridits överallt som reklam för musikalen. Stina tyckte det märktes att Anna var vältränad skådis, eftersom hon lyckats så bra med rollen som tjusigt lättklädd på bild.

- Var lite seriös, Stina! Jag vill inte att du förvandlas till min ironiska vän.

Nu skrattade de gemensamt igen, och för en utomstående vore det tröttsamt att behöva vara med om detta. Men deras vänskap visade inte bara ytliga tecken, den hade många allvarliga bottnar som de sällan behövde prata om.

\*\*\*

## Kapitel elva: Ordningsreglerna

- Stina, varför har du inte munskydd på dig? Någon kan få för sig att vilja kyssa dig här ute i skogen.

Motorsågen Reynard haft på tomgång stannade, och han sköt upp det genomskinliga visiret framför ansiktet mot plasthjälm. Hon fick en varm omfamning, det var allt. Han hade hört av Anna att Stina hälsade på hos sina föräldrar, mitt i vanligt folks semestervecka under juli månad. Reynard och pappan tvingades arbeta med trädfällning för att hinna med, så stammarna kunde hämtas på avtalad tid. Anna hade en kort paus från sina repetitioner och var på besök, så det passade bra att hon fick sällskap av Stina.

Vattenytan i sjön låg blank och oemotståndlig för Anna och Stina. De passerade Reynard på vägen mot strandkanten, vars sly numera var bortröjd, utan att han la märke till detta medan motorsågen gick på högvarv och träspånen sprutade.

- Någon kan se dig, varnade Stina då Anna struntade i baddräkten och skulle hoppa i vattnet.

- Det här är en privat sjö vet du väl, ropade Anna innan hon dök.

Under badrocken hemifrån hade Stina sin baddräkt, därför skyndade hon inte för att följa Anna, som hann simma frisim ungefär hundra meter ut i vattnet innan Stina följde efter. Stinas lekfullt kraftiga frisim tog henne till mitten av Reynards föräldrars sjö, så nära Annas benstänk att hon behövde saktade in. De vände mot land och simmade bröstsim bredvid varandra och småpratade under tiden.

Anna använde en badhandduk för att torka huden innan hon tog på en ljusgul bikini, bredde ut en tunn filt och la sig raklång ovanpå den. Stina hade valt en ljusblå simdräkt och avvaktade stående en stund för att bli av med de sista dropparna, men la sig strax bredvid Anna.

- Du fattade väl att jag menade Reynard förut? När jag frågade vad du tycker om en man som låter bli att vara man.

- Jag är ingen själsläkare som du kallar det, men du simmar för lugnt, som nyss i sjön.

Medan Anna la undan mobilen hon hållit mot solen för att kunna se skärmen, tittade de vänskapligt utforskande i varandras ögon. Anna kunde inte lägga band på sig, utan önskade att Stina var en man istället!

- Du är drabbad av oåtkomlighetens syndrom, Anna. De du inte är intresserade av vill ha dig, och den du skulle kunna tänka dig visar det inte. En alltför attraktiv yta är skrämmande!

- Så jag kan inte förtrolla en man? Som det står om i sagorna... Är det därför Reynard behandlar mig som en elfenbensskulptur?

- Till och med en skådis har svårt att spela förälskad i längden. Speciellt om det gäller att vinna en dum vadslagning!

Denna dåligt inlindade kritik bet hårt på Anna som började snyfta, trots den härliga sommardagens behärskade värme.

- Snälla Stina, kan vi prata mer om detta senare? Jag orkar inte just nu.



En del människor som legat i solen flera timmar somnar av att vara sysslolösa, men Anna mer eller mindre tuppade av omgående. Stina reste sig och lekte försiktigt med fötterna i vattenbrynet.

Föräldrarna hade gjort sig osynliga så Reynard kunde härska över deras rymliga kök och bjuda Anna och Stina på hemlagad middag. Han dämpade deras förväntningar genom att utnämna sig till entusiast enbart med smaklökarna som hjälpmedel, alltså utan avancerade kunskaper. Det stämde bra bekräftade både Anna och Stina efter första tuggorna av rådjurssadeln med eget potatismos och rödvinssås. Han beklagade gravallvarligt att de inte serverats en förrätt, och varnade för eventuella spån i grytan, eftersom den blev till då han fortfarande haft overallen på efter motorsågningen. Anna tittade forskande upp från tallriken, men Stina tog hans förklaring som ett skämtsamt påhitt.

Rödvinet Reynards mamma och han själv valt från förrådet var smeksamt lätt, men ändå strävt att dricka. Flera flaskor gick åt under kvällen, även som följeslagare till efterrätten glass och friterade bananer. Reynard tog en klunk porlande mineralvatten, reste sig och utbringade en skål för sommaren, och alla tre höjde sina vinglas,

- Här sitter jag med två nybadade kvinnor, och resten är tystnad!
- Vi har inte ens lust att tacka dig för maten! Där har du svaret, överrumplade Stina honom med att säga.
- Ja, du faller träd men bryr dig bara om hur stockarna ska hanteras, fyllde Anna på med.

Denna häftiga våg av översköljande synpunkter var nära att förlama Reynard, men han fann sig och sa beskt att ju närmare du står en annan människa, desto fler fel får du när du har rätt.

- Syftar du på mig, Reynard? Om jag inte var väluppfostrad skulle jag be dig dra åt helvete!

Att hantera dramatiska överraskningar var Reynard dålig på, åtminstone i verkliga livet, och Annas utbrott gjorde honom mällös. I sann demokratisk anda betraktade Anna och Stina honom en stund medan de smuttade på vinet i sina glas, det verkade som om de var två mot en.

Den första som bröt upp från matbordet där de suttit fram till halv tolv på kvällen, det var Stina. Hon bestämde med Anna att de skulle ta ett dopp i morgon också. Vädret väntades vara oförändrat halvklart med en blygsam sommartemperatur, en eller annan grad över tjugo. Reynard kunde fortsätta som skogsarbetare utan att svettas alltför mycket.

Då Stina promenerat hem tog Anna och Reynard sina oavslutade glas vin i handen och klev uppför trappan till övervåningen. Anna följde med Reynard in i hans rum, och de valde varsin karmstol med ett bord emellan vid ena fönstret. Deras ointressanta småprat tydde inte på spänningar bakom orden medan de avslutade vindrickandet, tvärtom tyckte Anna att han skulle ha ett erkännande för att han inte tog henne på allvar ibland.

Sommarshortsen och blusen som Anna ofta använde tog hon av helt naturligt, de tvättades regelbundet av Reynards mamma. Antagligen hade Reynard förväntat sig att hon som vanligt lämnade

honom för att krypa ner i gästrummets säng. Blickarna som följde Annas linjer och svepte över hudens bara yta kunde inte utläsas som tecken på upphetsning, inte heller som upptäckten av att en skulptur i elfenben fått liv, om någon trodde det. Först när Anna dragit sängens tomma påslakan över kroppen hostade Reynard till kort.

- Det går att leda en åsna till vatten, men inte tvinga den att dricka som en häst.

- Sluta leka med orden Reynard. Kom hit så sover vi istället!

Morgonkaffet plus smörgåsarna åt Anna själv, mitt emot Reynards mamma. Han hade redan försvunnit ut med sin pappa. Då Anna höll på med andra koppen kaffe, knackade det diskret på den öppna köksdörren och Stina kom in, tog stolen bredvid Anna och serverades kaffe i en ny kopp av Reynards mamma.

- Jag tog med en av mina simdräkter till dig, sa Stina.

- Vad har den för färg?

- Den är röd till hälften kanske, och vit men mönstrad. Du får se själv!

- Tack, vi har ju samma storlek, så jag litar på dig.

Badrocken Anna hittade och lånade från Reynards garderob måste hon vika upp ärmarna på, för övrigt hängde den alltför brett över axlarna, men med skärpets hjälp fick hon rocken att passa. Stina väntade påklädd som hon kommit utanför huset med en liten sportbag i handen, och de gick långsamt mot sjön eftersom Anna tog försiktiga barfota steg.

Stina ställde sig vid strandkanten, drog av träningsoverallen plus underkläderna och tog på baddräkten hon haft häromdagen.

- Vem är det nu som inte skäms för sitt utseende? Reynard borde plåta dig istället, retades Anna. Blygsamheten klär dig inte just nu!

- Du har i alla fall blivit lika vitsig som Reynard. Han har sett mig utan kläder förr. Vi har ju bott grannar och gömt oss för varandra i vattnet, minst tio år...

- Badade ni nakna?

- Det har jag inget minne av, fnissade Stina, inte som den arbetstyngda läkare hon var, istället mer likt en tonåring som smiter ifrån uppriktigheten.

- Kom nu så simmar vi ikapp till andra sidan!

Sträckan tvärs över sjön mätte säkert två kilometer, det innebar att hushållningen med krafterna hade avgörande betydelse.

Fanns det en fysisk förklaring bakom det faktum att Anna och Stina helt utmattade nådde tillbaka samtidigt? Två gånger två kilometer frisim är ingen lek. Eller hade deras vänskap något med saken att göra?

Efter att ha återhämtat sig liggande på rygg vid strandkanten, befriade de sig från simdräkterna och fortsatte slappna av i det växlande solskenet genom att ogenerat stå stilla och låta huden torka. Ingen människa fanns ju inom synhåll.

Stina berättade om tuffa perioder på sjukhuset, och Anna suckade över pjasmanus hon inte var förtjust i, som ändå måste läsas under sommaren. Samtalets detaljer hör inte till det viktiga för denna berättelse. Kanske bottnade Annas och Stinas ivriga lyssnande och

livliga samtal i en okänd påverkan av händelser i deras liv, eller rent av vadslagningen om Reynards chanser att bli skådespelare?

Två kvinnor, som säkert kunde beskrivas med den banala frasen att de var i sina bästa år, låg utsträckta barhudade på lakanet Anna tagit från sin säng. Hon och Stina slappade, säkra på att ingen människa märkte att de solade utan kläder, eller ens var de fanns.

- Jag blir galen på Reynard! Om han kunde hålla tyst vore han lättare att tycka om.

- Bli förälskad i menar du, rättade Stina med ett leende. Det var du som sa att du kunde få honom kär i dig...

- En del saker han klämmer ur sig fastnar i huvudet. Jag blir tokig!

- För att du är skådespelare, men inte han. Som slipper lära sig repliker han inte gillar.

- Ibland tröttnar jag på att spela. Världen är ingen scen!

- Anna, som jag sagt var Reynard likadan när vi gick i gymnasiet. Vissa lärare tyckte hans åsikter var knepiga att höra, andra höll nog med honom i tysthet. Vi i klassen brydde oss i fem sekunder, inte mer!

Tvekande greppade Anna mobilen, ångrade sin reflex och la undan den. Både hon och Stina höll ögonlocken slutna för det mesta så solljuset inte bländade.

- Ibland säger han bra saker. Det här kommer jag ihåg: Att fly från egna fel och skylla på andra, är ett självljugande som alla bör klandra!

- Var har han hittat det?

- Säkert i någon pjäs jag inte läst.

Stina blundade i ryggläge bredvid Anna och fullföljde sina tankar:

- Brodermord, fadermord och hedersmord, när ska det ta slut?

- Stina, sluta filosofera. Fånga dagen istället!

- När jag pratar med dig till exempel... jag känner dig på mitt sätt. Då finns alltid min inställning till dig i förväg. Den färgar uppfattning av allt du säger och gör.

Impulsivt la Stina till att Reynard tyckte hon innerst inne mest synd om.

- Det där är ju tolkningsföreträde! Sånt som vi jobbar med på teatern, skrattade Anna och drog med Stina.

- Det gör inget att vi skrattar av olika anledningar, tyckte Stina, men dessa ord stoppade tvärt Anna.

Solstrålarna fortsatte dominera fastän vita moln som påminde om små bomulstussar växt till sig på himlen. Anna och Stina låg i sol och skugga när molnen seglade förbi, fram till den sena lunchen Reynards mamma skulle bjuda på.

Två olika sorters soppor och flera typer bröd, mjukt och hårt, plus grönsaker från egen odling stod framdukade åt Anna och Stina. De åt tillsammans med Reynards mamma. Han och pappan överlevde ute i skogen med soppa i termoserna och smörgåsar från morgonen.

Hela eftermiddagen busade och stegade Anna och Stina i vattnet som två glada flickor, och behövde inte skölja av sig till middagen.

Övervåningens nybyggda badrum med dusch använde Reynard för att rengöra kroppen då dagens skogsarbete var över. Efter många om och men plus en segdragen process under två år hade

föräldrarna fått godkänt för denna lilla inre ombyggnad av huset, som av någon statlig myndighet utsetts till värdefullt att bevara i landskapet. Alltför många bestämmer alltför mycket om sånt som de inte har med att göra, kommentera Reynard när Anna vid ett tillfälle frågat varför det dröjt så länge.

Middagsbordet var riklig färdigdukat, och efter att Anna som den sista tog plats, började alla fem ta för sig.

- Det märks att ni jobbat hårt i skogen idag, kommenterade Reynard Annas och Stinas aptit.

Blickar kan förmedla ett budskap, även om de feltolkas lättare i jämförelse med ord, men Reynard var så intrimmad när det gällde hans mammas, så han vek undan med sin efter ett snabbt ögonkast.

- Maten smakar så himla bra, det är den enkla förklaringen. Krångla inte till fakta! Då blir det svårare att få syn på sanningen, invände Stina efter att ha svält en munfull av viltgrytan.

Hon strök honom över handen, som han tillfälligt höll stilla mot bordets linneduk med smörkniven i fast grepp. Stina satt nämligen på Reynards högra sida, hastigt placerad där av hans mamma då Anna hängt upp baddräkterna ute och sedan bytte om på rummet.

Konjaken som Reynard och hans pappa långsamt drack ur kupor till kaffet efter maten i salongen tackade ingen mer ja till, men den färska jordgubbstårtan Reynards mamma bakat gick åt fort, så tårtfatet länsades. Stina tackade strax för sig och skulle hem, och ta tåget till jobbet nästa morgon. Anna och Reynard höll inte föräldrar sällskap mycket längre, hans mamma sa at hon förstod att de ville lägga sig tidigt.

Inne på gästrummet drog Anna fram ett pjäsmanus ur sin väska, gick in till Reynard och började läsa i en av karmstolarna intill fönstret. Han satt tyst i stolen bredvid, medan hon vände blad och ibland gjorde markeringar med en gulpena. Till slut la hon ifrån sig den häftade pappersbunten och sa att det var på tiden att de bestämde vilka ordningsregler som skulle gälla.

- Jag vill sova i din säng från början till slut och slippa springa in på mitt rum. Har du några invändningar?

Reynard ruskade på huvudet, och Anna sa at hon uppskattade att han redan förstått att sängen var för smal för två, och därför tvingades de hålla om varandra för att inte ramla ur den.

- Du måste slipa bort kanterna på dina kommentarer så folk inte blir bortstötta! Din mamma sa till mig att du alltid haft åsikter om allting!

Först nu öppnade Reynard munnen och förtydligade vad han svarat sin kära mamma på den tiden, nämligen att han förnekat att han hade åsikter om allt. Ingen kan ju ha koll på hela världen. Anna kunde inte dölja att hon roades av detta.

- Vi har ingen yttrandefrihet, vi lever under konsensusstväng, hävdade Reynard surt, och fullföljde med ett påstående om att han tänkte göra vad han kunde för att Anna skulle förlora vadet med Stina, tolkningen av detta blev upp till henne!

Finns det något mer romantiskt än ett par som ligger omslingrade i en säng med bara ett gemensamt påslakan över sig? Hur som helst, Reynard hade stigit upp och glidit ur Annas famn en timme innan

hon vaknade, hans pappa och skogsröjningen väntade, trots att Anna var på väg in till stan senare samma dag.

Medan Anna packade ihop sina få saker efter lunch, som hon ätit tillsammans med Reynards mamma, ingen mer, kom han in på hennes gästrum klädd i overallen från arbetet med motorsågen. Han bad om ursäkt för sin svettiga klädsel, men det hindrade inte Anna från att hänga runt halsen på honom. Du är alltid välkommen hit sa han, och jag tar ordningsreglerna på allvar.

- Livet är mer än en scen! Sådana ska man inte ställa till med i onödan, svarade Anna och höll fast i honom.

\*\*\*

## Kapitel tolv: Behandlingen

Sommaren var avklarad, slitet i skogen hade tagit slut för Reynars del, och föräldrarna glädde sig åt att han varit hemma, plus hans arbetsinsats. Dessutom lyckades han bli antagen till scenskolan igen, efter att ha klarat proven. Detta visste ingen runt honom om utom Stina, hans klasskamrat från gymnasiet, henne hade han inget behov av att dölja något för.

- Jag blev inte igenkänd utan skägg och hästsvans, berättade han triumferande för Stina i telefon. Utseendet är allt!

- Ändamålet helgar medlen, du vet vad du vill!

Undertonerna i Stinas svar fick honom be henne att inte säga något, ja hon borde veta till vem, eller någon över huvud taget.

- Kom hit och berätta mer! Jag skulle just ut och springa, men det är ljust ett par timmar till.

Träningsoverallen verkade för varm i den sena augustikvällen, men Stina hade den på sig när hon öppnade.

- Håll avståndet, Reynard! Tänk på att jag jobbar på sjukhus.

Budskapet gjorde honom villrådig som det kallas, och han gjorde en mindre halvcirkel i rummet, innan den inskjutna stolen vid matbordet blev hans för stunden.

- Läkare utan gränser, är det något för dig Stina? Jag har funderat på om inte juristerna borde bilda en liknande organisation: Jurister utan gränser! De har en sak gemensam med börsmäklarna. De följer pengarna.

- Jag vet vad du varit med om Reynard, tjejerna var dina elever. Men du tjänar inget på att bli giftig!

- Toxikologisk, eller heter det bara toxisk, doktorn?

- Du vet att jag inte gillar när du spelar över. Du är bättre än så.

- Aha, du syftar på teatern och skådespeleri?

- Fjanta dig inte! Har du börjat på scenskolan igen? Berätta!

Framåtböjd med knäppta händer och armbågarna på bordet satt han orörlig ett ögonblick medan Stina stod avvaktande nära ytterdörren, färdigklädd för löprundan.

- Jag ber inte för mig själv om du tror det, förklarade Reynard, så Stina förstod att han var medveten om hur han satt.

- Jag vill att du vinner vadet mot Anna. Då måste du hjälpa mig!

Förvånad invände Stina att Anna blivit hans flickvän, därför ville hon inte göra något som var fel.

- Anna är som en perfekt elfenbensskulptur, men nu har hon fått liv. Jag bad inte om det!

- Sover ni inte i samma säng?

- Jo, i min smala som du provade för tjugo år sedan. Med kläderna på, la han till och fortsatte med ett blekt leende:

- Det är möbelkvalitet!

- Då har du ditt på det torra med Anna.

- Exakt! Det torra. Vi sover utan kläder, men...

- Vad har det blivit av dig som man egentligen? När vi gick i gymnasiet och näckade i dina föräldrars sjö, då hade du alltid pinne

när vi kom upp ur vattnet, mindes Stina och fnissade generat, medan hon kände efter hårknuten i nacken.

- Jag väljer mina strider...
- Dina nederlag menar du?

Blicken Stina fick av Reynard hade en mening hon något så när begrep, så väl kände hon honom, därför blev hon inte särskilt överraskad av hans tvärt uppriktiga ord:

- Du får mig alltid på bra humör Stina. Det tar inte många sekunder, smålog Reynard.
- Säg inte så! Då blir jag tvungen att utbilda mig till psykiater.  
Han reste sig till hälften, men mindes antagligen att hon bett honom hålla avstånd och slog sig ner igen.
- Reynard, har du börjat ta studielån? Skulder är inte kul.
- Dina föräldrar har säkert stöttat dina studier...
- Det skulle jag aldrig gå med på! Jag betalar av mitt lån varenda gång jag får lön.
- Mina vet inte ens om att jag pluggar.
- Allting har sitt pris, Reynard.

Med förklaringen eller förevändningen att han inte ville hindra Stina från löprundan lämnade de hennes etta tillsammans. Reynard hittade ingen sparkcykel att ta sig hem på, utan tog en glest befolkad buss som råkade dyka upp direkt.

I sin röriga tvåa, oorganiserad efter vårterminens slut, la han sig sysslolöst på soffan och använde mobilens kortnummer till Anna.

-- Stina och jag träffades nyss. Hon säger att du och jag har ett förhållande.

- Har vi inte det? Levande människor har förhållanden till allt.
- Jag begriper mig varken på kvinnor eller män, därför gillar jag teatern. Där finns den flyktiga ärligheten!
- Jag är mitt uppe i en repetition. Vi har paus nu.
- Du smiter undan, Anna. Ganska snyggt försök men...

Hennes stressade ord bröt hans mening, det liknade knäckandet av en torr gren:

- Reynard, kan du fortfarande låna studion av din kompis? Då ses vi där på lördag klockan ett. Ta med dig din kamera och ett nytt minneskort! Jag måste sluta nu.

Kompisen som Reynard oftast träffade ute över en eller annan öl, tillsammans med andra bekanta, lät överraskad när Reynard ringde. De hade ju inte setts på länge, på grund av att han hade ont om pengar och tagit studielån för att plugga. Mer berättade inte Reynard, som istället fick veta att plåtandet gick bra, därför bjöd han gärna på dricka om Reynard dök upp. För övrigt saknade han sin flickvän, sa kompisen, men det är väl sånt man får stå ut med. Detta blev öppningen för Reynard, som frågade om det var möjligt att låna studion igen. Han hade ju en ny modell vilket kompisen visste, och behövde komplettera sina bilder.

- Har du ombyte med dig, eller är du bara ombytlig, frågade Reynard och syftade på bagen i Annas hand när de möttes utanför studion.

Varken trotsigt eller motvilligt tog hon emot en puss på kinden.

- Du ska få se, sa hon mjukt.

Inne i studion stod porträttstolen framför en nedrullad färgad duk som var bakgrund, och Reynard satte sig. Anna försvann, men återvände ombytt, och klagade på att han inte riggat upp kameran tillsammans med belysningen för att ta bilderna hon tänkt ut. Hon föste bort honom och bar undan stolen, bytte färg på bakgrunden och ändrade kroppens ställning med små rörelser för att hitta läget som kändes rätt.

- Du ska ta mig så här!

Kläderna hon hade på hörde uppenbarligen till musikalen som hon fått en viktig roll i. Anna poserade med svarta högklackade skor, nätstrumpor och höfthållare, därtill en glittrande mask över ansiktet och ett pannband runt huvudet med plym.

- Ska du verkligen se ut så där när du jobbar?

- Använd kameran Reynard, och tryck av när jag säger till!

Med några minimala justeringar av Annas kroppsspråk, som hon tyckte fungerade, tog han en serie bilder som de gemensamt tittade på efteråt, och Anna valde en svit hon ville behålla.

- Du kan ju fota med rätt regi, konstaterade hon nöjt.

Hemsidan Reynard skapat där han lagt ut sina bilder av Annas kroppsliga detaljer, den hade haft en del besökare, men ingen kontaktade honom trots mailadressen och telefonnumret och en dialogruta.

- Reynard, du ska lägga ut bilderna som vi tog nyss på din hemsida, så får vi se!

Utanför dörren till studion stod Anna kvar medan Reynard drog i handtaget för att kontrollera låset. Hon hade bagen i handen och höstkappan med skärp på sig som hon kommit i.

- Du ser så alldaglig ut, Anna!

- Det är bara du som vet om.

Med en slät puss på munnen lämnad hon honom med orden att han aldrig skulle ta hängivenheten för given.

Genom att följa henne på långt håll i gallerians folkhav nådde han den vidöppna utgången, hoppade på en buss hem med glest utspridda munskyddade passagerare och tog plats på säkert avstånd.

Sömnens välsignelse tog aldrig Reynard för självklar, ofta fick han det antal timmar kroppen behövde så den blev fräsch, ibland stördes vilan av ovanligt sena timmar.

Fram till det som kallas småtimmarna hade han fixat och donat med hemsidan på nätet och slutligen fått in bilderna Anna bett om i helfigur. Inte alla, men tillräckligt många. Därefter drog han täcket över huvudet i sängen, men vaknade mör och stel vid lunchtid trots ett tillräckligt antal timmars sömn. Reynard behövde inte göra mer den dagen än att läsa en pjästext, som hans grupp studenter på scenskolan blivit tilldelade. Han masade sig iväg till spisen, öppnade en burk tomatsoppa av känt märke, bredde margarin på ett par skivor knäckebröd, täckte båda med ostskivor, och satte sig med tallriken när mobilen ringde:

- Hej Reynard, dina föräldrar hälsar att det var länge sedan du hörde av dig.



Tydiligen ringde Stina hemifrån sina föräldrars hus, på besök under en lucka i schemat på sjukhuset. Hösten hade kommit, men ingen ville ta den på allvar, sommarkänslan hölls krampaktigt kvar trots att lövträdens inbillade eviga grönska fått andra toner.

- Jag var nere vid sjön idag, det är så förändrat! Alla trästockar är borta, ni har röjt så mycket att jag inte känner igen mig. Tänk om dina föräldrar haft hästar och kor också, då hade jag inte gått säker här ute, skrattade djurvännen Stina.

- Var inte på gott humör, försökte Reynard uppmana Stina strängt. Det var säkert morsan som klagade för att jag inte ringer så ofta som hon ringer mig.

Först och främst ville han höra hur tungt jobbet på sjukhuset kändes, sedan talade han om att eftersom ingen hittills kommit på att han börjat scenskolan igen, var det extremt krävande att spela en roll i rollen som anonym student.

- Borde du inte hälsa på dina föräldrar oftare?

- Jag vet! Jag har inte varit där nere efter jobbet med röjningen i skogen. Långsiktiga människor som jag lider mest på kort sikt.

- Tänk inte sönder framtiden, fnissade Stina. Den kommer vare sig du vill eller inte.

Blixtsnabbt rättade hon sig och bad om ursäkt för att hon varit tanklös.

- Att fly från egna fel och skylla på andra, är ett självlugande alla bör klandra! Men det gäller inte dig Stina.

- Nu känner jag igen dig, svarade hon roat.

- Hur går det med Anna? Jag såg att du visar bilder av henne på nätet. Jag har faktiskt kollat på mobilen.

- Stina, en del tycker nog jag är galen, men Anna bad mig. Jag kunde inte säga nej.

Därefter drog han så kortfattat som möjligt hela historien om hemsidan han lagt upp, och hur Anna fått honom att lägga till mer. Den enda synpunkt Stina hade var att hon gladdes åt att två av hennes närmaste fungerade så bra tillsammans.

Soppan kallnade medan Reynard talade långt och länge med Stina, och när de sagt hej i telefonen värmde han den i kastrullen som han inte diskat ur.

Två tre veckors studier på scenskolan gav honom inte mer än ont i magen, på grund av att han tvingade sig kväva de flesta tankarna om allt från tolkningen av texter till regiförslag, för att inte bli igenkänd och utsparkad än en gång. Atminstone nickade han aldrig instämmande som majoriteten eller applåderade när han inte ville hålla med, och hoppades att det skulle dröja länge innan det märktes.

Reynards mamma ringde oftast ett par gånger i veckan och hörde hur han hade det. Själv brukade han spontant höra av sig när hon inte gjort det. Senaste tillfället blev han rent av tagen med byxorna nere, om uttrycket tillåts i sammanhanget, då hon sa att hon pratat med Anna och bjudit ner henne över kommande helg. Det var enda sättet att locka hem Reynard!

- Har morsan pratat med dig, frågade han Anna, som han ringt direkt efter avslutat samtal med sin mamma.

- Ja, vi ska hälsa på till helgen, det vet du väl?

Längtansfullt sa Anna att hon saknade att sova intill honom, det var alltför länge sedan, och hon undrade hur det gick att plugga teatervetenskap på universitetet. Reynard svarade undvikande att han inte haft först tentan än, därför kunde han inte veta säkert. Anna skyllde på sina stentuffa repetitioner för att de inte träffades oftare. Förresten, kollade han sin hemsida? Hade det hänt något sedan bilderna på henne kom upp?

- Bara du kan läsa kommentarerna, om det finns några! Har du loggat in och kollat?

Det märktes att Anna var pressad, då hon hastigt avslutade samtalet med att hon måste iväg och öva så mycket som möjligt. Det är knepigt att dansa och sjunga samtidigt.

De möttes på centralens perrong och Reynard hade inget att invända mot Annas återhållsamma framtoning i jeans och den gula höstkappan. Tåget rullade iväg sedan de hittat sina bokade platser mitt emot varandra i vagnen. Han lät inte bli att reta Anna lite.

- Varför har du inget smink?

- Du gillar inte det. Men titta på mina ögon!

- Hellre i båda än runt omkring.

- Tala om din hemsida istället! Något nytt som hänt, undrade Anna med förväntansfull blick,

Därmed blev Reynard tvungen bekänna att det fanns flera hundra inlägg och en del seriösa åsikter, det såg han igår kväll.

- Vad handlade de om? Gjorde du något åt det?

- Helhetens utseende är tydligen allt, svarade han kryptiskt.

Naturligtvis pumpades Reynard av Anna på varenda tanke han haft, och det han gjort eller inte med hemsidans åsikter. Han hade blivit överraskad, eftersom inte en enda sagt något om de tidigare bilderna som funnits där länge. Först då Anna klädd som i musikalen lagts ut blev det fart på kommentarerna. Kanske berodde det på att hon inte hade ansiktsmask på vissa bilder, och verkade som om hon klarat sig från viruset folk försökte skydda sig mot! Då la Anna märke till hans ändrade tonfall:

- Reynard, skämta inte om allvarliga saker! Var glad åt att jag hjälpte dig få uppmärksamhet. Dina bilder är bättre än de som vår teaterfotograf tagit. Vill någon köpa en bild så sälj! Jag ska inte ha en krona.

Med en besviken suck talade Reynard om att han inte haft lust att besvara ett enda av mailen.

Bilen stod framkörd med motorn igång då Anna och Reynard promenerat längs perrongen och rundat stationshuset. Välkomna till gråmulna Småland hälsade hans mamma, som satt kvar bakom ratten, efter att de sjunkit ner i baksätet. När alla tre stigit ur bilen på gårdsplanen slutade hennes småprat med att deras rum var färdiga. Reynard lyfte väskorna ur bakluckan och skulle börja bära, men innan dess fick hans mamma först en kram med puss på kinden, sedan en hjärtlig omfamning av Anna.

Handkyssen Reynards pappa gav Anna då de bjöds in i salongen för valfritt dricka före middagen, gjorde Reynard så besvärad att han sa åt farsan att lägga av.

- Din pappa behärskar konsten att uppträda inför en skådis, log Anna finurligt.

Genom fönstren på baksidan huset gick det numera att se sjön från bottenvåningen efter röjningen i somras, Reynard och hans pappa stod länge och utbytte uppskattande ord över det krävande arbetets resultat, medan Anna satt bredvid hans mamma i en soffa och visade bilder på sin mobils skärm.

- Din mamma tycker att du fotograferar snyggt, utbrast Anna.

- Tror du morsan kan säga något annat om sin enda grabb, flinade Reynard glatt, och vände sig mot sin mamma, som mötte honom med en kritisk blick:

- Vill du och farsan ha hjälp i köket? Annars tar Anna och jag en promenad och räknar stubbar innan kaket.

Glaset som haft porlande mineralvatten och en nyskuren citronskiva i sig lämnade Reynard på ett avställningsbord där det fanns en bricka. Det var Anna som serverat honom detsamma som hon valt. Utanför dörren till salongen greppade hon hans hand och bad honom hämta hennes kapp som fanns kvarglömd på övervåningen. Hon hade bara axlar och armar och det var kyligt utomhus. De stod bredvid galgarna med kläder nära ytterdörren och han hängde sin jacka över hennes axlar.

- Vad tror du förändrar en människa, undrade Anna medan de gick nerför den grusade och lätt lutande backen förbi Stinas föräldrars hus.

- Ingenting, blev hans korta svar.

Med allvar i rösten undrade Anna om inte bra regi kunde göra susen, men Reynard tog frågan på sitt sätt:

- Folk föds i gjutformar. I bästa fall går det att snygga till kanterna. Det kan bli vackert ändå!

-Tror du på distansförhållanden. Reynard?

- Det har jag med alla som ser ut som du. Men det är inte många.

Just som de skulle vända om och gå ner till sjön, kom Stinas föräldrar ut ur sitt hus, klädda för en promenad. De hälsade och sa att Stina ringt nyss och varit ledig hela eftermiddagen innan kvällspasset på sjukhuset. Den upplysningen fick Anna att dra fram sin mobil ur Reynards jackficka och använda kortnumret, medan Reynard och Stinas föräldrar spatserad vidare. Först då märkte Reynard att de inte alls var klädda för en promenad, utan naturligtvis hade gummistövlar och arbetskläder för att titta till sina kor.

Han fick höra några kärva ord om att skogsavverkningen klätt av omgivningen, men det såg bra ut. De var glada åt att deras djur fått använda Reynards föräldrars ena ladugård gratis i många år, men än var det inte tid att ta in korna över natten. Skogsbruket och djurhållningen hade varit en fin kombination för båda familjerna.

Lätta springande steg hördes bakom Stinas föräldrar och Reynard. Anna kom ikapp med telefonen fortfarande i handen och hälsade från Stina till alla.

- Reynard, Stina ville att jag skulle fråga dig mer om hur det är att läsa teatervetenskap på universitet. Du berättar alldeles för lite!

## Kapitel tretton: Sanningssynen

Middagen Anna och Reynard återvände till bestod av stek och potatisgratäng, men först en förrätt som innehöll kräftstjärter. Anna visade tydligt att hon uppskattade smakerna, och gissade rätt att varenda viktig ingrediens var lokalt producerad. Detta roliga ordval gillade Reynards mamma och nickade bekräftande. Steken kom från Reynards pappas jaktlycka, och kräftorna hade hans mamma rott ut och hämtat upp ur deras sjö i morse.

Reynards pappa kunde inte låta bli att tala om att han aldrig använde stektermometer, utan inväntade rätt tid för att börja med såsen som smaksattes av rödvin. Sedan toppade han med en skvätt grädde i spadet från köttet mot slutet, när allt såg färdig ut. Reynard retade honom och låtsades ha en kula i munnen som han råkat svälja efter jaktskottet. Hans mamma gav honom som ofta en genomträngande blick under tystnad, medan pappan nöjde sig med att visa båda tandraderna. Anna satt bredvid Reynard och nöp honom osynligt i låret under bordytan.

Sedan de fyra valt mellan kaffe eller te i salongen, och ofint slukat stora bitar av en delikat nygjord chokladtårta, som Reynards mamma bakat med hjälp i köket av pappan, blev det dags för ungdomarna att dra sig tillbaka. Så uttryckte sig i alla fall Reynards mamma, och det var svårt att avgöra graden medvetet skoj eller allvar bakom orden.

Anna staplade fat och samlade ihop kopparna plus Reynards och hennes eget tömda sodavattenglas på en bricka, Hon bar iväg den till köket, och därefter lämnade de hans föräldrar med deras konjaskupor i salongen. Jo, det stämmer, Reynards mamma njöt gärna av en utsökt konjak vid sällsynta tillfällen!

Bredvid sängen i Reynards rum klädde Anna av sig i naturligt takt och ställde sig framför honom med sin elfenbensliknande kropp som någon gud skapat, medan han satt i en av karmstolarna vid fönstret och hade underarmarna passivt utsträckta längs stöden.

- Kom och visa vad du vill! Jag är tidsbunden.  
- Ska du äntligen bli min KK? Jag har väntat sedan förra året, när vi paddlade kanot.

Utan att röra sig beundrade Reynard rent ut sagt hennes former och log brett.

- Måste du driva med allt? Fattar du inte att andra kan ta illa upp?  
- Du vet väl att sanningen alltid känns obekvämt om man inte handskas med den dagligen?  
- Ge dig nu!

Anna gick bort till Reynards säng, satte sig framåtlutad med ansiktet dolt av handflatorna och grät, men varken hejdlöst eller klagande utan lugnt och stilla. Reynard blev kvar till synes orörlig i karmstolen, det är svårt att gissa varför. Anna kröp under det fräscha påslakanet med en filt i, och bad Reynard ta plats på sängkanten, vilket han gjorde.

- Måste du hämnas så här länge för att jag vägrade bli din KK när vi var ute och paddlade?

Han tog hennes vänsterhand i sina båda och höll den i ett fast omfamnande grepp.

- Då spelade du bra teater, det gör du inte nu!  
- Du har själv sagt att man inte ska leka med sanningen, för till slut leker sanningen med dig!

-. Vet du varför jag ljuger ibland? Jo, jag är för bra för att vara sann!

- Kryp ner hos mig! Det är så mysigt med närhet, utan att vi pratar.

Som vanligt somnade Anna och Reynard i varandras famn, förmodligen på grund av att sängen inte hade tillräckligt generös bredd för två, eller möjligen av andra skäl.

Brödet som Anna slukade till frukostkaffet tuggade hon i sig med en bekräftande blick på Reynard, den talade säkert om att hon visste vem som bakat det. Hans mamma tyckte det var trevligt att de sovit så gott här ute i friska luften på landet, medan pappan var tyst iakttagare med vänligt ansiktsuttryck.

Under tågresan mot Stockholm pratade Anna om hur fort helgen runnit iväg, hur underbara Reynards föräldrar varit, och tittade sedan på mobilens skärm efter intressanta meddelanden eller händelser. Tåget svepte fram i hög hastighet, och landskap och ibland nära stående träd for suddiga förbi utanför vagnen där de fått sittplatser.

- Titta här på din hemsida Reynard! Den ser så snygg ut. Gå in och kolla meddelandena!

När Anna räckt över telefonen knappade Reynard in koden och började läsa bland meddelandena i dialogrutan, medan hon lutade sig mot honom för att följa skärmens texter.

- Det är hur många som helst! De frågar om det går att köpa affischer med bilder av mig, bubblade hon förtjust.

Minen Reynard försökte dölja tydde på att han var måttligt road. Det var trist att ingen ville ha en enda av bilderna som varit ute på hemsidan från början. Anna invände att det gör väl inget, sälj så många du kan, det behöver du som lever på studiemedel!

- Förresten, hur går det med teatervetenskapen? Stina sa att du inte berättar särskilt mycket. Det tycker jag med!

- Det ger mig en hel del att syssla med teater. Jag klarar inte att föreställa mig privat, log han avväpnande.

- Du borde prova att göra både och, skrattade Anna, och föreslog att han skulle följa med strömmen bland människorna runt omkring.

- Det är fel när man påstår att den som är tyst samtycker. Om någon sagt sin mening och andra inte håller med, utan emot, då är det inte tystad kritik och absolut inte att hålla med!

- Stina och du har åtminstone en sak gemensam!

- Vaddå?

- Ni har båda vuxit upp på landet, fnissade Anna.

Resväskan slängde Anna upp på sängen i sovalkoven hemma efter att brutalt ha slitit undan draperiet, och det fanns flera tydliga tecken på hennes temperament. Efter att ha stuvat undan väskans innehåll i garderoben och hallens byrå ringde hon Reynard, trots att de skiljts för högst en timma sedan.

- Vad är det du håller på med, frågade Anna när Reynard svarat, och uppfattade hennes ilska tonfall.

- Jag läser meddelanden på min hemsida. Många vill ha bilder av dig. Jag ska fundera ut hur mycket en affisch får kosta.

Denna vändning som svar fick Anna att ta några djupa andetag. Sedan bollade de fram och tillbaka hur mycket bilderna borde vara värda, formatet och så vidare, slutligen upprepade Anna att hon inte ville ta emot en krona för att hon ställt upp. Det tackade Reynard för, hur klivet det än lät med tanke på upphovsrätten.

Veckorna därefter sålde Reynard stora mängder affischer som han låtit trycka upp av bilderna på Anna, och sände över en summa som betalning för hennes medverkan. Självklart följde den reglerna för en modells arvode. När hon sett pengarna insatta på sitt bankkonto ringde Anna direkt Reynard arg som ett bi, detta träffande biologiska uttryck passar perfekt här, och ville än en gång veta vad han höll på med.

- Anna, jag låter alltid bli att ljuga. Det finns gränser för mig. Ibland säger jag inget om sånt som inte har någon betydelse. Annars kan det kan ge jobbiga reaktioner hos andra, som jag tvingas hantera!

- Hur gammal är du, Reynard? Vad lever du för? Ge mig kött på benen!

- Ibland känner jag mig äldre än alla andra, och ändå yngre än resten.

- Sluta med ditt struntprat, jag är förbaskat trött på det! Var en människa!

- Att fly från egna fel och skylla på andra, är ett självljugande som alla bör klandra! Det är inget för mig, förklarade Reynard allvarligt.

- Du leker med sanningen! Älskar du mig?

- På mitt sätt och vis.

Med ett gapskratt upprepade Anna Reynards ord. Och la till en undring om vad som behövdes för att få honom att respektera en kvinna som hon är.

- Sälj dina bilder, och sluta skicka pengar till mig!

Därefter, det vill säga dagen efter, fick Reynard ett mail där Anna tyckte han var gullig och talade om att hon sänt tillbaka pengarna hon fått.

Utan entusiasm följde Reynard betalningarna som kom in under de närmaste veckorna. Däremot upptäckte han med visst intresse att en av bilderna, som Anna bett honom ta, verkade särskilt lockande. Hon hade stylat till sig och stod bredbent i mörklila korsett, nätstrumpor och höfthållare. Reynard rynkade på näsan när han såg bilden som affisch, antagligen för påminnelsen om Annas figur och en skulptur i elfenben som skymdes av de överdrivna kläderna.

Genom att maila en lista till tryckeriet med de överraskande många beställningar han fått, minskade hans besvär att hantera och sända iväg affischerna. Då kunde han koncentrera sig på teatern och pjäsmanus som skulle studeras.

Den ende som inte tyckte det skulle bli inspirerande, och rent ut sagt jättekul att besöka ett genrep på en musikal, var Reynard. När hans dramalärare föreslog detta, som alltså uppskattades av de övriga studenter i hans grupp på scenskolan, blev han ofrivilligt ställd mot väggen.

Ännu var faran för smittspridningen av viruset som farit fram mellan människor inte över, därför fick de ta plats glest utspridda i den mörklagda salongen. Repetitionen hade just börjat, och de följde både helheten och detaljerna hos det som hände på scenen. Avbrott skedde enbart på de ställen i musikalen där det förekom naturligt. Reynard uppskattade Annas insats, och när gruppen från scenskolan smög därifrån, fortfarande i en mörklagd salong, hade hon inte fått syn på honom.

Koncentrationen på läsningen av pjäsmanus varenda tillgänglig stund gjorde Reynard ouppmärksam på det mesta runtomkring honom. Att bli avbruten på rätt sätt och tvingas andas in omvärlden efter en djupdykning, titta på klockan och påminnas om att söndagen runnit iväg tre fjärdedelar var inte fel.

- Har du inga andra vänner, frågade Reynard vänligt när Stina ringde på hans dörr och gav honom en bukett höstblommor.

- Min mamma gav mig två lika dana när jag var hemma ett par dagar mitt i veckan. Jag visste inte vad jag skulle göra med den som blev över.

- Det är ju eterneller, utbrast Reynard. Så mycket vet jag om blommor att de är torkade och inte behöver vattnas. Till och med färgerna håller hur länge som helst!

Med ett par ögonkast intill hatthyllan, där Stina hängt sin kappa, berömde hon honom för den ordning han fått på det mesta i sin lägenhet.

- Har du inte ett glas vin att bjuda på, undrade hon, med viss tvekan i rösten.

- Stina, du är lika bra på att retas som jag. Du vet att jag hade en tung period mot slutet som lärare. Den är över nu.

Tevattnet han kokat rann över bladen i kannans sil och gav den smak han visste Stina tyckte om. Kopparna som hörde till hade vid öppning, avsmalnade mot botten och en enkel blåmålning på utsidan. De var en studentgåva från hans mamma, och var inte fler än två stycken. Stina nöp sin kopp i örat, och Reynard kunde inte hålla tyst medan de drack, utan fullföljde högt sin tokroliga tankebona, och påstod att det går att leda en åsna till vatten, men inte tvinga den att dricka som en häst. Förväntansfullt såg han på Stina, men hon lät bli att skratta. Istället ställde hon lugnt ner tekoppen på fatet och sa att nu hade han lekt med sanningen tillräckligt länge. Det var på tiden att sanningen lekte med honom!

- Du kommer vinna ditt vad med Anna. Det är min sanning!

- Reynard, jag är ledsen för att du blev indragen i det där.

Med ett aningen skamsat tonfall berättade Reynard att han sett genrepet, där Anna spelade med i uppsättningen av en musical. Hon var rätt och slätt bra, men han visade inte att han var där i sällskap med eleverna på scenskolan. Reynard verkade inte kunna hålla igen inför Stina och sa att sanningen alltid känns obekvämt för människor som inte handskas med den dagligen. Nu skrattade Stina lössläppt och ledigt.

- Jag har alltid velat somna till dina kommentarer, Reynard. Men häromdagen blev jag rädd att de försvunnit, nu när du blir skådespelare. På scenen gäller det ju inte vad man säger utan hur!

- Din medkännande förståelse av hur människor fungerar är imponerande, doktorn!

Deras hjärtliga skratt, som de uttjatat ofta hade tillsammans, skulle nog fått en utomstående att fråga sig hur det var fatt med båda, men detta samspel gick inte att göra något åt.

- Reynard, om du stulit min cykel och håller tyst om det... Jag letar och letar... Är inte det värre än en lögn? Att du inte säger något till mig som vän?

- Där håller jag med dig, Stina. Men om jag till exempel inte kan fullborda ett förhållande med Anna, för att du står i vägen... och jag varken visar eller säger något... Vem har rätt då?

- Du kan aldrig vara domaren i det spelet!

- Jovisst, har du inte lagt märke till att jag har en gudagåva?

Reynard fick för en gångs skull inte dela sitt skratt med Stina åt sin självvironiska mening. Han slutade då hon fortsatte sitta tyst och knapra på ett havreflarn som han tagit fram, bortglömt i en påse sedan senaste baket med mamma.

- Jag vet, jag vet, började han trevande osäkert, sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen. Somna inte nu, Stina!

- Ingen risk! Trots att du stulit min cykel.

- Stina, ord flyr ur mig, mina tankar blir kvar. Tanklösa ord aldrig till himlen far! Förlåt mig!

Varsamt, med båda händerna runt den tomma koppen, som fortfarande behöll lite värme, reste Stina sig, smekte hastigt hans kind och sa att i natt kunde hon sova gott. Innan Reynard hann resa sig från bordet hade Stina snappat upp kappan vid dörren, men hon borde hört att han ropade ännu ett tack för eternellerna innan hon försvann.

Först efter ett par timmar fick Reynard tag på Anna och ville veta om hon var hemma. Hon svarade att hon låg på sängen och var lika slutkörd som han brukade berätta om efter sina skoldagar. Hon hade repeterat flera gånger tills regissören blev nöjd, och nu hade äntligen föreställningen fått godkänt. Detta var åtminstone en fördel med viruskaoset, som påverkade och fördröjde spelet för publik och premiärdatum. Reynard bad att få komma över, och blev lovad kaffe inte mer, själv tänkte hon ta en hel kanna kamomillte.

An en gång hittade han en övergiven sparkcykel uppställd mitt på trottoaren direkt utanför sin port, och använde sitt kort för att få åka till Anna. Den dåligt reglerade företagsamheten har sina fördelar!

Då Reynard plingat på Annas dörr hörde han henne ropa att den var olåst, så han kunde komma in. Reynard hittade Anna liggande på sängen i sin sovalkov, och kommenterade hennes blå jeans och ljusgrå tröja med att det var annat än på teatern.

- Anna jag såg ert första genrep. Du förförde mig med scenerna på scenen!

- Jag kände det på mig! Att du var där med gänget från scenskolan! Vill du fortfarande bli skådis?

- Är de för min skull du håller så låg profil på scenskolan, fortsatte hon, så ingen lägger märke till dig?



Utan att svara slog han ut i en stum gest med händerna som hängt överksamma längs kroppens sidor.

- Jag struntar i att jag förlorar vadet med Stina. Jag har hittat dig!

Leendet Anna fick av Reynard tolkade hon på sitt sätt:

- Kom så kryper vi ner i min säng! Jag behöver känna din hud mot min.

Hastigheten Anna klädde av sig med var inte långsam, tvärtom hann Reynard knappt reagera, men när hon var naken stod hon stilla med händerna på höfterna. Efter en slät puss på munnen uppmanade hon honom än en gång att komma, och drog påslakanet över sig, medan sängöverkastet fortfarande låg ovanpå.

- Anna vem är det som skapat dig sådär som du ser ut?

Chockad av Annas radikala uppträdande är rätt beskrivning av Reynards förlorade kontroll över sina ord, och han la nyktert till högt för sig själv att det naturligtvis var hennes föräldrar som tillverkat henne!

Den långsamma takt Reynard använde för att ta av sina kläder gick inte att jämföra med Annas hastighet. När han lagt undan allt, inklusive strumporna sist, och gjort henne sällskap, slingrade hon sig barhudad om honom och somnade tvärt med ansiktet intill hans kind.

Hur tröttsamt kan det inte vara att ligga vaken bredvid någon som sover djupt? Finns det inte problem med livet som går att älta, eller seglivade ogjorda saker som borde fixats för länge sedan och gör sig påmint? Då är det kris.

\*\*\*

## Kapitel fjorton: Retuscheringen

Det brister i finkänslighet om någon säger åt en vuxen människa att inte sova för länge på eftermiddagen eftersom den kommande nattens sömn i värsta fall blir förstörd. Därför rörde sig Reynard bara en aning ur Annas fasta grepp så hon skulle vakna.

- Jag drömde att jag blivit din KK, viskade hon i hans öra. Hade vi sex innan jag somnade?

- Snälla Anna försök vara allvarlig nu!

- Är jag inte tillräckligt snygg, så du vill sätta på mig?

Det är inte svårt att föreställa sig hur hårt men ändå stimulerande grepp Anna använde, och Reynard lät henne hållas en stund medan han antagligen funderade ut ett lämpligt svar.

- Anna, all verklighet är uppdiiktad. Du tolkar din, jag föreställer mig min.

- Du och Stina är så filosofiska! Varför följer ni inte med strömmen?

Plötsligt kastade Anna av sig påslakanet och överkastet, ställde sig framför honom med den del av kroppen som fanns nedanför naveln i hans ansiktshöjd, och deklarerade tvärsäkert att han levde i en verklighet av förlorade tillfällen!

- Hur många killar tror du jag lärt mig säga nej till på ett snyggt sätt, när jag har kläderna på mig?

Jeansen var det sista plagg Anna drog på, och hon knäppte byxorna runt midjan, inte irriterat fort, utan med vardagliga rörelser.

- Två saker har du visat att är du bra på Reynard: Att använda motorsågen och kameran! Jag hjälper dig med dina studielån om du får använda din kompis studio. Förresten, har du berättat för dina föräldrar att du går på scenskolan?

Medan Reynard steg ur sängen och klädde på sig, sa han att det enda föräldrarna visste var att han pluggade teater. Det var säkert deras respekt för hans självständighet som gjorde att de bara ville veta hur han mådde och om han behövde hjälp eller kanske pengar, inte mycket mer.

Följande söndag kom Reynard till studion en halvtimme innan Anna var där, exakt på minuten enligt deras överenskommelse. Han sökte igenom lokalen, inte minst ett par stora skrubbar med diverse kläder, mössor, hattar och andra så kallade rekvisita. Reynard ansträngde sig för att minnas var det mesta fanns, trots att han inte hade minsta aning om vad Anna kunde tänkas behöva.

Jeansen, tröjan och allt övrigt på kroppen la Anna prydligt på ett bord, det första hon gjorde efter att ha anlänt till studion.

- Anna, det är ganska svalt här. Se till att du inte fryser!

- Du har sett mig så här förr. Hade du varit en sexgalning som letade KK vore det en annan sak.

Med ett triumferande småleende bad hon Reynard om bärhjälp för att få fram soffan hon legat på vid ett tidigare tillfälle. De ställde ner den framför rullen med bakgrundspapp, som hon valde färgen på. Därefter instruerade Anna honom att rigga upp belysningen och ta bilderna hon tydligen funderat ut i förväg. De skulle föreviga hennes

elfenbenslika figur, så den som såg resultatet kunde fantisera om hur ouppnåelig himlen var!

- Anna, ditt utseende är inget att skratta åt, sa Reynard, men gjorde det högt ändå bakom kameran, möjligen av andra skäl.

Flera timmar senare hade Anna fått som hon ville och avgjort vilka bilder som skulle sparas, då de tittat på tagningarna i kamerans bakstycke. Hennes avklädda figur skulle enbart vara lockande, enligt Anna, för den som var mottaglig för sånt.

Hemtamt klädde Anna på sig alla plagg från sin lilla staplade hög ovanpå bordet i närheten. Samtidigt som de var på väg att lämna studion envisades Anna med att Reynard absolut la ut de nya bilderna fortast möjligt på sin hemsida, och sålde så många affischer han kunde. Med en nick bekräftade han hennes önskan, och tyckte dessutom att det varit oväntat givande att ta bilder av henne som hon regisserade.

- Du kan verkligen plåta, Reynard! Men det är hur du gör det som är viktigast. Mitt utseendes detaljer gör din helhet, glöm inte det!

De orden blev Annas avsked före hennes cykeltur hem från gallerian där studion låg, och han promenerad raskt till sin lägenhet för att ta itu med hemsidan.

Vem stötte Reynard på av en slump, när han gick fram och tillbaka på centralens perrong, eftersom han var ute i alltför god tid? Stina stod vid sin praktiska lilla väska på den grå betongen. Eftersom hon inte upptäckt Reynard, smög han till hälften bakom henne och viskade att hon borde skaffa sig glasögon. Jag menar för att dämpa utseendet som tjusig ung kvinna i största allmänhet, förklarade han, och istället förstärka bilden av en hårt arbetande sjäfull doktor.

- Du ska inte skoja om bristande attribut, svarade hon seriöst innan leendet kom fram.

- Morsan kommer och hämtar mig vid stationen, så du får skjuts hem.

Tågresan brukade ta en knapp handfull timmar till Småland, och Reynard ägnade mesta tiden åt en bok med komedin som skulle analyseras veckan efter på scenskolan. Stina satt flera vagnar framför honom i det glest befolkade tåget, och när han passerade restaurangvagnen köpte han två muggar av en kaffesort Stina brukade välja.

De pratade intensivt om allt möjligt som inte hör till denna berättelse, men var emellanåt tysta ungefär lika länge, vilsamt lugna som i en sällsynt vänskap utan slut.

- Vänta på mig när du går av, så får vi skjuts av morsan!

Slutet på den ungefär fyra hundra år gamla komedin han läst det mesta av lockade Reynard så starkt, vilket han talade om för Stina, och la till att hon överlevde säkert utan sällskap innan det var dags att stiga av tåget.

Bilen var framkörd då tåget stannade och rullade iväg igen på utsatt tid. Reynards mamma satt bakom ratten, han var medveten om hur svårt det var för henne att lämna den och låta honom köra, så han retades istället:

- Får jag presentera, detta är min mamma, det här är Stina. Hon är min nya flickvän som jag tagit med!

Kvickt fann sig Stina och räckte fram handen till Reynards mamma som spelade med och sträckte ut sin genom bilens fönsteröppning. Samtidigt gav hon Reynard ett av sina många olika betydelsefyllda ögonkast.

Utanför Stinas föräldrars hus bromsade Reynards mamma in och påstod att de som bodde där säkert tog emot en ensam ung dam över natten. Reynard ville inte vara sämre utan föreslog att om Stina saknade husrum kunde hon komma över, åtminstone på lunch imorgon. Leende svarade Stina att deras planering fick de reda ut själva, hon klarade av sin egen, men frågade sedan hur dags maten serverades! Reynard skrattade, det gjorde hans mamma också.

- Stina, du vet var vi bor, sa han och hjälpte henne med väskan ur bilens baklucka.

På grund av att Reynard berättat för sin mamma om eternellerna han fått av Stina, knipsade hon av några senkomna rosenknoppar i rosa från rabatterna utanför huset. Vid frukosten dagen efter att Reynard kommit på besök fick han två små snöbundna knippen. Han kunde hämta Stina till lunch och lämna blommorna.

Ute på gårdsplanen satte hon sig på trappstegen av trä framför spegeldörrarna till föräldrarnas hus och drog på ett par gummistövlar. Den blå overallen med dragkedja från grenen till hakan hade hon haft sedan hon hjälpte till med att släppa ut korna på ängen tidigt i morse. Stinas en aning ovana steg med de rymliga gummistövlarna fick vägens grus att krasa under promenaden mot Reynards mammas och pappas hus.

- Vet du att din mamma följer hemsidan du har, med bilderna på Anna, undrade hon bekymrat.

- Det är meningen att alla intresserade lätt ska kunna göra!

- Jag har också sett bilderna. Det ångar om Annas figur!

- Det var hon som bestämde hur jag skulle ta henne.

- Du stod bakom kameran, Reynard! Och tolkade henne.

- Menar du att jag är en tolkningsföreträdare, vitsade Reynard med ett flin. Med andra ord: Vi har ingen yttrandefrihet eftersom vi lever under konsensusstuvång!

- Jag hänger inte med i vad du säger. Men gillade doften, som kommer från knoppande rosa rosor som väntar på att slå ut...

- Stina, var inte lika teatralisk som en drömstinn poet!

Därefter skrattade de båda för femtioelfte gången gemensamt, och Reynard sträckte spontant ut handen i en gest för att fånga Stinas, men avbröt den.

Gummistövlarna ställde Stina nära ytterdörren innan hon följde Reynard in. Hans mamma tyckte det var bra att hon hade overall på sig, eftersom detta blev en arbetslunch. Reynards pappa satt nämligen vid datorn och pysslade med skogsbrukets bokföring, och därför fick han en bricka med mat vid skrivbordet. Han hade tagit upp nätet med abborrar i morse, rensat fisken, fileat den och skalat deras egen potatis innan Stina och Reynard kom. Nu behövde han avsluta sifferexercisen med räkenskaperna inmatade i datorn, skogsbruk handlade om mer än att fälla träd!

- Den som viskar han ljuger, den som snuttar han suger, sa Stina högt. Det är inte könsneutralt, eller hur?

Sedan lutade hon sig mot Reynard och frågade med låg röst i hans öra om han mindes när de brukade spela kort, finns i sjön till exempel. Inspirationen till Stinas fråga kom säkert från de stekta abborrarna med nyupptagen potatis som hon åt glupskt.

- Stina, hur gammal är du innerst inne? Själv brukar jag skoja om att jag är äldre än alla andra, men yngre än resten. Du då?

Den långa och kritiskt intresserade blick Stina och Reynard fick av hans mamma låtsades båda att de inte la märke till.

Eftersom han var van vid sin mamma reaktioner, väntade han sig att hon skulle be Stina och honom låta maten tysta mun. Mycket riktigt kom orden, men med tillägget att de uppförde sig som tonåringarna hon mindes från förr. Stina och Reynard tittade förtjust på varandra, tackade för maten, hon hälsade till Reynards pappa, och de lämnade bordet.

Medan Stina tog på stövlarna utanför huset ville hon veta varför bilderna på Anna andades en så stark fixering vid hennes avklädda kropp, så beställningarna av affischer haglat in på nätet.

- Har Anna äntligen fått dig på fall?

Den frågan besvarade han först med ett skratt, men sa att vadet Stina och Anna hade var det enda som skymtade bakom bilderna!

- Inte ens hennes bröstvårtor är synliga! Jag blev tvungen att fånga och fångades av hela kroppens landskap. Anna blev i alla fall nöjd. Hastigt tillade han att om det jag ser är vad jag får, räcker det inte för mig.

Medan de vandrade i maklig takt nedför backen till Stinas föräldrars hus hade hon händerna i sin blå overalls fickor. Hon sparkade lätt på grusvägens småstenar med gummistövlarna, det var som om hon gick och skrotade bredvid Reynard. Plötsligt tvärstannade hon, högg tag runt hans midja och fick intensivt ur sig det hon förmodligen gått och grunnat på:

- Kom ihåg att jag tror på kvinnors lika rätt. Kalla mig feminist om du vill!

Med händerna runt hennes axlar påminde han allvarligt Stina om att inte en enda gång under alla år hade han kallat henne något hon inte tycker om.

- Varför slutade din pappa med sjukhusjobbet?

- Han hade hjälpt andra i så många år, att det var på tiden att hjälpa sig själv.

- Då har jag många år kvar... Sedan skulle jag vilja bo på landet som dina och mina föräldrar.

Då de var framme vid Stinas hus gick hon in utan att ta av stövlarna. Därefter såg Reynard inte Stina mer innan det var tid att ta tåget tillbaks till Stockholm. Hans mamma var uppmärksam på behovet av mellanakter med mat och dryck, medan han ägnade alltför stor koncentration åt att gång på gång läsa om och om en flera hundra år gammal fransk komedi. Han både skrattade och drabbades av eftertankar, texten kändes märkligt modern. Gruppen han tillhörde på scenskolan skulle ha arbetat sig igenom pjäsen till kommande vecka.

Intensivvårdsarbetet på sjukhuset var slitsamt, inte minst på grund av det ryckiga schemat och långa pass, men Stina verkade

tvärtom konstant harmonisk utifrån sett. Möjligen bidrog hennes bekanta inklusive Anna och Reynard till detta, i och med att Stina noga vårdade bekantskaperna, men samtidigt skötte sin kropp och utseendet på egen hand. Det låg säkert inbakat i hennes läkargener!

Stina använde ett par kortskaftade nätta gula stövlar som passade att ha i stadsmiljön, för att promenera i Lill-Jansskogen med Anna. Det hade regnat på natten. De träffades utanför tunnelbanans närmaste station, och Anna ville åka vidare på en av de många rörigt parkerade elsparkcyklarna där.

- Hoppa upp bakom mig, uppmanade Anna.

- Kan man åka två?

- Det får man nog inte, men det fungerar bra.

- Jag lämnar aldrig över ett sånt ansvar till någon. Jag tar en egen.

På grund av att Stina aldrig åkt förut visade Anna hur hon betalade med kort och kom igång. De susade iväg efter varandra och parkerade elcyklarna diskret bakom en grov tall, för att säkra deras återfärd till tunnelbanan. Flera flåsande löpare passerade i spåren, och Anna trodde att de inte behövde vara rädda för att bli av med cyklarna, medan Stina tyckte att de kunde promenerat den korta sträckan in i skogen istället. Anna blev generad och skyllde på sin invanda bekvämlighet, och gled undan med att hon sett på nyheterna att folk använde sparkcyklar i sjukhusens långa korridorer. Visserligen utan elmotor, men ändå.

Löven rasslade mellan träden då Anna tog tag runt stammarna och snurrade runt när hon var säker på att ingen utom Stina såg.

- Jag är äntligen säker på mina känslor! Stina, fattar du att jag kokar av övertygelse?

- Lyckan kommer lyckan går, log Stina tillbaka. Reynard skulle nog sagt att den som lyckan spår, aldrig lyckan får!

- Äh, kom igen! Hur vet du att jag tänker på honom?

- Jag har ingen aning, men du skulle ju få honom att bli förälskad i dig.

- Jag misslyckade, men lyckades med mig själv.

De två trettioåriga kvinnorna, som lärt känna varandra på djupet som inneboende studenter hos en gammal dam på Östermalm, strosade nedför en grustäckt gång mot källan i Uggleviken. Det gick inte att dricka vatten ur den sedan många år, istället satte Anna och Stina sig under källans tak.

- Här träffade jag Reynard i somras när han legat ute i solen. Mitt i veckan! Han var arbetslös efter skoljobbet, men nu får han en massa pengar för bilderna jag sa åt honom att ta.

- Jag har sett bilderna på nätet.

- Stina, jag är avundsjuk på dig. Varför ställde inte du upp och blev plådad? Ni har ju känt varandra längre än Reynard och jag. Ditt utseende passar lika bra som mitt!

Rodnaden som blossat upp på Stinas kinder skojade hon kvickt bort genom att säga att det kanske berodde på att hon inte var gjord av elfenben. Den kram hon fick av Anna var så långvarig att hon retades vidare och påminde om att hon inte var lagd åt det lesbiska hållet. Båda log och såg varandra djupt i ögonen.

- Anna, du går som katten kring het gröt. Har den svalnat nu så du vågar dig fram till tallriken, fnissade Stina.
- Ok, har du inte märkt att Reynard blivit så otroligt bra? Han kläcker inte ur sig saker längre som sårar andra! Du har känt hans föräldrar fler år än jag, men hans mamma behövde få hjälp med honom. Hon är verkligen en underbar kvinna. Det har jag fattat, så många gånger som jag hälsat på. Det vet du!
- Du har alltså blivit kär i honom? Gratulerar!
- Stina, driv inte med mig! Jag träffar många vänner, men du är den jag litar mest på.

Under promenaden till sparkcyklarna, som Anna räknade med stod orörda bakom tallen, pratade hon och Stina livligt om detaljer som har obetydligt värde för fortsättningen av denna historia. De skiljdes vid tunnelbanans nedgång. Stina tog en buss runt hörnet till jobbet, och Anna chansade på att nå Reynard med telefonen.

Rösten lät annorlunda när han svarade, och förklaringen var en bondförkylning, det ordet använde han, men för säkerhets skull testade han sig härom dagen för att bli säker på att inte ha fått viruset som slumpmässigt rasade runt i Stockholm, och berörde folk på olika sätt. Därför stannade Reynard hemma och läste teaterstycken som ingick i studierna på scenskolan.

- Om du tar på dig ordentligt, klarar du av att ses där jag är nu, vädjade Anna. Det är utomhus, det är inte särskilt kallt. Du behöver inte vara rädd för att smitta mig.

Källan där de suttit under tak en soldränk dag, väntade hon i grävädret, och Reynard kunde inte hålla sig från att ge en munter kommentar om hur romantiskt det lät, men fick inget svar.

Vinterjackan och en rejäl halsduk verkade överdrivet för den som råkat se Reynard komma gående i tio graders lufttemperatur och en senkommen låg höstsol. Anna visste bättre och vinkade från bänken under källans tak vid Uggleviken. Omtänksamt slog han sig ner på smittsäkert avstånd till henne då han kommit fram till källan.

- Det hörs bara när du pratar. Annars märks det inte att du är dålig.

Som om Reynard förstått att det av flera skäl var onödigt att använda rösten, sköt han tyst över två aningen slitna askar till Anna längs bänkens bräder. Hon öppnade den större asken först, med en brosch formad som en fjäril, dekorerad med några olikfärgade stenar. Den mindre asken innehöll ett bi som också hade glimmande stenar på ytan, små gula och svarta. Den kunde fästas med baksidans guldnål på en dräkt eller andra kläder. Reynard förklarade med raspig röst att hon ville ju inte ha något för bilderna han sålt med henne som motiv, därför köpte han de där broscherna från 1920-talet i en antikaffär.

- Vilken tur jag har, de är så fina! Tack! Först blev jag rädd och trodde att det fanns en ring i den minsta asken, log Anna glatt.

## Kapitel femton: Flockdjuret

I närheten av den lilla stationen i Småland, där Reynards föräldrar hade sitt skogsbruk, fanns en obebakad järnvägsövergång för de få bilar som dagligen passerade över spåren. Ljud och ljussignalerna var tydliga och hade fungerat bra i många år. Hans mamma körde ganska sällan till närmaste stormarknad för att handla. Föräldrarna var ju självförsörjande när det gällde kött, fisk och grönsaker, och av Stinas föräldrar köpte de ägg, mjölk och smör. Någon gång behövde Reynards pappa verktyg eller annat, då åkte han med.

Reynard ringde upp sina föräldrar för att som vanligt ha ett av veckans "hur är det med er-samtal", Hans mamma svarade i bilen, som inte var mer än ett par år gammal, och hade inbyggd så kallad hands free-funktion för mobiltelefonen. De var på väg att storhandla, men hon talade inte om exakt vad, eftersom den upplysningen tillhörde deras små vardagliga bekymmer. Hon avslutade det lättsamma samtalet med att hans pappa satt bredvid henne och hälsade. Detta blev den sista kontakten Reynard hade med sin mamma och pappa.

Till och med en kort snutt på nyheterna i teve den kvällen nämnde olyckan, då ett godståg kolliderat med en bil, och två passagerare förolyckats. Tåget stod däremot tursamt kvar på spåret. Lokföraren, som var oskadd, kunde till och med assistera vid bärgningen av bilen så trafiken kunde återupptas, visserligen med en halv dags försening.

Samtalet Stina fick hemifrån, med det tunga beskedet att Reynards föräldrar avlidit, gjorde inte henne upprörd. I arbetet på sjukhuset hade hon lärt sig att hantera oförutsedda katastrofer på ett konstruktivt sätt, allt efter omständigheterna. Hennes mamma frågade hur hon skulle göra med Rynard nu, som säkert hade det svårt. Raskt och högt gick Stina igenom minnet av sin schemalagda tjänstgöring och kom fram till att inget hindrade henne från att ta tåget ner till Småland dagen efter. Sedan kunde hon bli kvar två nätter, och hoppades att föräldrarna var hemma då. Hon sa att det kändes konstigt att åka tåg, men glömde bort att hennes föräldrar hade djuren i ladugården att sköta varje dag, vilket hennes mamma hänsynsfullt påminde om.

Annas möjligheter att gå omkring i sin hyrda etta var naturligtvis begränsade på grund av de få kvadratmetrarna. Ett uppslaget pjasmanus låg på hennes halvantika bord, som användes till det mesta förutom att äta vid. Hon rundade det och karmstolen med högt ryggstöd, gick ut i köket som saknade en rejäl matplats, vände framför spisen och upprepade sedan vandringen många gånger. Utmattad av kroppsrörelserna kastade sig Anna ner på sängen i sovalkoven och pratade in ett meddelande på Stinas telefonsvarare.

Biljetterna Anna skrivit ut på teatern under eftermiddagen igår dubbelkollade hon, medan hon väntade på att morgontåget rullade in längs Centralens perrong. Bokningen av två platser bredvid varandra stämde. Stina kom några minuter före avgångstiden,



eftersom hon tagit ett extra nattpass för att ändra och byta arbetstiderna några dagar framöver.

- Du skulle se min insida, log Stina, när Anna tyckte hon såg fräsch ut som vanligt, trots att hon kom direkt från jobbet.

Resans längd gav både Anna och Stina utrymme för tankar som de hade vilande mellan sig, och ville prata om. Stina började med att uttrycka tacksamhet för att Reynards föräldrar låtit hennes egna föräldrar ha sina djur i deras ladugård kostnadsfritt i så många år. Anna berättade om känslorna för Reynards mamma, och saknaden efter en kvinna som spontant kommit henne nära från första gången de träffades. Tillsammans hade de fått ordning på Reynard, så han förstått att undvika kommentarer som störde andra i onödan.

- Har du förändrat honom? Det har jag inte märkt. Antagligen jobbar jag för mycket, konstaterade Stina fundersamt.

När de gått av tåget vid det gamla stationshuset i Småland som stambanan passerade, men tågen fortfarande stannade vid, drogs Anna och Stina till den obevakade övergången där Reynards föräldrar avlidit. Inget fanns kvar som antydde olyckan, inte minsta smula eller skräp, allt gav ett renstädat intryck. Deras tystnad passade underligt ihop med detta då de stod med sina sportväskor i händerna.

Anna ville så fort som möjligt se ifall Reynard var hemma, men Stina övertygade henne om att han säkert var där, och behövde vara ifred, åtminstone till eftermiddagen. Anna hade ju sovit över hos Stina och hennes föräldrar förr, det skulle gå bra även nu vad som än händer, sa hon.

Den mest påtagligt omtänksamma var Stinas mamma, inte på grund av en förlegad könsroll utan av ren medmänsklighet. Direkt efter deras tidiga lunch packade hon en korg med allt som behövdes för en tre personers middag, och såg till att Anna och Stina kom iväg med hälsningar till Reynard.

Huset såg tomt ut, ytterdörren var låst, och Stina gick runt till baksidan medan Anna väntade, ifall deras knackande på dörren öppnade den så småningom.

De fann honom sittande på en stubbe klädd i overall med hjälmen på huvudet, och motorsågen avstängd bredvid. Reynards blick var vänd utåt sjön. Två stora alar låg färdigstyckade i närheten, kvistade och med stammarna kapade i lämpliga längder för att transporterats bort. Då Anna och Stina sa hej vände han sig inte om. Anna böjde sig över Reynard bakifrån och gav honom en kram så att plasthjelmen gled fram en bit över pannan. Med ömhet i rösten frågade hon om han hade en kortlek hemma, då kunde de spela finns i sjön. Stina vände bort sitt huvud så ingen såg hennes leende, med tanke på vad som hänt Reynards mamma och pappa.

- Det där är Stinas repliker, skrattade han oväntat, men ansträngt, reste sig och ville bjuda på kaffe i huset som nu tyvärr blivit hans.

Medan Reynard gick först uppför den sluttande smala stigen och hade motorsågen i ena handen, undrade Stina varför han fällt de två träden just idag.

- Farsan ville ta ner båda, det ville inte jag. De passade snyggt in i miljön, och skymde inte utsikten över sjön särskilt mycket. Det blev en symbolhandling att göra det idag.

Reynard stannade till på stigen, vände sig mot Stina som följde närmast, blinkade med ena ögat mot henne och flinade:

- Fråga Anna vad symbolhandlingar betyder för teatern!

Därefter blev det Annas tur att vända bort huvudet så ingen la märke till hennes min, innan de gick vidare.

Korgen med middagsmat Stina ställt utanför dörren plockade hon upp i förbifarten, så Reynard inte märkte det då han låste upp.

Inne i det moderna köket, som Reynard och hans pappa snickrat ihop för mer än tio år sedan, fast spisen, kyl- och frysen i och för sig var utbytta nyligen, pekade han var prylarna till kaffekoket fanns. Anna och Stina ville hjälpa till. I kylen fanns några biskvier gjorda i förra veckan av Reynards mamma och honom själv, som Anna tog fram. Mandelbottnarna hade han bakat, smörkrämen fixade morsan plus överdraget med mörk choklad, berättade Reynard i förbifarten.

- Bänkskivan här behöll vi, marmorn är fin trots alla år, men vi sågade till hörnen en del och höjde upp underskåpen så planeringen passade oss. Farsan tänkte inte på att kåken är märkt som historiskt värdefull av någon myndighet, så vi borde ansökt om tillstånd för ombyggnaden.

Medan Anna och Stina övervakade att vattnet kokade upp till kaffet, dukade en bricka och filtrerade ner bryggkaffet i en kanna, klagade Reynard på hur olika myndigheter la hinder i vägen för deras privatliv. Som nyväckt ung miljövän övertalade han sin pappa att söka bygglov för att göra om badrummet på övervåningen. Det tog mer än två år av papper fram och tillbaka plus ritningar, för att få godkänt av någon person vid någon myndighet som aldrig varit där!

- Alltför många bestämmer alltför mycket om saker de inte har med att göra, sa Reynard syrligt. Detta kallas demokrati och det betyder folkvälde, inte något annat.

Biskvierna frestade tydligen Anna, som högg in på sin innan Stina hunnit gå runt för att hälla upp kaffe åt alla tre. Medveten om hur glupskt det verkade sa Anna att hon ville undersöka om Reynard var lika bra på att baka kakor, som att plåta henne som hon ville! Stina uppfattade antagligen en underton hos orden, eftersom hon strök Annas överarm då hon stod bredvid med kaffekannan.

Både Anna och Stina berömde Reynards biskvier, så han hämtade flera från kylskåpet, men avstod själv från ännu en eftersom han visste hur mättande de var.

När de vilat magarna en stund reste sig Reynard och talade om att han måste ut och rengöra motorsågen, därefter sig själv i duschen. Han var tydlig med att Anna och Stina kunde göra vad de ville medan han skyndade sig, bara de inte brände ner huset, det var ju hans nu log han skevt.

De diskade kaffekopparna, plockade ur korgen Stina burit in, täckt med en rutig duk, och förberedde middagen trots att det dröjde flera timmar innan det var dags att äta.

- Han är så barnslig, viskade Anna, behandlar oss som småflickor!

- Varför viskar du? Reynard är ju inte här. Tycker du att du ser ut som en liten tjej? Fråga de som köpt bilderna på dig, fnissade Stina.
- Och du leker bara doktor! Vilken tur att vi inte bor i samma lägenhet längre!

Sedan slog Annas ton om till allvar, och hon mindes att det var drygt ett år sedan de flyttat, efter att ha hittat sina andrahands ettor, - Under den tiden har du blivit en pinuppa och jag är snart klar med min AT-tjänst. Reynard var schysst som bara gjorde vad du bad om, då han plåtade dig i helfigur.

Plötsligt märkte Anna och Stina att Reynard var närvarande, och tyst stod lutad mot dörrposten i sin arbetsoverall.

- Jag hörde det där Stina! En pinuppa är ju en modern wodo-docka som man nålar upp bilden av på väggen. Men utan mordiska tankar som förr, mera med en flämtande längtan,
- Du gör mest nytta om du går och duschar, tyckte Anna beskt.
- Ni båda gör mig på gott humör. Hoppas middagen blir lika god. Positiva överraskningar får man aldrig för många av!

Sedan försvann Reynard upp på övervåningen till husets badrum.

- Jag trodde hans mamma och jag fått honom att dämpa sin stil, suckade Anna. Hur kunde han fatta att vi skulle laga mat åt oss tre? Är det du som har dåligt inflytande på honom Stina?

Medan Anna och Stina utbytte leenden tog de ur korgens innehåll och spred ut det på bänkskivan av marmor, som de torkat en extra gång. Deras rollfördelning fungerade spontant och smidigt. Anna tog hand om potatisen som behövdes för det som skulle bli gratinerat mos, plus de nykokta kräftorna i en burk som fortfarande var kall. Stina förberedde sjötungan för ånkokning. Fisken var inslagen i papper med en kylklamp, den kändes också kall. Tillsammans ordnade de med grönsakerna till såsen. Anna blev inte förvånad över att Stina hittade allt de behövde i skåpen. Hon hade ju många års försprång i bekantskapen med Reynard.

- Den här fisken finns inte i sjön härute, raljerade Stina. Men kräftorna till garneringen gör det. Nu spelar vi finns i sjön, medan potatisen kokar!

- Du är knasig doktorn! Vi har inte ens en kortlek.

- Jag vet var det finnas flera. Kom nu!

Mycket riktig plockade Stina fram en obruten kortlek, som låg i en gammal byrås översta låda bland andra.

Efter att Stina påmint Anna om hur det barnsliga spelet gick till, satte de igång. Deras skärpta uppmärksamhet på sina egna kort och de som låg upp och ner på bordet, gjorde att båda slappnade av. För stunden glömde Anna och Stina bort Reynards tragiska verklighet, som var anledning till att de hastigt tagit tåget ner till Småland.

- Har du märkt hur kortspel mjukar upp skyddsvallarna folk har mot varandra?

- Spela vidare! Du blir en perfekt psykiater med den analysen, doktorn. Och patienterna är de som får betala!

- Anna, det var du som inte ville strunta i vadet om Reynard, invände Stina retfullt. Du sa att du lätt skulle få honom kär i dig!

- De värsta är att jag blev kär i honom istället! Han skärpte sig, blev lugnare och slutat snacka goja som stöter folk.

- Igår sa Reynard till mig att han ska sluta på scenskolan. Då har du vunnit vadet Anna!

Överraskad upptäckte Stina att Anna ljudlöst börjat gråta, tårarna syntes längs kinderna medan hon plockade bland bordets kort.

- Fattar du inte varför jag sa åt honom att ta bilderna på mig, som jag trodde skulle gå att sälja? Det funkade bättre än väntat!

- Förstod Reynard varför? Han lånade pengar av sina föräldrar. Allt han fått för bilderna räckte inte till smyckena du fick.

- Visste du om...

- Han visade broscherna för mig och frågade vad du skulle tycka.

- Bara för att jag vägrade vara hans KK när vi paddlade kanot. Så tolkar jag det!

Deras skratt lät samstämt men hade som ofta olika bakgrund. Stina hann påpeka för Anna att hennes grepp om sina känslor var uppfriskande, just då Reynard kom nerför trappan nyduschad och omklädd.

- Anna, har Stina lockat dig spela finns i sjön? Akta dig för henne!

Med en hand på Annas ena axel berättade han om Stinas erövringar under årtal av lekfull kamp då de var yngre.

- Hon minns korten som gått, vilka du har på handen och var hon kan hitta resten i sjön. Sedan plockar hon av dig dina mot slutet och vinner!

Det borde inte vara svårt att förstå varför Reynard satte sig tungt på stolen bredvid Anna, mitt emot Stina. Däremot bad han om ursäkt för sitt lättsinniga skämt om att livet är ett spel med de kort man fått på handen.

- Jag har glömt hur finns i sjön går till. Morsan och farsan spelade bridge med oss när Stina orkade bli äldre.

Varken Anna eller Stina delade hans menande leende, tillfället gjorde humorn för mörk. Med en ursäkt om att hon glömt ett par saker till middagen, som hon och Stina skulle ordna, reste sig Anna och försvann för att hämta väskan som låg kvar hemma hos Stinas föräldrar.

- Du skrämde iväg henne Reynard!

Med en svepande handrörelse tog han upp Annas kort som låg med baksidan uppåt på bordet.

- Kom så fortsätter vi, Stina! Livet är ett spel med korten man fått...

- Larva dig inte Reynard! Du lättar inte din börda genom att använda korten.

Med sänkt huvud mot bordets yta trodde han Stina inte hörde honom när han mumlade att det värsta med stora förluster är att de känns så små med tiden.

- Följ med mig! Jag har lovat ta in korna för mjölkning.

På vägen till Stinas föräldrars hus mötte de Anna, som tittade bekymrat på Reynard, och bad Stina att inte avslöja vad det skulle bli till middag. Anna höjde väskan hon höll i ena handen och sa hemlighetsfullt att nu har jag fixat det sista till såsen.

Stövlarna Reynard bytte sina skor mot var ett reservpar Stinas pappa hade stående på verandan, de passade med nöd och näppe.

Själv tog hon sina invanda, som fick ett extra ljud då hon gick, eftersom hennes tunna strumpor gjorde stövlarna alltför rymliga.

Stina drog lite med sulorna mot marken, antagligen av rädsla för att stövlarna skulle ramla av. Senhösten hindrade inte korna att nafska efter gräs och andra växtligheter på ängen dit Stina och Reynard tagit sig via en trägrind. Luftfuktigheten gav ett knappt märkbart dis över hagen. Flera av djuren tittade upp då de kom, men fortsatte strax beta.

- Vad händer i ditt liv nu Reynard?

- Jag ska göra mig av med lägenheten i stan så fort det går. Sedan flyttar jag hit. Det finns mycket jag blir tvungen att ta hand om.

En av korna hade en kalv bredvid sig och kom lunkande mot Stina. Hon kliade den med sina kortklippta naglar i pannan, sträckte fram handen, och kotungan sökte efter något att äta som inte fanns. Kalven sög däremot glupskt in hennes fingrar i munnen, det liknade längtan efter en napp! Reynard kunde inte hålla tyst om att detta var så långt från teater någon kan komma, men Stina förklarade istället att hon följt kossans liv. De kände varandra. Nu hade tredje kalven kommit.

- Vet du vad jag tänkte på Stina? Bara tillsammans med rätt urval andra människor kan ensam bli stark!

Ogonkastet Reynard fick av Stina avslöjade inget, men däremot hennes ord:

- Du vet att jag alltid förstått dig. Men ibland är det fruktansvärt jobbigt att upptäcka vad du menar bakom orden. Du skojar så ofta med folk att det blir svårt att ta dig på allvar när man borde.

Hon öppnade grinden till hagen, och den signalen fick korna komma gående, så sällskapet med Stina först och Reynard steget bakom kunde vandra i maklig takt till ladugården där mjölkningen väntade.

- Det värsta med omdömeslösa människor är att de saknar förmågan att inse det själva. Därför ska jag prata med din mamma och pappa, de är väl i ladugården?

Reynard mötte Stinas föräldrar som ordnade med det sista i kornas bås och förberedde mjölkmaskinerna. Hennes pappa frågade leende med kvasten i hand var han stulit stövlarna. Reynard tackade för matkorgen och berättade att han skulle fortsätta skogsbruket. Allt hade förändrats för honom, men resten blev som förr. Korna gick lugnt och lydigt in och ställde sig på sina invanda platser. Det var som om de kunde läsa sina namn på krittavlan ovanför båsen.

Utanför ladugården undrade Stina om hon kunde få ge honom en kram, innan hon gick tillbaka in för att hjälpa sina föräldrar. Det fick hon, och snart skulle de ses igen då Anna och hon gjorde iordning den mystiska middagen för tre i hans kök.

## Kapitel sexton: Lycksaligheten

Potatismoset smakade Anna av och godkände för gratinering i Reynards ugn. Grönsakerna till såsen kokade hon hastigt upp på spisen. En av de två champagneflaskorna Anna hämtat stod öppnad i kylskåpet, redo att spetsa såsen med en skvätt. Kräftstjärtarna, som skulle toppa sjötungan mot slutet av tiden i ugnen, låg färdigskalade i en skål på köksbänken.

- Kom inte hit Reynard! Det är Stinas och min grej att fixa med maten, ropade Anna då hon hörde ytterdörren öppnas och stängas.

Hennes antagande visade sig felaktigt, eftersom Stina kom in och bar en påse som innehöll kläder att byta om till, då dukningen var klar och maten skulle komma på bordet.

Anna förklarade att hon hämtat sitt ombyte samtidigt med champagnen till såsen. Resten var meningen att de drack alla tre till maten. Stinas goda minne av åtskilliga års stökande i köket tillsammans med Reynard, både med och utan hans mamma, gjorde att hon direkt hittade ett stort ovalt fat för fiskrätten. Det såg ut att vara av silver, men då Anna frågade svarade Stina att hon aldrig tänkt på annat än att fatet fungerade. Nyfiket ville Anna höra hur ofta Reynard brukade fixa och dona i köket.

- Som barn åt han mest och tittade på. Sedan började han hjälpa till. Hans mamma lärde upp honom. Kvinnor kan, eller hur Anna?

Eventuellt som ett försök att bevisa detta bad hon Stina smaka på såsen. Påståendet stämde i allra högsta grad.

- På teatern är väl smaken en illusion för stunden, undrade Stina imponerad efter att ha tagit skeden ur munnen.

- Reynard behöver något riktigt gott, blev Annas kortfattade svar.

När Stina lagt upp den fileade sjötungan snyggt och prydligt på det ovala silverfatet, och Anna spritsat potatismos längs kanterna, hjälptes de åt att täcka fisken med sås, men utan kräftstjärtarna ovanpå. De skulle sparas till sist. Utan alltför många ord fungerade återigen deras arbete i köket smidigt, vilket varenda utomstående iakttagare måste hålla med om.

- Varför tror du att Reynards förändring är äkta? Är han inte som han alltid varit bakom sminket, frågade Stina medan hon ställde tillbaka den öppnade flaskan champagne i kylskåpet.

- Rollerna på teatern förvillar mig, svarade Anna allvarligt. Först måste jag bli intresserad av manuset, och därifrån göra mitt bästa...

- För att behålla jobbet? Lägg av!

- Jag påverkas. Tänk dig själv Stina! Du håller på i flera veckor med en text, repeterar gång på gång, då kryper den under skinnet.

Stina skrattade och kramade Annas hand som just skjutit in brickan med deras fiskrätt i ugnen.

- Du menar att dina värderingar blötläggs med tvättmedel som har blekmedel? Sedan snurrar de runt som i en tvättmaskin och centrifugeras? Då blir allt rent till nästa gång smutsen bitit sig fast... Hjärtvätt med andra ord!

Om det nu fanns anledning att skratta åt Stinas liknelse så gjorde i alla fall Anna inte det, tvärtom såg hon bekymrad ut.

- Vi har fortfarande inte hittat något att bråka om, sedan vi bodde i samma lägenhet. Måste vi fortsätta anstränga oss?

- Anna, din uppriktighet är i alla fall inte spelad, skrattade Stina än en gång.

Med ett osäkert tonfall försökte hon få Stina att förklara varför hon kunde skratta, när de var i Småland för att stötta Reynard i hans sorgliga omständigheter. Hur ska jag göra en vettig tolkning av det, undrade hon. Stina svarade att i jobbet på sjukhuset fanns så många påtagliga svårigheter som hade med livet att göra, då aldrig ens en tanke på skratt dök upp, tvärtom.

Ätminstone en öronmussla kopplad till mobilen hade Anna instoppad för det mesta, så hon inte hindrades från att alltid kunna prata ifall någon ringde medan hon var vaken. Nattetid blinkade istället mobilen ljudlöst bredvid sängen. När det nu ringde tittade hon på mobilens skärm och såg att detta samtal borde hon besvara. Egentligen passade det bra med att hon samtidigt bytte om till middagen, därför lämnade Anna övervakningen av maten i köket till Stina. På vägen därifrån mötte hon Reynard nyduschat och klädd i mörk kostym. Anna stannade till ett ögonblick, betraktade honom uppifrån och ner, tecknade att hon talade i mobilen och lämnade honom. Då Stina fick syn på Reynard välklädd som han var, sa hon med sympati i rösten:

- Synd att du lagt teatern på hyllan! Du har en känsla för att komma in exakt när jag behöver det. Jag ska också byta om. Sedan kan du och jag gå och mocka i ladugården. Det behövs alltid när korna är mjölkade! Men först ska vi äta.

Innan Stina lämnade honom fick hon en ordlös kram, vad nu detta kunde betyda, kanske för att han tyckte om att hon var rolig då han hade det svårt. Därefter stillade han sin nyfikenhet på maten genom att snabbt öppna ugnsluckan, se in och känna igen och känna doften av rätten som tillhörde hans favoriter. Framåtböjd mot ugnsluckans glasruta fick han en oväntad upplysning bakom ryggen:

- Kräftstjärtarna ligger i kylan, De har funnits i sjön, och ska bli garnering mot slutet!

Då Reynard vände sig om från spisen tog det en stund innan han fick tid att möta Annas mjukt vänliga blick. Antagligen påverkades han av hennes eleganta mörkgrå byxdress som på sätt och vis gjorde henne anonym för den som inte visste vad som doldes, Inte ens fjärilsbroschen på kavajslaget la han märke till. Det enda han fick ur sig med bruten röst var att det värsta med stora förluster är att de känns så små med tiden. Dessa ord roade henne.

Raskt gick Anna fram till ugnen och inspekterade middagsmaten, och sa att hon måste åka till stan imorgon förmiddag. Regissören hade ringt just efter att Stina och hon avslutat matlagningen. Alla medverkande i föreställningen skulle samlas och få ny information. När Stina återvände hemifrån skulle de äta, matbordet var redan dukat för tre.

Så fort Anna hörde att ytterdörren öppnades tog hon fram den nästan fulla flaskan bubbelvin ur kylskåpet, hällde upp i höga glas och gav Stina ett i köket. Reynard glömde bort stundens allvar och

såg på sina väninnor med fotografens ögon. Stina hade en enkelt skuren svart klänning med bara axlar, plus mörka strumpor, och kontrasten mot Annas grå byxdress fick honom att skynda upp på övervåningen för att hämta kameran. Under tiden passade Anna och Stina på att visa sina klädstilar för varandra, snurra runt på tå och ta i tyget bland annat, som de brukade, och glatt kommentera detaljerna.

- Jag har inte lust att ställa upp framför kameran. Jag är ingen modell som du, sa Stina, men la eftertänksamt till att de måste få Reynard att tänka på annat än föräldrarna, för en stund i varje fall.

- Du kan inte släppa det där med att vara doktor, och leka utbildad psykiater, invände Anna ironiskt, men de log ändå med något slags förtroende mot varandra.

Scenen blev smått komisk då Reynard i mörk kostym och slips for runt och arrangerade bilderna i den välstädade salongen, som hans föräldrar nyligen lämnat, och med typisk möblering för tiden då huset byggdes. Stina fick sitta i en karmstol med korslagda ben, Anna stående bredvid och tvärtom, plus ännu fler poser tills Reynard blev nöjd. Medan han visade tagningarna på kamerans bakstycke för Anna, efter att ha tagit bort de bilder han inte godkände, försvann Stina ut i köket och befriade sjötungan från ugnsvärmen. Hon återvände med en bricka där de halvdruckna glasen stod redo inför kvällens fortsättning.

Maten smakade så bra att Reynard talade om det mer än en gång. De pratade återhållsamt om många bagateller utom stundens allvar, trots flaskan champagne nummer två. Anna fick en komplimang för att hon mindes hans favoritmärke.

Då Stina efter kaffet tänkte gå hem till sina föräldrar, sa Anna att hon ville stanna kvar över natten, om det var okej för Reynard.

Den mörka kostymen han sällan använde hängde han in i ett brunt klädska. Hans mamma hade hållit kläderna i välpressat och gott skick regelbundet, och Reynard visade respekt för detta. Anna använde en ledig galge för sin mörkgrå byxdress i samma skåp, och efter att tagit av underkläderna stod de med armarna längs kroppsidorna mitt emot varandra som de en gång togs emot av sina föräldrar.

- Du har inte kysst mig ordentligt en end gång! Så farlig är jag väl inte, undrade Anna, och han såg på hela henne och drog motvilligt på munnen.

- Anna, du vet hur mycket mina föräldrar gillade dig. Mamma frågade varje gång vi pratade hur du hade det.

- Tja, hur tycker du det är med mig?

- Om det stämmer att vad man ser är det man får, då är du högsta vinsten.

- Jag tolkar dig som att din romantiska känsla behöver utvecklas, Reynard! Du kan ju spela övertygande när du anstränger dig.

- Häromdagen ingrep någon gud i mitt livs pjäs, som i ett gammalt grekiskt drama. Äntligen fattar jag att nu är det dags att hoppa av föreställningen!

Innan de somnade, med den vanliga omfamningen i Reynards smala säng, ville Anna ha svar på varför han inte lät henne trösta



honom fullt ut, och fick höra att han inte ville ta risken att behöva trösta henne senare. Just när Anna börjat blunda suckade Reynard liggande på rygg med öppna ögon mot taket och talade lågt för sig själv:

- Bara den som har förlorat allt kan förstå hur mycket det finns att vinna.

- Jag vet vad du menar, viskade Anna oväntat med armarna runt hans hals och slocknade sedan för natten.

Doften av kaffe nådde Anna i trappan till bottenvåningen, och Stina överraskade henne med att ha ställt fram det mesta till frukost som Reynards mamma hade för vana att göra. Med en ursäkt för att hon använt extranyckeln till huset, förklarade Stina att eftersom Reynard säkert tänkte på annat än det praktiska vardagslivet just denna dag, och Anna skulle passa tågtiden på förmiddagen ville hon göra vad hon kunde. Dessutom hade disken från kvällen igår försvunnit, som hon uttryckte det.

Mitt på frukostbordet stod en glaserad och dekormålade kruka med några via rosenknoppar, som såg ut att ha tagits upp ur jorden nyligen. Stina lät så bestämd att hon inte möttes av någon invändning, när hon sa att krukans skulle följa med Anna hem, men den kunde väl få stå kvar på bordet över frukosten.

- Reynard drog täcket över huvudet i sömnen, när jag smög upp för att ta en dusch. Det verkade som om det blev för kallt för honom, fnissade Anna.

- Utan sällskap, menar du?

- Inget hjälper om man försöker sova ensam under ett istäcke!

Båda Anna och Stina favoriserade brödet Reynard bakat, antagligen assisterad av sin mamma, så alla övriga pålägg på bordet ratades. Svart kaffe plus bröd med smör, som antagligen kom från Stinas föräldrars privata kärnverksamhet, om det kan vara en passande formulering, förgyllde deras frukost. Stina klagade lite över att Anna måste ta tåget efter bara en natt, men lovade att hämta föräldrarnas bil och köra henne i tid.

- Stina, jag trodde att Reynard skulle bli förälskad i mig. Så blev det inte, jag känner det. Istället blev jag mer och mer fäst vid honom.

- Det är en bra början!

Med en smörgåsbit i munnen och kaffet i koppen redo att följa efter fullbordade Stina sin tanke:

- En förälskelse är ett hjärnspöke du själv uppfinner för eget behov av att vara irrationell.

- Just sådana ord skulle Reynard kunna kläcka ur sig, skrattade Anna.

Deras andra koppar kaffe sköljde ner smörgås nummer två, men det var ett nöje de knappt märkte av. Anna blev fundersam:

- Hur kan du vara så kall inför livet?

- Lärdomar från bårhuset, svarade Stina med ett blekt småleende.

- Kan du aldrig glömma bort att du är doktor, doktorn, log Anna.

Två saker hände samtidigt, dels kom Reynard nerför trappan från övervåningen, dels reste sig Stina och hälsade genom att beröra hans överarm under vägen ut för att hämta bilen.

Kaffekannan på bordet bar han ut i köket efter att ha lagt handen runt den. Under tiden satt Anna ensam, men det mörka brödet med nötter i frestade, så hon tog en extra skiva. Reynard återvände med nybryggt kaffe, och det tackade hon inte nej till.

- Jag ber om ursäkt för att jag bad dig ta de där bilderna av mig!  
- Du har inget att skämmas för Anna! Tvärtom märktes det hur rätt du fick. Massor av människor ville ju ha affischer med dig, som du ser ut.

Det märktes hur Reynard ansträngde sig för att verka seriös.

- Din mamma skulle inte tyckt om att du skojar med mitt utseende!

Den giftpilen flög omärkligt förbi honom, däremot bad hon än en gång om ursäkt.

- Sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen, Anna.

- Jag som trodde du hade blivit rumsren! Och lagt av med att säga saker som gör att folk tror att du är något annat än du är. "Ord flyr ur mig, mina tankar blir kvar. Tanklösa ord aldrig till himlen far!"

Det är inte lätt att bokstavligen tappa hakan, men Reynard bet för säkerhets skull ihop käkarna. Varför Anna kom ihåg dessa ord från ingenstans förvånade honom, men han påminde sig själv högt att hon som tränad skådis lärt sig minnas vad som skulle användas vid rätta tillfället på scenen. Åtminstone var det vad han sa med illa dold beundran till henne.

- Reynard, seriöst, kommer du alltid vara som du är?

- Skelettet finns kvar men köttet förändras! Nu när jag flyttat ut på landet är det bara träden som lägger märke till mig.

- Ska du leva ensam här?

- Du är alltid välkommen att hälsa på, närsomhelst! Du kan bli min äkta KK, min mamma skulle gillat det.

- Du är omöjlig! Inte ens på teatern passar du in. Vi släpper våra roller på scenen när vi går hem!

Deras på ytan vänskapliga småprat avbröts då Stina återkom och meddelade att bilen stod och väntade framför huset. Reynard lät inte bli att hålla tyst, utan tyckte att hon hade en välutvecklad timing. Omgående slätade han över sin retfulla kommentar med att frukosten var aväten, så Anna utan brådska kunde samla ihop sina saker innan tåget gick. Stina puttade lekfullt till honom med näven, och Anna försvann upp på övervåningen. Under tiden som Reynard hörbart plockade med porslinet han burit ut i köket, stoppade Stina försiktigt ner blomkrukan på bordet i en papperskasse med handtag hemifrån,

Korna hade släppts ut på ängen nedanför Stinas föräldrars hus under morgonen. De tillbringade natten i ladugården efter kvällens mjölkning, men fick röra sig fritt utomhus så länge vädret tillät. Det ingick i deras invanda sätt att leva. Stina uppmuntrade Reynard att följa med ut i hagen efter att hon kört Anna till tåget. Han behövde få intryck utifrån som lättade bördan efter föräldrarnas olycksaliga bortgång förklarade hon, och det invände han inte emot.

- Varför har du aldrig velat ha en häst, frågade Reynard impulsivt när kon med kalven vid sin sida kom gående.

Medan Stina kliade kossans huvud buffade kalven ivrigt med sin nos på henne och letade efter handen. Den blev inte nöjd med mindre än ett par fingrar i munnen.

- Jag undrar om det går att köra elsparkcyklar här på ängen? Kossorna har ju hållit gräset kort och marken är plan.

- Ibland behöver du ha ett heltäckande munskydd, Reynard!

- Vi måste bejaka utvecklingen! Tänk så bekvämt allt lantarbete kommer bli.

- Knasboll, log Stina och föreslog att de skulle byta jobb ett par veckor.

- Jag vet att du kan köra motorsåg och sköta skogen, men jag borde kunna spela läkare. Någonting lärde jag väl mig på scenskolan.

Som så många gånger förr skrattade de åt varandra och vandrade långsamt vidare med en ko och kalv efter sig. De kryssade mellan komockorna och pratade knappt, bara om vilsamma saker som inte har med denna berättelse att göra. Utanför kohagen igen ville Reynard titta in i ekonomibyggnaderna nedanför sina avlidna föräldrars hus, han hade dålig koll på deras skick eftersom hans pappa skött om ladorna och skogen.

Den ena av de rymliga byggnaderna var halvtom, men resten välorganiserad med traktorn och diverse utrusning för skogsbruket, plus en rejäl stapel klivna vedstycken till de öppna spisarna i huset. Den andra, som Stinas föräldrar fått bygga om till ladugård och disponerade fritt därefter, var lika välhållen. En skottkärra med kodynga och skyffeln i verkade bortglömd som det sista som städats undan efter djurens natt under tak. Stina tycktes inte inse vad Reynard syftade på, då han beklagade att han inte var klädd i kostymen från igår för att köra ut den fullastade skottkärran till gödselstacken runt hörnet utomhus. Hon försökte få honom att låta bli, men följde efter och det gick undan. Det fanns till och med en vattenslang upprullad på husväggen så han kunde spola ur skottkärran när han tömt den.

- Stina, kan du vänta här ute medan jag pratar med dina föräldrar?

Luftens temperatur hade stigit till ett par handfull plusgrader, under molntäcket var det fortfarande vindstilla, och Stina väntade. Hon tog plats på översta trappstegets bräder framför husets dubbeldörrar, framåtlutad med händerna som stöd för hakan. Reynard återvände oväntat snabbt.

- Jag ville fråga om det var ok att ta med min gamla lekkamrat och göra lunch till henne hemma hos mig, inget mer. Du vet väl vad lekkamrat heter på engelska?

- Ibland är dina antydningar småroliga, bara du inte spetsar till tankarna.

- Din mamma och pappa åt lunch, så jag försökte att inte störa längre än nödvändigt.

- Jag blir hungrig, vad har du att bjuda på? Jag vet var du bor, sa Stina leende över axeln och tog täten uppför den svagt sluttande grusbacken.

\*\*\*\*\*

## Epilog

Hur gick det då för Anna, Stina och Reynard? Anna hade aldrig planer på att ge upp sitt skådespeleri, tvärtom ville hon utveckla sin förmåga. Även som äldre fick hon stora uppmärksammade roller, och det är ovanligt.

Kanske gifte sig Stina efter några år som psykiater med Reynard och levde lycklig med honom på gården han ärvt i mörkaste Småland, kanske inte. Kanske förenades de på ett eller annat sätt ändå, kanske inte. I vilket fall som helst flydde båda tidsandans flodvågor ut på landet, eftersom de ville leva sina liv på fast mark.

\*\*\*